

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

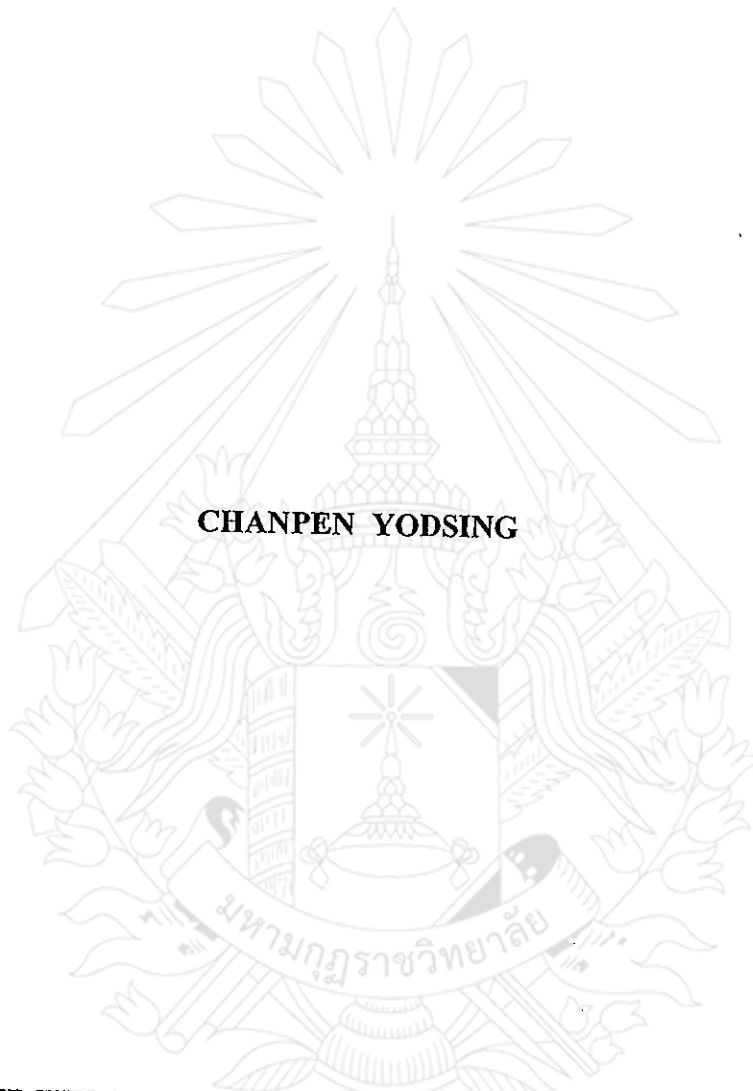
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2554

B 13270

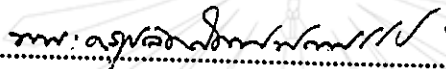
**PEOPLE'S SATISFACTION TOWARD ADMINISTRATION ACCORDING
TO GOOD GOVERNANCE IN POWONG ADMINISTRATIONS OF
POWONG SUB-DISTRICT, KHUNHAN DISTRICT,
SISAKET PROVINCE**

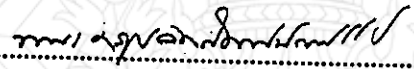
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2554 [2011]**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ
ชื่อนักศึกษา : จันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์สงบ เชื้อทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจวบ ประเสริฐสังข์

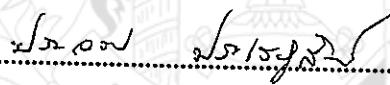
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

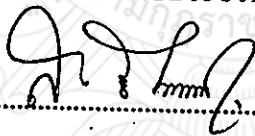

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

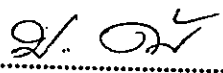
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์สงบ เชื้อทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจวบ ประเสริฐสังข์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร. ปัญญา คล้ายเดช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : People's Satisfaction Toward Administration According to Good Governance in Powong Administration Organizations of Powong Sub-District, Khunharn District, Srisaket Province

Student's Name : Chanpen Yodsing

Department : Government

Advisor : Assoc. Prof. Sa-ngob Chuatong

Co-Advisor : Asst. Prof. Prajoab Prasertsang

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

S. Chuatong
..... Advisor
(Assoc. Prof. Sa-ngob Chuatong)

P. Prasertsang
..... Co-Advisor
(Asst. Prof. Prajoab Prasertsang)

S. Chaimusik
..... Member
(Asst. Prof. (Emeritus) Dr. Sukit Chaimusik)

P. Klaydesh
..... Member
(Dr. Panya Klaydesh)

๓. ข้อเสนอแนะความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ด้านที่ประชาชนเสนอแนะมากที่สุดต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีการออก ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของ คุณธรรม ให้มีศีลธรรม และจริยธรรม มีการบริหารงานในโครงการต่าง ๆ มีความโปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วม และเสนอแนะในการประชุมที่มีผลกระทบต่อประชาชนในโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในการ ตัดสินใจแก้ไขข้อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีความกล้าที่จะรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการบริหาร และการใช้งบประมาณในโครงการต่าง ๆ ที่มีอย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่ากับผลงาน

Thematic Title : **People's Satisfaction Toward Administration According to Good Governance in Powong Administration Organizations of Powong Sub-District, Khunharn District, Srisaket Province**

Student's Name : **Chanpen Yodsing**

Department : **Government**

Advisor : **Assoc. Prof. Sa-ngob Chuatong**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Prajoab Prasertsang**

Academic Year : **B.E. 2553 (2010)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows: 1) to study people's satisfaction towards administration according to the good governance principles of Tambon Phowong Administration Organization of Khun Han district, Sisaket Province, 2) to compare the level of satisfaction towards the administration according to the principles of good governance of Tambon Phowong Administration Organization of people based on their gender, age, level of education and occupation, and 3) to study recommendations regarding the administration according to principles of good governance of Tambon Phowong Administration Organization. 364 samplings with 18 years of age and above living in Tambon Phowong of Khunhan District, Sisasket Province were used in the study. The data were collected through a questionnaire and analyzed by frequency distribution, percentile, mean, standard deviation, t-test and One-way ANOVA. In case the differentiation was found, Scheffe's method was used.

The results of research were found as follows :-

1. The level of people's satisfaction in administration according to the principles of good governance of Tambon Phowong Administration Organization was moderate in overall. In aspects, the ratio run from maximum to minimum respectively in integrity, responsibility, participation, rule of law, accountability and transparency.

2. People with different age, educational backgrounds and occupation had different levels of satisfaction with a significant number at .05, but those with different genders showed no distinctive levels.

3. The most suggestions were that: Tambon Phowong Administration Organization should issue legislative rules and regulations based on good governance and to be relevant to its work. Communities should be asked to participate in tambon project examining, project budgeting and tambon administration meetings.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งได้ให้แหล่งความรู้ ให้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ในการศึกษา ค้นคว้า ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเหล่านี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณในความกรุณาช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์สงบ เรือทอง อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจวบ ประเสริฐสังข์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องของสารนิพนธ์มาโดยตลอด

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่านที่ให้ความรู้ คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้า รวมทั้งเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครองทุกท่านที่ให้คำปรึกษาแนะนำ และเป็นกำลังใจในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลโพธิ์วังคี อำเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ และประชาชนที่ทุก ๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอตอบแทนคุณ บิดา มารดา ซึ่งเป็นครูคนแรกของชีวิต ครอบครัว (ตนเอง) และเพื่อนที่ดีทุกท่าน ที่ได้ให้การดูแลสนับสนุนในทุก ๆ เรื่อง และเป็นกำลังใจในการเรียนและการทำสารนิพนธ์จนสำเร็จการศึกษาอย่างสมบูรณ์

จันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญตารางประกอบ	ท
สารบัญแผนภูมิ	ธ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ สมมติฐานการวิจัย	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจ	๖
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	๑๒
๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	๑๕
๒.๔ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การปกครองท้องถิ่น	๒๔
๒.๕ การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล	๓๐
๒.๖ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	๓๓
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๔
๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๔๒

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๔
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๔
๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๔๕
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๖
๓.๔ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๑๗
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๗
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๘
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๔๘
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๔
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๔
๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๔
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๕
ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๕
ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอ ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ	๕๗
ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิ บาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน	๖๔
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อความพึงพอใจที่มีต่อการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอ ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ	๑๑๑
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๑๖
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๑๖
๕.๒ อภิปรายผล	๑๒๑
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๓๐
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๓๐

๕.๓.๒	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๑๓๓
	บรรณานุกรม	๑๓๕
	ภาคผนวก	๑๓๗
	ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	๑๓๕
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	๑๔๐
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๔๖
	ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis)	๑๖๒
	ประวัติผู้วิจัย	๑๖๗

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๔.๑	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	๕๕
ตารางที่ ๔.๒	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	๕๕
ตารางที่ ๔.๓	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๖
ตารางที่ ๔.๔	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	๕๖
ตารางที่ ๔.๕	แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ทุกด้าน	๕๗
ตารางที่ ๔.๖	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม	๕๘
ตารางที่ ๔.๗	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม	๕๙
ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส	๖๐
ตารางที่ ๔.๙	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม	๖๑
ตารางที่ ๔.๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ	๖๒

ตารางที่ ๔.๑๑	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า	๖๓
ตารางที่ ๔.๑๒	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ โดย รวมจําแนกตามเพศ	๖๔
ตารางที่ ๔.๑๓	แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จําแนกตามเพศ	๖๕
ตารางที่ ๔.๑๔	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จําแนกตามเพศ	๖๕
ตารางที่ ๔.๑๕	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอ ยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จําแนกตามเพศ	๖๖
ตารางที่ ๔.๑๖	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จําแนกตามเพศ	๖๖
ตารางที่ ๔.๑๗	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอ ยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จําแนกตามเพศ	๖๗
ตารางที่ ๔.๑๘	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จําแนกตามเพศ	๖๗

- ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ ๖๘
- ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วมจำแนกตามเพศ ๖๘
- ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ ๖๕
- ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบจำแนกตามเพศ ๖๕
- ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ ๗๐
- ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่าจำแนกตามเพศ ๗๐
- ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ ๗๑
- ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมจำแนกตามอายุ ๗๑

- ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอายุ ๗๒
- ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการทดสอบความความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๗๓
- ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ ๗๔
- ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ ๗๔
- ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงการทดสอบความความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๗๕
- ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ ๗๖
- ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ ๗๖
- ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการทดสอบความความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๗๗

ตารางที่ ๔.๓๕	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ	๗๘
ตารางที่ ๔.๓๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอ ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ	๗๘
ตารางที่ ๔.๓๗	แสดงการทดสอบความความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๗๙
ตารางที่ ๔.๓๘	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ร่วม จำแนกตามอายุ	๘๐
ตารางที่ ๔.๓๙	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอ ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ	๘๐
ตารางที่ ๔.๔๐	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความ รับผิดชอบ จำแนกตามอายุ	๘๑
ตารางที่ ๔.๔๑	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอ ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ	๘๑
ตารางที่ ๔.๔๒	แสดงการทดสอบความความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๘๒

- ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ ๘๓
- ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ ๘๓
- ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๘๔
- ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามการศึกษา ๘๕
- ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามการศึกษา ๘๖
- ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ๘๖
- ตารางที่ ๔.๔๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามการศึกษา ๘๗
- ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามการศึกษา ๘๗

ตารางที่ ๔.๕๑	แสดงการทดสอบความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๔๗
ตารางที่ ๔.๕๒	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามการศึกษา	๔๘
ตารางที่ ๔.๕๓	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามการศึกษา	๔๘
ตารางที่ ๔.๕๔	แสดงการทดสอบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๕๐
ตารางที่ ๔.๕๕	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามการศึกษา	๕๑
ตารางที่ ๔.๕๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามการศึกษา	๕๑
ตารางที่ ๔.๕๗	แสดงการทดสอบความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๕๒
ตารางที่ ๔.๕๘	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามการศึกษา	๕๓

ตารางที่ ๔.๕๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๓
ตารางที่ ๔.๖๐	แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามการศึกษารายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๕๔
ตารางที่ ๔.๖๑	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามการศึกษา	๕๕
ตารางที่ ๔.๖๒	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามการศึกษา	๕๕
ตารางที่ ๔.๖๓	แสดงการทดสอบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๕๖
ตารางที่ ๔.๖๔	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามการศึกษา	๕๗
ตารางที่ ๔.๖๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามการศึกษา	๕๗

ตารางที่ ๔.๖๖	แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๕๘
ตารางที่ ๔.๖๗	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอาชีพ	๕๕
ตารางที่ ๔.๖๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอาชีพ	๕๕
ตารางที่ ๔.๖๙	แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๐๐
ตารางที่ ๔.๗๐	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอาชีพ	๑๐๐
ตารางที่ ๔.๗๑	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอาชีพ	๑๐๑
ตารางที่ ๔.๗๒	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๐๑
ตารางที่ ๔.๗๓	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอาชีพ	๑๐๒

ตารางที่ ๔.๑๔	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอาชีพ	๑๐๒
ตารางที่ ๔.๑๕	แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๐๓
ตารางที่ ๔.๑๖	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอาชีพ	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๑๗	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอาชีพ	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๑๘	แสดงทดสอบความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๑๙	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๒๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ	๑๐๖
ตารางที่ ๔.๒๑	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๐๖

ตารางที่ ๔.๘๒	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ	๑๐๗
ตารางที่ ๔.๘๓	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๘๔	แสดงการวิเคราะห์ความความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๘๕	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอาชีพ	๑๐๙
ตารางที่ ๔.๘๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอาชีพ	๑๐๙
ตารางที่ ๔.๘๗	แสดงการวิเคราะห์ความความแตกต่างพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๑๐
ตารางที่ ๔.๘๘	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม	๑๑๑
ตารางที่ ๔.๘๙	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม	๑๑๒
ตารางที่ ๔.๙๐	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส	๑๑๒

- ตารางที่ ๔.๕๑ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๑๑๓
- ตารางที่ ๔.๕๒ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ ๑๑๓
- ตารางที่ ๔.๕๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า ๑๑๔

สารบัญตารางประกอบ

	หน้า
ตารางประกอบที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ตาม บัญชีรายชื่อเลือกตั้ง อบต. ๒๕๕๒	๔๕
ตารางประกอบที่ ๕.๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	๑๒๐

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หน้า

๔๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากประวัติศาสตร์การเมือง และการปกครองของไทย ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาสู่ระบอบประชาธิปไตยในปี พ.ศ.๒๔๗๕ ได้มีโครงสร้างการปกครองโดยมีรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งเน้นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองอันเป็นสาระสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงมีผลทำให้เกิดองค์กรปกครองท้องถิ่นขึ้นมาหลายรูปแบบ อาทิเช่น เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล แต่การดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ปรากฏยังไม่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่สุดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามกฎหมาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นองค์กรพื้นฐานของท้องถิ่นและเป็นกลไกที่สำคัญต่อการบริหารการพัฒนาในระดับตำบลทั้งในทางทฤษฎี และในทางปฏิบัติ ในทางทฤษฎีมีความเชื่อว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวโน้มว่าจะมีศักยภาพสูงในการพัฒนาชนบท เป็นองค์กรที่มีพลังของประชาชนในท้องถิ่น อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน และทรัพยากรต่าง ๆ ในชนบท จึงน่าจะรู้ปัญหา ความต้องการที่แท้จริงรวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ สิ่งแวดล้อมในชุมชน และเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน และจัดการทรัพยากร และพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีอิสระและคล่องตัวมากขึ้น ซึ่งองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีประสิทธิภาพในการบริหารและ มีคุณภาพในการบริหารตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และแก้ไขข้อบกพร่องในองค์กรหรือไม่เพียงใดผู้ที่ตอบได้คือประชาชน

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, การบริหารงานพัฒนาชนบท การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานพัฒนาสภาพตำบล : สาเหตุและแนวทางแก้ไข, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์, ๒๕๓๖), หน้า ๒๗๕.

องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ ตั้งอยู่ที่อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ประมาณ ๒๓,๕๐๖.๒๕ ไร่ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตร มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และทรัพยากรป่าไม้ชนิดต่างๆ จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ มีทั้งสิ้น ๘ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านโพธิ์ บ้านเขวา บ้านกระมัล บ้านปรือ บ้านตาหมื่น บ้านกระมัลพัฒนา บ้านโนนแดง และบ้านโนนสันติสุข โดยมีจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ประมาณ ๖,๔๕๓ คน ซึ่งแบ่งเป็นเพศชาย ๓,๒๘๘ คนและเพศหญิง ๓,๑๕๕ คน องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ ได้มีการพัฒนาในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านแหล่งน้ำ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษาศาสนาวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับการแผนพัฒนายุทธศาสตร์สามปีเป็น แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแต่สภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ประสบ ปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะ ปัญหาการบริหารที่ขาดความโปร่งใส และการทุจริตคอร์รัปชั่นและ ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารซึ่งได้มีการร้องเรียนจากประชาชน

ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ การนำเอาหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงานของภาครัฐ ให้เกิดประโยชน์ในท้องถิ่นและประชาชนอย่างทั่วถึงและยุติธรรมเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่ง ดำเนินการแก้ไขในการการบริหารงานตามหลักหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการจัด ระเบียบให้ชุมชนทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ เป็นการบริหารงานยุคใหม่ที่เน้นความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ความรับผิดชอบ ความประพฤดิชอบ การมีส่วนร่วม และกระบวนการยุติธรรม โดยยึดหลักสำคัญพื้นฐาน ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และ หลักความคุ้มค่า ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อ สังคม การเอาใจใส่ในปัญหาของท้องถิ่น มีความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบต่อการทำ ยึดมั่นใน ความถูกต้องดีงาม มีระเบียบวินัย เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารจัดการ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างประหยัด คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงาน

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อจะได้ ทราบว่าความพึงพอใจของประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง ๖ ด้าน คือ ๑.หลักนิติธรรม ๒.หลักคุณธรรม ๓.หลักความโปร่งใส ๔.หลักการมีส่วนร่วม ๕.หลักความ รับผิดชอบและ ๖.หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับใด เพื่อนำไปปรับปรุงในการบริหารขององค์การ บริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๓ สมมติฐานการวิจัย

๑.๓.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

๑.๓.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

๑.๓.๓ ประชาชนที่มีการศึกษาดังกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

๑.๓.๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๔.๑ ขอบเขตประชากร

ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ มีประชากรรวม ๖,๔๔๓ คน

๑.๔.๒ ขอบเขตของเนื้อหา

ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามธรรมาภิบาล ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า

๑.๔.๓ ขอบเขตพื้นที่

ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๔.๔ ขอบเขตเวลา

ได้แก่ ระยะเวลา ๓ เดือน ระหว่าง วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ – ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆ หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรูสึกจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคล ได้รับการตอบสนองทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป อาศัยอยู่ในตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำมาซึ่งความสำเร็จของการบริหารให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยมีองค์ประกอบ ๖ ประเด็น คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าใช้ในการบริหารเพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตามที่กำหนดไว้

นิติธรรม หมายถึง การออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับและ ประชาชนยินยอมปฏิบัติตาม

คุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นความถูกต้องดีงาน โดยตรงร่งค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติ

หน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรม มีระเบียบวินัย และประกอบอาชีพในทางสุจริตเป็นนิสัย

ความโปร่งใส หมายถึง ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเปิดเผย ในด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างตรงไปตรงมาและ สามารถตรวจสอบ การปฏิบัติงานได้

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจแก่ปัญหาสำคัญ ๆ เช่น การทำประชามติ การทำประชาพิจารณ์

ความรับผิดชอบ หมายถึง ให้ความสำคัญในสิทธิหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อประชาชน และสนใจในการแก้ไขปัญหาค่าต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีความกล้าที่จะรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยประชาชนได้รับผลประโยชน์มากที่สุดต่อการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) เพศชาย และ ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม คือ ๑) อายุ ๑๘-๒๗ ปี, ๒) อายุ ๒๘-๓๗ ปี, ๓) อายุ ๓๘-๔๗ ปี และ ๔) อายุ ๔๘ ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้ ๑) ต่ำกว่าปริญญาตรี, ๒) ปริญญาตรี และ ๓) สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ อาชีพ ดังนี้ ๑) รับจ้างทั่วไป, ๒) ทำสวน ทำไร่ ทำนา, ๓) รับราชการ และ ๔) อื่น ๆ (ระบุ)

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การปกครองท้องถิ่น

๒.๕ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การปกครองท้องถิ่น

๒.๖ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๘ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

๒.๑.๑ ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจ

กิติมา ปรีดีดิลก ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพึงพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ และเขาได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของเขาได้^๑

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ ความพึงพอใจ หมายถึง อารมณ์แห่งความสุข และความรู้สึกคุ้มค่าที่ได้ใช้บริการ และความรู้สึกนั้น นำมาซึ่งความต้องการในการใช้บริการซ้ำจนในที่สุดเกิดความคิด ตัดสินใจต้องการใช้บริการกับธุรกิจนั้นให้นานตราบเท่าที่ความพอใจนั้นยังคงอยู่ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ความจงรักภักดี เกิดขึ้นแล้ว^๒

---

^๑กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทอักษรพิพัฒน์ จำกัด, ๒๕๓๒), หน้า ๓๐๑.

^๒ชัยสมพล ชาวประเสริฐ, การตลาดบริการ, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๔๗), หน้า ๑๔๑.

รู้ง แก้วแดง กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของภาครัฐ ส่วนราชการต้องคำนึงถึงคุณภาพ รวดเร็วของบริการ ความถูกต้อง และธรรมาภิบาลในการบริการ คือ บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสให้คนมารับบริการอย่างมีความสุขในหลักการเดียวกันกับการบริการของภาคเอกชน”

สมวงศ์ พงศ์สถาพร ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึงการประเมินสินค้าบริการนั้น ๆ ว่าตอบสนองความต้องการของตนได้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ถ้าได้ตามที่คาดหวังลูกค้าจะมีความพึงพอใจ ถ้าไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ในตอนแรกลูกค้าจะไม่พอใจ (Dissatisfaction)^๔

หลุยส์ จ่าปาเทศ กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการ (Need) ได้บรรลุเป้าหมายพฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะมีความสุข สังกัดได้จากสายตาคำพูด และการแสดงออกถึงความพึงพอใจจะลดความเครียดที่มีอยู่^๕

เดนเนล เดอเนออร์ Dencal Lerner ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Achievement) และความมุ่งมาดปรารถนา (Aspiration) ในงานนั้น ๆ ซึ่งอาจเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{Satisfaction} = \text{Achievement} + \text{Aspiration}$$

$$\text{ความพึงพอใจ} = \text{ความสำเร็จ} + \text{ความมุ่งมาดปรารถนา}$$

ความพึงพอใจในเชิงปฏิบัติสัมพันธ์ทางสังคม โดยเฉพาะในลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการส่วนฝ่ายที่สอง ได้แก่ ผู้รับบริการการศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการนั้น

เฮอร์เบิร์ต ไชมอน (Herbert Simon) เห็นว่างานใดจะมีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้น สามารถพิจารณาได้จากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมา โดยพิจารณาจากผลผลิตลบออกด้วยปัจจัยนำเข้าแต่ถ้าเป็นเรื่องกิจการบริหารรัฐกิจ ก็ต้องบวกความพึงพอใจของผู้บริการด้วยซึ่งอาจเขียนเป็นสูตรได้ ดังนี้

รู้ง แก้วแดง, ริเอ็นจีเนียร์ระบบราชการไทย : ข้อเขียนจากประสบการณ์การบริหารงาน, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : มติชน, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑๖.

^๔สมวงศ์ พงศ์สถาพร, การตลาดบริการ, (กรุงเทพมหานคร : เลฟแอนด์สตีฟ, ๒๕๔๖), หน้า ๕๕.

^๕หลุยส์ จ่าปาเทศ, จิตวิทยาการจูงใจ, (กรุงเทพมหานคร : สามัคคีสาส์นจำกัด, ๒๕๓๓), หน้า ๖.

^๖อนุเทพ เบื้องบน, “การศึกษาความพึงพอใจการให้บริการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขามบตาพุด”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๔, หน้า ๑๖-๑๗.

$$E = (O - I) + S$$

โดยที่ E คือ ประสิทธิภาพของงาน (Efficiency)

O คือ ผลผลิตที่ได้รับออกมา (Output)

I คือ ปัจจัยที่นำเข้าไปใส่เข้าไป (Input)^๑

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ที่พอใจ ที่ประทับใจ หรือทัศนคติในทางบวก ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลได้รับสนองตอบความต้องการ หรือตามความคาดหวังในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือความรู้สึกมีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและในทางตรงกันข้ามหากเกิดทัศนคติทางลบจะหมายถึงความไม่พึงพอใจนั่นเอง

๒.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการตรวจสอบเอกสารปรากฏว่า มีผู้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้หลายท่าน ดังนี้

บุญเรียง ขจรศิลป์ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความพึงพอใจหรือทัศนคติ เจตคติ เป็นการแสดงออกก่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นการยากที่วัดทัศนคติได้โดยตรง แต่เราสามารถที่จะวัดทัศนคติได้โดยการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นแทน ฉะนั้น การวัดความพึงพอใจก็มีขอบเขตจำกัด อาจมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น ถ้าบุคคลเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งความคลาดเคลื่อนนี้ย่อมเกิดขึ้นได้ เป็นลักษณะการจัดการทั่ว ๆ ไป โดยเสนอว่า เทคนิคของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบหนึ่งที่สามารถใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง^๒

ไพศาล วรรณะ สรุปความสำคัญของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ผู้บริหารจะดำเนินการให้ผู้ทำงานเกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้ว ยังจำเป็นต้องดำเนินการที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับผลของการปฏิบัติงานของหน่วยงานเกิดความพึงพอใจด้วย เพราะความเจริญก้าวหน้าของการปฏิบัติงานเป็นประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวบ่งชี้การพัฒนาของหน่วยงาน^๓

^๑Simon, H.A., *Administrative Behavior*, 3rd ed., (New York : Free Press, 1960), p. 180.

^๒บุญเรียง ขจรศิลป์, *ศักยภาพการบริหารงาน*, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๘), หน้า ๑๓๗.

^๓ไพศาล วรรณะ, “ความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย”, รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๒, หน้า ๕๔.

สมบูรณั พรรณนาภพ ได้เสนอว่าความพึงพอใจจะเป็นตัวชี้พฤติกรรมที่สำคัญของบุคลากร ดังนี้

- ๑) ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
- ๒) ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน
- ๓) ความตั้งใจเอาใจใส่และรู้จักรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายแล้ว
- ๔) ความรู้สึกห่วงกังวลต่อผลที่จะเกิดจากการหยุดงานของตน คือ จะไม่ขาด หรือหยุดงานโดยไม่จำเป็น

๕) ความพร้อมที่จะรับอาสาในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

๖) ความพร้อมเพรียงในการหมั่นปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเตรียมงานและการแก้ปัญหา^{๑๑}

เสถียร เหลืองอร่าม ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจของบุคลากร เป็นสิ่งสำคัญในการบริหาร เพราะจะช่วยก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่บุคลากรและองค์การดังนี้ ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

- ๑) สร้างความจงรักภักดี มีสัจย์ต่อหมู่คณะและองค์การ
- ๒) เกื้อหนุนให้ระเบียบข้อบังคับบังเกิดผล ในด้านการควบคุมประพฤติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบแห่งระเบียบวินัยและมีศีลธรรมอันดีงาม
- ๓) สร้างสามัคคีธรรมในหมู่และก่อให้เกิดพลังร่วม (Group effort) ในหมู่คณะทำให้เกิดพลังสามัคคีดังที่ว่า พลั สงฆสุส สามัคคี อันสามารถจะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายขององค์การได้
- ๔) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลในองค์การกับนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การ
- ๕) เกื้อหนุนและจงใจให้สมาชิกของหมู่คณะหรือองค์การ เกิดความคิดสร้างสรรค์ในกิจการต่าง ๆ ขององค์การ
- ๖) ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์การที่ตนปฏิบัติงานอยู่^{๑๒}

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นของผู้รับบริการที่ได้รับจากผู้ให้บริการและจัดเป็นเกณฑ์ประเมินด้านผลลัพธ์ด้วยและเป็นระดับของความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของผู้รับบริการในอุดมคติกับการรับรู้ของผู้มารับบริการที่ได้รับตามความเป็นจริง โดยสามารถวัดความพึงพอใจได้จาก การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต

^{๑๑}สมบูรณั พรรณนาภพ, หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๔๒), หน้า ๒๑.

^{๑๒}เสถียร เหลืองอร่าม, ภาพบริหารงานบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑.

๒.๑.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีสำหรับการสร้างความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงที่ผู้วิจัยนำเสนอ ได้แก่ “ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นตอนของ Maslow ได้เห็นว่ามนุษย์ถูกกระตุ้นจากความปรารถนาที่จะได้ครอบครองความต้องการเฉพาะอย่างซึ่งความต้องการนี้เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของบุคคล ไว้ดังนี้

๑) บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับความตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบ

๒) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นสิ่งจูงใจกับพฤติกรรมของคนนั้น

๓) ความต้องการของบุคคล จะเรียงเป็นลำดับขั้นตอนความสำคัญเมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป ลำดับความต้องการของบุคคลมี ๕ ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

(๑) ความต้องการของร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่ อาศัย ความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของตนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

(๒) ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้วมนุษย์ต้องการในขั้นสูงต่อไป คือ เป็นความรู้สึกที่ต้องการความปลอดภัยหรือมั่นคงในปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอุ่นใจ

(๓) ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ภายหลังจากที่คนได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้วก็จะมีความต้องการที่สูงขึ้น คือ ความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

(๔) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่องให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตน อยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ

(๕) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากจะเป็นอยากได้ ความคิดของตนหรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตัวเองเป็นอยู่ในขณะนี้^{๑๒}

อีวามส์ (Evans) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน โดยเน้นโดยเน้นถึงความสำคัญของเป้าหมาย ในการกระตุ้นให้บุคคลแสดงความสามารถออกมาว่า กิจกรรมของบุคคลที่กระทำนั้น ย่อมนำไปสู่วัตถุประสงค์อันสำคัญที่ผู้กระทำคาดหวังไว้ และได้สร้างแบบจำลองที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานที่เรียกว่า Path-Goal Model ซึ่งสรุปได้ว่า

๑) แรงจูงใจในการทำงานใด ๆ จะขึ้นอยู่กับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงาน แนวทางในการดำเนินงานจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้จึงก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น

๒) แม้ว่าจะมีแรงจูงใจในการทำงาน แต่ถ้ามีตัวถ่วงในการทำงาน เช่น ขาดความรู้ความสามารถในการทำงาน ขาดอิสรภาพ ก็จะทำให้กิจกรรมนั้นเกิดการขาดตอน หรือถ้าไม่มีตัวถ่วง แต่ไม่มีแรงจูงใจ กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความสม่ำเสมอ และความสม่ำเสมอจะต้องขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ สิ่งแวดล้อมที่ดี ตลอดจนแรงจูงใจที่ทำงานด้วย

๓) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นั้น จะเกิดขึ้นได้เพราะมีความสม่ำเสมอในการทำงาน ประกอบกับแนวทางการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ องค์ประกอบทั้งสองประการนี้หากขาดประการใดประการหนึ่งความสำเร็จของงานจะลดลง

การวัดความพึงพอใจที่มีต่อการบริการ ความพึงพอใจที่มีบริการและเกิดผลได้หรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการให้บริการขององค์กร ประกอบด้วยระดับความรู้สึกรู้สึกของผู้ใช้บริการในมิติต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ดังนั้น ในการวัดความพึงพอใจต่อการบริการอาจจะกระทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

๑) การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมกันอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยการขอรับรองหรือขอความร่วมมือ จากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด แสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบหรือเป็นคำตอบอิสระ โดยคำถามที่ถามถึงความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำลังให้บริการอยู่ เช่น ลักษณะการให้บริการ สถานที่ ระยะเวลาในการให้บริการ บุคคลที่ให้บริการ เป็นต้น

^{๑๒}Maslow, Abraham Harold, *Motivation and Personality*, 2nd ed., (New York : Harper & Row, 1970), p. 15.

๒) การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่วัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดความพึงพอใจโดยวิธีการที่ประหยัด และมีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง

๓) การสังเกต เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการได้ โดยการวิธีสังเกต จากพฤติกรรมทั้งก่อนมารับบริการได้ โดยการวิธีสังเกต จากพฤติกรรมทั้งก่อนมารับบริการ ขณะรับบริการ และหลังจากที่ได้รับบริการแล้ว เช่น การสังเกตกิริยาท่าทาง การพูด และสีหน้า การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้ผู้วัดจะต้องทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอนอน จึงจะสามารถประเมินถึงความพึงพอใจของผู้มารับบริการได้อย่างถูกต้อง จะเห็นได้ว่า การวัดความพึงพอใจต่อการรับบริการนั้นสามารถที่จะการวัดได้หลายวิธี ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือได้^{๑๓}

สรุปได้ว่า ทฤษฎีในการสร้างความพึงพอใจต่อการให้บริการนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการของมนุษย์ที่มีความสำคัญไม่เท่ากัน บุคคลแต่ละคนจะปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับการบำบัดความต้องการในแต่ละขั้นที่เกิดขึ้น การสร้างความพึงพอใจตามทฤษฎีต่าง ๆ จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีความต้องการลำดับขั้นที่แตกต่างกันไป และความต้องการในแต่ละขั้นจะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในลำดับนั้น ๆ

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

๒.๒.๑ ความหมายเกี่ยวกับการบริหาร

ธนจรัส พูนสิทธิ์ ได้อ้างถึงความหมายของการบริหารในความคิดเห็นของ George R. Terry ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานตามลำดับขั้นอันประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การอำนวยการ (Actuating) และการควบคุม (Controlling) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยคนและทรัพยากรอื่น^{๑๔}

ธีระวุฒิ บุญยโสภณ และวีระพงษ์ เณรมจิระรัตน์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การบริหารหรือการจัดการ คือ กระบวนการอย่างหนึ่งภายในองค์การซึ่งมีลำดับการทำงาน

^{๑๓}Evams, Hurlock, *Adolescent Development*, (New York : McGraw-Hill Book, 1995), pp. 31-38.

^{๑๔}ธนจรัส พูนสิทธิ์, *การจัดการองค์การและการบริหาร*, (กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก, ๒๕๔๑), หน้า ๒๐.

เป็นขั้นตอน มีกลุ่มบุคคลเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงาน มีเงินทุน เครื่องจักร และวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบด้วย^{๕๕}

พะยอม วงศ์สารศรี ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือแรงร่วมใจของสมาชิกในองค์กร การตระหนักถึง ความสามารถ ความถนัด ความต้องการและความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วยองค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้^{๕๖}

สมคิด บางโม ได้สรุปว่า การบริหารหรือการจัดการ หมายถึง ศิลปะ ในการใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ขององค์กรและนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ^{๕๗}

สมาน รังสิโยกฤษฎ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีปฏิบัติงานเป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน^{๕๘}

สัมพันธ์ ภูไพบูลย์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการใช้บุคคลอื่นร่วมกับปัจจัยในการจัดการ เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์ และสนองตอบความคาดหวัง และจัดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน^{๕๙}

สิรภพ เหล่าลาภะ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารไว้ ๒ นัย คือ ๑) คำว่า บริหาร มาจากภาษาบาลีว่า ปรีหาร มาจากศัพท์ว่า ปรี แปลว่า รอบ และ หร ธาตุในความนำไป ดังนั้น คำว่า บริหาร จึงแปลว่า นำไปโดยรอบ อีกสำนวนหนึ่ง คำว่า บริหาร แปลว่า อ้อมหนี, หลีกหนี, หลบหนี ดังในประโยคภาษาบาลีว่า “ปฤหิ ปรีหิติ สมตฺโถ” แปลว่า ผู้สามารถเพื่อการอ้อมหนี หลีกหนี หลบซึ่งปัญหา หรือแปลว่า ผู้สามารถบริหารปัญหา และนำปัญหาไปโดยรอบ หรือกำจัดปัญหาให้

^{๕๕}ธีรวุฒิ บุญยโสภณ และวีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : อักษรปริทรรศน์, ๒๕๓๔), หน้า ๑๒.

^{๕๖}พะยอม วงศ์สารศรี, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : พรวานนการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๓๖.

^{๕๗}สมคิด บางโม, การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๕), หน้า ๖๑.

^{๕๘}สมาน รังสิโยกฤษฎ์, การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗), หน้า ๑.

^{๕๙}สัมพันธ์ ภูไพบูลย์, องค์การและการจัดการ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : พิทักษ์อักษร, ๒๕๔๒), หน้า ๑๖.

หมดสิ้นไป ๒) คำว่า บริหาร แปลมาจากภาษาอังกฤษ ว่า Administer และ Administration แปล ความหมาย คือ การปกครอง ดำเนินการ อำนาจการ จัดการ จัดให้ วาง ส่งเสริม และบำรุง^{๒๐}

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหาร มาประกอบ เป็นกระบวนการบริหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยปัจจัยหลัก คือ เงิน บุคคล วัสดุสิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

๒.๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ ปรากฏว่า มีผู้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหาร ไว้หลายท่าน ดังนี้

เด่น ชะเนติยัง ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารไว้ว่า การบริหารมีลักษณะเป็นทั้ง ศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ การบริหารจัดการเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เพราะมี องค์ประกอบของความรู้ (Knowledge) มีหลักเกณฑ์ (Principle) และทฤษฎี (Theory) ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นศาสตร์ทางสังคมซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกันกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และ รัฐศาสตร์ ส่วนในทางปฏิบัตินั้นจะขึ้นอยู่กับความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหาร แต่ละคนที่จะนำความรู้ หลักการและทฤษฎีไปปรับหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องศิลปะ ดังนั้น นักบริหารที่เก่งต้องมีศาสตร์และศิลป์^{๒๑}

ทองหล่อ เดชไทย ได้กล่าวถึง การบริหารเป็นการจัดการอย่างมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบุคคล และยังเสนอว่า “การบริหาร” และ “การจัดการ” นั้น บางครั้งอาจให้แทนกันได้เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่หวังผลขั้นสุดท้ายอย่างเดียวกัน คือ ความสำเร็จของงาน “การบริหาร” ใช้มากในการบริหารรัฐกิจ ส่วน “การจัดการ” ใช้มากในทางธุรกิจ หรืออาจกล่าวว่า “การบริหาร” มุ่งเน้นที่การกำหนดนโยบายและการวางแผน ส่วน “การจัดการ” เป็นการนำเอานโยบายและแผนไปดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้^{๒๒}

สมยศ นาวิการ ได้ให้ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การตัดสินใจและการบริหารที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานระยะยาว ขององค์การประกอบด้วยการกำหนดกลยุทธ์ และการควบคุมกลยุทธ์ จะมุ่งตรวจสอบ ประเมิน โอกาสและอุปสรรคภายในสภาพแวดล้อม

^{๒๐} สิริภพ เหล่าลาภะ, พุทธศาสตร์การเมือง, (กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก, ๒๕๔๕), หน้า ๑๔๐.

^{๒๑} เด่น ชะเนติยัง, การบริหารงานบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., ๒๕๓๓), หน้า ๕๒.

^{๒๒} ทองหล่อ เดชไทย, หน่วยที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุข, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, ๒๕๓๕), หน้า ๕.

ภายนอก และมุ่งตรวจสอบประเมินจุดอ่อนและจุดแข็ง อุปสรรคภายใน สภาพแวดล้อมภายในบริษัท^{๒๓}

สมยศ นาวิการ ได้กล่าวถึงแนวคิดการบริหารไว้ว่า การบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบผู้นำโครงสร้างระบบราชการและหน้าที่ของผู้บริหารในองค์การแห่งหนึ่งสามารถนำมาประยุกต์ไปใช้กับองค์การ เรียกว่า วิธีที่ดีที่สุด (One best way) อย่างไรก็ตามผู้บริหารในแต่ละองค์การจะเผชิญกับสถานการณ์เฉพาะที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง ไม่มีหลักสากลใดที่สามารถใช้ได้กับทุกปัญหา ผู้บริหารต้องศึกษาการบริหาร โดยมีประสบการณ์จากกรณีศึกษา (case study) จำนวนมากและวิเคราะห์ว่าวิธีการใดที่สามารถใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ^{๒๔}

สุพิน เกษาคุปต์ ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) เป็นแนวทางการบริหาร ที่เปิดโอกาสให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน และการตัดสินใจในงานต่าง ๆ ที่เขามีส่วนรับผิดชอบอยู่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์การใด ที่ใช้นโยบายการบริหารแบบนี้เป็นการแสดงให้พนักงานได้รู้ว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของพนักงาน ที่มีต่อความสำเร็จขององค์การ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีความภูมิใจ และรับผิดชอบต่องานอย่างเต็มที่ซึ่งเป็นการจูงใจในการทำงานที่ดีวิธีหนึ่ง^{๒๕}

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารนั้น จะครอบคลุมถึงหน้าที่ในการบริหาร อันประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการหรือการมอบหมายงาน การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ นอกจากนี้องค์ประกอบที่สำคัญของการบริหาร จะประกอบด้วย วัตถุประสงค์ที่แน่นอน ทรัพยากรในการบริหาร มีความประสานระหว่างกัน และประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการบริหารงาน ซึ่งแนวคิดเหล่านี้จะครอบคลุมไปถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการบริหารเชิงกลยุทธ์

๒.๒.๓ องค์ประกอบการบริหาร

ดิณ ปรัชญพฤทธิ ได้เสนอภารกิจสำคัญในการบริหารไว้ ๗ ประการ คือ

๑) การวางแผน หมายถึง การกำหนด โครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องลงมือปฏิบัติตามลำดับ วางแนววิธีปฏิบัติพร้อมด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ก่อนลงมือปฏิบัติการ

^{๒๓} สมยศ นาวิการ, การบริหารเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕), หน้า ๑๒.

^{๒๔} สมยศ นาวิการ, การบริหารตามสถานการณ์, (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๔๕), หน้า ๔๕.

^{๒๕} สุพิน เกษาคุปต์, การจัดการปฏิบัติงาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔), หน้า ๕๒-๕๓.

๒) การจัดองค์การ หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อย หรือตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมด้วยกำหนดลักษณะ และวิธีการติดต่อสัมพันธ์ตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นลงไป

๓) การจัดคนเข้าทำงาน หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับตัวบุคคลของหน่วยงานการบริหารบุคคลดังกล่าว รวมถึงแต่การแสวงหาคนทำงานมาบรรจุ การแต่งตั้ง การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคคล การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้น ลดชั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากงาน และการบำรุงรักษาสภาพของการทำงานให้ดี และมีประสิทธิภาพให้คงอยู่ต่อไป

๔) การสั่งการ หมายถึง การอำนวยการ หรือการวินิจฉัยสั่งการ หลังจากการได้วิเคราะห์และพิจารณาโดยรอบคอบ รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ

๕) การประสานงาน หมายถึง การประสานงานหรือติดต่อ สัมพันธ์กับหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์การ เพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน สามารถทำงานประสานความกลมกลืนกัน เพื่อวัตถุประสงค์หลักขององค์การ

๖) การรายงาน หมายถึง การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาหรือยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งบนและล่าง เพื่อทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะสะดวกแก่การประสานงานอื่นจะเป็นการสร้างความสำเร็จอันดีร่วมกัน ตลอดจนเป็นการบำรุงขวัญไปในตัวด้วย

๗) การงบประมาณ หมายถึง การจัดสรรทรัพยากร หรือการทำงานประมาณการเงิน วางแผนหรือโครงการในการจ่ายเงิน การบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงิน โดยรอบคอบและรัดกุม^{๒๖}

พงษ์ศักดิ์ ปัญญาพรผล กล่าวถึง กระบวนการการบริหารควรประกอบด้วย ๑๐ ประการ คือ

๑) การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดงานหรือวิธีการปฏิบัติงานไว้เป็นการล่วงหน้า โดยเกี่ยวกับการคาดการณ์ (Forecasting) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objective) การพัฒนาวิธีการ (Develop strategies) ในการวางแผน ซึ่งต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงาน

๒) การจัดการ (Organizing) หมายถึง การพัฒนาระบบการทำงานเพื่อให้งานต่างๆ สามารถดำเนินไปโดยมีการประสานงานกันอย่างดี

๓) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การจัดหาบุคคลเข้าปฏิบัติงานให้เหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ

^{๒๖} ดิลก ปรัชญพฤทธิ, หลักการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๕), หน้า ๒๔-๒๖.

๔) การตัดสินใจ (Decision) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการที่จะตัดสินใจ แยกแยะและวิเคราะห์ห่อออกมาให้ได้ว่าในการทำงานจะต้องมีการตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง

๕) การสั่งการ (Directing) หมายถึง การศึกษาวิธีการวินิจฉัยสั่งการ รวมทั้งการควบคุมงาน และนิเทศงาน ตลอดจนสติปะในการบริหารงานที่จะทำให้การทำงานประจำวันของเจ้าหน้าที่ทุกคน เป็นไปด้วยดี

๖) การควบคุม (Controlling) หมายถึง การร่วมมือประสานงาน เพื่อการดำเนินการเป็นไป ด้วยดี และราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะทำการประสานงานดีขึ้น และดำเนินการแก้ไข เมื่อเกิดปัญหาขึ้น

๗) การร่วมมือประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานงานให้ผู้ปฏิบัติงานทุก ฝ่ายมีความเข้าใจในงาน เข้ามาร่วมทำงานกันอย่างพร้อมเพรียงกัน ข้อตกลงที่สำคัญยิ่งของการ ประสานงาน คือ ความร่วมมือ ซึ่งเป็นเรื่องของ “จิตใจ”

๘) การสื่อข้อความ (Communicating) หมายถึง การผ่านข่าวสารข้อมูลและความเข้าใจ เพื่อที่จะให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ

๙) การรายงานผล (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานให้แก่ ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงาน ได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงาน ตลอดจนการ ประชาสัมพันธ์ (Public Relation) แจ้งให้ประชาชนทราบ ซึ่งโดยทั่วไปการรายงาน จะหมายถึง วิธีการของสถาบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อบริการผู้บังคับบัญชา/ ผู้ร่วมงาน ความสำคัญของการรายงานนั้นจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

๑๐) การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบ และกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณ และการเงินตลอดจนการใช้งบประมาณ ในการ ควบคุมงาน^{๒๗}

วิโรจน์ สารรัตนะ ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย ๔ ประการ^{๒๘} คือ

๑) การวางแผน หมายถึง หน้าที่ทางการบริหารในการกำหนดจุดมุ่งหมายและการตัดสินใจ เลือกรูปแบบที่ดีที่สุดที่จะให้บรรลุจุดหมายนั้น

๒) การจัดองค์การ หมายถึง กำหนดอำนาจหน้าที่และตำแหน่งต่าง ๆ อย่างชัดเจน

^{๒๗} พงษ์ศักดิ์ ปัญญาพรผล, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๒), หน้า ๖๔-๗๒.

^{๒๘} วิโรจน์ สารรัตนะ, การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑.

๓) การนำ หมายถึง ความพยายามทำให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุ จุดมุ่งหมายขององค์การ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๔) การควบคุม หมายถึง การมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์การได้ ประพฤติปฏิบัติในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานหรือจุดหมาย มุ่งเน้นให้เกิดพฤติกรรม ที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลง

กูลิก และเออวิก Gulick L. and Urwick J. ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารนั้นต้องประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ หรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า “POSDCORB Model” ซึ่งอธิบายตามความหมายได้ดังนี้

(๑) การวางแผน (P=Planning) หมายถึง การจัดวาง โครงการและแผนปฏิบัติงานไว้ ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้างและทำอย่างไร

(๒) การจัดการองค์การ (O=Organizing) หมายถึง การจัดหน่วยงาน กำหนดโครงสร้างของ หน่วยงาน การจัดสายงานตำแหน่งต่าง ๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน

(๓) การจัดหาบุคคล (S=Staffing) หมายถึง การจัดหาบุคคล เป็นการบริหารงานทางด้าน บุคคล อันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ ดี การประเมินผลการทำงาน และการให้พ้นจากงาน

(๔) การอำนวยการ (D=Directing) หมายถึง การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการหน่วยงาน ให้เกิด ความร่วมมือเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

(๕) การประสานงาน (Co=Coordinating) หมายถึง การประสานงานกิจการด้านต่าง ๆ ของ หน่วยงาน ให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

(๖) การรายงาน (R=Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานให้แก่ ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงาน ได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าเพียงใด

(๗) การงบประมาณ (B=Budgeting) หมายถึง การงบประมาณ การจัดทำงบประมาณบัญชี การใช้จ่ายเงิน การควบคุมและการตรวจสอบด้านการเงิน^{๒๕}

สรุปได้ว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารนั้น ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผล และการงบประมาณ ที่ผู้บริหารทุก ๆ องค์การจะต้องมีเพื่อให้การทำงานนั้นเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงาน

^{๒๕} Gulick L. and Urwick J., *Papers on the Science of Administration*, (New York : Institute of Public Administration, 1973), pp. 18-19.

๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

๒.๓.๑ ความหมายของธรรมาภิบาล

คำว่า Good Governance เริ่มนำมาใช้กันเมื่อ ช่วงต้น พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งในช่วงนั้นนักวิชาการส่วนใหญ่ต่างเห็นพ้องกันว่า แนวทางการบริหารภาครัฐที่เป็นอยู่ไม่สอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคมโลกที่ปรับเปลี่ยนไปตลอดเวลา และมีความจำเป็นต้องการปฏิรูป และปรับปรุงรูปแบบการปกครองใหม่ ในช่วงเวลาดังกล่าวมีองค์กรระหว่างประเทศที่สำคัญๆ เช่น ธนาคารโลก (World Bank) และกองทุนนานาชาติได้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุน และพัฒนาแนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองที่ดีที่เรียกกันทั่วไปว่า Good Governance หรือ ธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล เป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤต คือ ธรรม กับ อภิบาล ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้คำนิยามไว้ดังนี้

ธรรม : คุณความดี คำสั่งสอนในศาสนา หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา ความจริง ความถูกต้อง ความยุติธรรม กฎ กฏเกณฑ์ กฎหมาย สิ่งทั้งหลาย สิ่งของ

อภิบาล : บำรุงรักษา ปกครอง ปกป้อง หรือคุ้มครอง^{๑๑}

ดังนั้น ธรรมาภิบาล จึงมีความหมายตามนัยนี้ว่า “วิธีการปกครองที่ไปสู่ความดีงามที่ยั่งยืน อันได้แก่ความรุ่งเรือง และความผาสุกของปวงชนทั้งปวง”

นอกจากนี้ยังมีองค์กร หน่วยงาน และนักวิชาการในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องและสนใจเกี่ยวกับธรรมาภิบาลได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้ดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุหลักการของคำนิยามการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีไว้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการและธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคี และร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทา ป้องกัน หรือเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสการมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนุญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน^{๑๒}

^{๑๑}ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖), ๗๗หน้า.

^{๑๒}สุดจิต นิमितกุล, การปกครองที่ดี (Good Governance), (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า ๕.

นอกจากองค์กรต่าง ๆ แล้ว ยังมีบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความสนใจในหลักธรรมาภิบาลหลายท่าน ได้ให้อธิบายความหมายของคำว่า “ธรรมาภิบาล” ดังเช่น^{๑๑}

ทิพาวดี เมฆสุวรรณ^{๑๒} อธิบดีเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือ ก.พ. ได้ให้ความเห็นว่า ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance นี้เป็นเรื่องที่ทุกสังคมทุกประเทศไม่ว่าเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาหรือพัฒนาแล้วต้องการให้เกิดขึ้น คำว่า Governance เป็นคำเก่าที่มีมานานแล้ว หมายถึง กรอบในการบริหารจัดการขององค์กรต่าง ๆ ในการบริหารระบบบริษัทก็จะเรียกว่า Corporate Good Governance ในราชการก็เรียกว่า Public Governance ซึ่งกรอบการบริหารจัดการนี้มีทั้งดีและไม่ดี ที่ดีเรียกว่า Good Governance ที่ไม่ดีเรียกว่า Bad Governance^{๑๒}

ธีรยุทธ บุญมี ซึ่งเป็นนักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ เรียก Good Governance ว่าธรรมรัฐ และได้ให้ความหมายว่า คือ กระบวนการความสัมพันธ์ (interaction relation) ระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปในการที่จะทำให้การบริหารราชการและประชาชนโดยทั่วไปในการที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ โปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ การบริหารประเทศที่ดีควรเป็นความร่วมมือแบบสื่อสาร ๒ ทาง ระหว่างรัฐบาลประชาธิปไตย และฝ่ายสังคมเอกชน องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ (NGO) โดยเน้นการมีส่วนร่วม (Participation) ความโปร่งใส และตรวจสอบได้ การร่วมกันกำหนดนโยบาย (Shared policy making) และการจัดการตนเอง (Self-management) ของภาคสังคมเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นธรรมมากขึ้น^{๑๓}

ชัยอนันต์ สมุทรวานิช อธิบดีผู้บังคับบัญชาการราชวิทยาลัย อธิบดีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และนักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ที่มีผลงานตีพิมพ์มากมาย ได้กล่าวถึง ธรรมาภิบาลว่าเป็นกลไกของรัฐทั้งทางการเมืองและการบริหารมีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ สะอาด โปร่งใส และรับผิดชอบ เป็นการให้ความสำคัญกับภาครัฐและรัฐบาลเป็นด้านหลัก^{๑๔}

^{๑๒}ทิพาวดี เมฆสุวรรณ, “ธรรมาภิบาลกับราชการไทย”, สรรพากรศาสตร์, ปีที่ ๔๘ ฉบับที่ ๕ (กันยายน ๒๕๔๓) : ๖๓.

^{๑๓}ธีรยุทธ บุญมี, แนวคิดและวาทะกรรมว่าด้วยธรรมรัฐแห่งชาติ, เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเนื่องในวาระครบรอบ ๕๐ ปีคณะรัฐศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑), หน้า ๑๗.

^{๑๔}ชัยอนันต์ สมุทรวานิช, Good Governance กับการปฏิรูปการศึกษา - การปฏิรูปการเมือง, (ม.ป.พ., ๒๕๔๑), หน้า ๕.

นฤมล ทับจุมพล ซึ่งเป็นนักวิชาการทางรัฐศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ให้ความหมายของ-Good Governance ว่าเป็นลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมือง โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อพัฒนาการมีธรรมาภิบาลจะช่วยให้มีการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้เพราะรัฐบาลสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม มีกระบวนการทางกฎหมายที่มีอิสระ ที่ทำให้การดำเนินการเป็นไปตามสัญญา มีระบบราชการ ระบบนิติบัญญัติ และสื่อมวลชนที่มีความโปร่งใส รับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้^{๑๕}

จากคำนิยามขององค์กรและนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลมาแล้วในข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีแนวความคิดที่คล้ายคลึงกันพอสรุปได้ว่า ธรรมาภิบาลหรือ Good Governance หมายถึง การบริหารการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบ ๓ ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล ซึ่งจะส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศชาติเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

๒.๓.๒ องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล

ชัยอนันต์ สมุทรวานิช ได้ให้ความหมายหลักธรรมาภิบาล หรือการจัดการที่ดี โดยหลักสากลจะประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

- ๑) ความรับผิดชอบต่อสาธารณะชน หมายถึงการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
- ๒) ความโปร่งใส หมายถึง สาธารชนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้
- ๓) ความมั่นใจ หมายถึงการมีหลักการที่แน่นอน เป็นธรรมที่ทำให้สาธารณชนมั่นใจ
- ๔) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการในด้ำนกิจการของรัฐ^{๑๖}

^{๑๕} นฤมล ทับจุมพล, “แนวคิดและวาทะกรรมว่าด้วยธรรมรัฐแห่งชาติ” ใน การจัดการปกครอง Good Governance, บรรณาธิการ ม.ร.ว. พุทธิสาดน ชุมพล ๑๕ - ๓๑, (กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑) : ๕๗.

^{๑๖} ชัยอนันต์ สมุทรวานิช, ธรรมาภิบาลการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการทางด้านสิ่งแวดล้อม, (กรุงเทพมหานคร : เดือนตุลาการพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒.

มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลว่าหมายถึง การใช้อำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ และรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ของชาติบ้านเมือง และหมายรวมถึง กระบวนการ ความสัมพันธ์ และสถาบันต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อน ซึ่งประชาชนพลเมืองใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางในการบริหารจัดการกิจการต่าง ๆ อันเกี่ยวข้อง กับชีวิตประเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบร่วม ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างหลักธรรมาภิบาลอันได้แก่

- ๑) การรับผิดชอบ
- ๒) ความโปร่งใส
- ๓) การปราบปรามทุจริตและการประพฤติมิชอบ
- ๔) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ๕) กรอบกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม^{๓๖}

สำหรับประเทศไทยนั้นเริ่มใช้คำว่า “ธรรมาภิบาล” หรือที่บางท่านเรียกว่า ธรรมรัฐกันแพร่หลายภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ และหลังจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ เนื่องมาจากในหนังสือแสดงเจตจำนงกู้เงินจำนวน ๑๖.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) รัฐบาลไทยให้คำมั่นว่าจะต้องสร้าง “Good Governance” ขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งแสดงโดยปริยายว่า ทั้งรัฐบาลไทยและกองทุนการเงินระหว่างประเทศเชื่อว่าวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เป็นผลส่วนหนึ่งมาจากการบริหารจัดการที่ไม่ดี หรือธรรมาภิบาล (Bad Governance)^{๓๗} ต่อมาสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้น ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย “การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ได้ระบุถึงหลักสำคัญของธรรมาภิบาล ๖ หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และ จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบหลักของธรรมาภิบาลที่

^{๓๖}ไชยวัฒน์ คำชู, การบริหารการปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : นำฝนการพิมพ์, ๒๕๔๘), หน้า ๒๘.

^{๓๗}บวรศักดิ์ อุวรรณ โณ, การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๑๗ - ๑๘.

เสนอ โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เน้นการกำหนดเป็นกรอบแนวทางให้แก่หน่วยงานราชการ เพื่อถือปฏิบัติ

1. หลักนิติธรรม เป็นการตรากฎหมาย และกฎข้อบังคับ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ ยอมรับของสังคม อันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎข้อบังคับ เหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่อำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2. หลักคุณธรรม เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยบรรดาคำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือ หลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนา ตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพ สุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความ โปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนใน ชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้ สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

4. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็น ในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแสดงความเห็น การไต่สวนสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ

5. หลักความรับผิดชอบ เป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อ สังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการ เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า เป็นการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยบรรดาคำให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้า และ บริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันในเวทีนานาชาติ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ ยั่งยืน^{๑๘}

สรุปได้ว่าองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล คือ การบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมี ระบบในการปฏิบัติต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ต้องอาศัยระบบการจัดการที่มี ประสิทธิภาพภายใต้กฎหมายที่มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส ความมีส่วนร่วม ความคุ้มค่า

^{๑๘}ธีระพล อรุณะกสิกร และคนอื่นๆ, ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบ บริหารการบ้านเมืองและสังคมที่ดี, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญู, 2542), หน้า ๕.

๒.๔ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๔.๑ ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Self Government) ไว้ดังนี้

ประธาน คงฤทธิศึกษากร ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง ระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดมีองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง^{๑๐}

วิญญู อังคนารักษ์ ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่น ทำกันเอง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตรงกับความต้องการของประชาชน^{๑๑}

อุทัย หิรัญโต ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินการบางอย่างโดยการดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานท้องถิ่นต้องมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน โดยให้มีอิสระในการบริหาร แต่รัฐบาลยังต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐไม่ได้ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น^{๑๒}

^{๑๐}ประธาน คงฤทธิศึกษากร, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : พีระพัฒนา, ๒๕๒๖), หน้า ๘.

^{๑๑}วิญญู อังคนารักษ์, แนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : องค์การปกครองท้องถิ่น, ๒๕๑๕), หน้า ๔.

^{๑๒}อุทัย หิรัญโต, สารานุกรมการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยการปกครอง, ๒๕๓๑), หน้า ๒๘.

ฮอลโลเวย์ (Holloway) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีจำนวนประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชน^{๔๓}

เดเนียล วิท (Daniel Wit) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชน เพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน^{๔๔}

สรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการต่าง ๆ และดำเนินการเพื่อประโยชน์ของรัฐและผลประโยชน์ของท้องถิ่น โดยมีการจัดตั้งองค์กรขึ้นทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ องค์กรนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายของตนเองได้

๒.๔.๒ องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

วัชร ไขยสาร กล่าวว่าเนื่องจากการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเองเป็นการปกครองที่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองภายใต้กฎหมายของรัฐหรือประเทศนั้น ๆ ดังนั้น ลักษณะของการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญมีดังนี้^{๔๕}

๑. มีสถานะตามกฎหมาย หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย

๒. มีพื้นที่และระดับ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพื้นที่การปกครองที่แน่นอนและชัดเจน และควรจะต้องมีการแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่นว่ามีกี่ระดับ เช่น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เป็นต้น เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดพื้นที่และระดับของการปกครองท้องถิ่นมีมากมาย

^{๔๓} สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยรามคำแหง, “ผลการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจและกำกับดูแลตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, รายงานการวิจัย, (สถาบันวิจัยและพัฒนา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๗), หน้า ๓-๕.

^{๔๔} Wit Daniel, A Comparative Survey of Local Government and Administration, (Bangkok : Prachandra Printing Press, 1961), pp. 1-2.

^{๔๕} วัชร ไขยสาร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๔๔), หน้า ๑๔๒-๑๔๘.

เช่น สถาปนามิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ความสำคัญในการปกครองตนเองของประชาชน ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้ และความหนาแน่นของประชากร เป็นต้น สำหรับประเทศไทย มีเกณฑ์จัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น ๓ ประการ คือ รายได้ย้อนหลัง ๓ ปี ไม่รวมเงินอุดหนุนจำนวนประชากรและขนาดพื้นที่

๓. มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการกระจายอำนาจการปกครอง ไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน ดังนั้น การที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะมีอำนาจ และหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองเป็นสำคัญ

๔. มีความเป็นนิติบุคคล หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องเป็นองค์การนิติบุคคล โดยเอกเทศจากองค์การของรัฐบาลกลาง ทั้งนี้ เพื่อการดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมายและเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพราะหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

๕. มีการเลือกตั้ง การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มาจาก การเลือกตั้งโดยประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ กล่าวคือ จะต้องให้สิทธิแก่ประชาชนในท้องถิ่นในการเลือกตั้งคณะเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการปกครองท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

๖. มีอำนาจอิสระ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาของหน่วยงาน รัฐบาลกลาง และมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบาย และการบริหารงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย สามารถกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ เพื่อกำกับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย หรือความต้องการของท้องถิ่น และสามารถใช้อุบายพิริยของตนในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง

๗. มีงบประมาณของตนเอง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ จัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

๘. มีการกำกับดูแลของรัฐ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีฐานะเป็นหน่วยการปกครอง ระดับรองของรัฐ และอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม และความมั่นคงแห่งรัฐ

๒.๔.๓ ประเภทขององค์การปกครองท้องถิ่น

องค์การปกครองท้องถิ่นแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบทั่วไปมี ๓ รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ มี ๒ รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานครและ เมืองพัทยา

ตามบทบัญญัติในหมวด ๕ การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๘๕-๒๘๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่กล่าวถึงที่มาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยสรุปไว้ดังนี้

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น จะเป็นข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นมิได้มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีที่มีการ ขยุบสภาท้องถิ่น หรือในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะและต้องมีการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นชั่วคราวมิให้นำบทบัญญัติตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคหก มาบังคับใช้ทั้งนี้ ตามกฎหมายกำหนด^{๔๖}

๒.๔.๔ ทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่น

ธัญวรัตน์ นุชน้อย ได้เขียนไว้ว่า ในการปกครองประเทศนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์แห่งอำนาจเพื่อทำหน้าที่ปกครองประเทศ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวนี้คือรัฐบาล ซึ่งได้แก่ คณะบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจให้ปกครองและบริหารราชการแผ่นดิน องค์การปกครองหรือรัฐบาลจะมีส่วนประกอบ

^{๔๖} สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๔๐), หน้า ๑๔๔.

อย่างไร หรือมีที่ระดับ ในรูปแบบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของนานาประเทศ ในโลก มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันอยู่ ๓ หลักการ คือ

- ๑) หลักการรวมอำนาจ (Centralization)
- ๒) หลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration)
- ๓) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)

หลักการรวมอำนาจ (Centralization) หมายถึง การที่รัฐบาลในส่วนกลางของประเทศเป็น ศูนย์กลางแต่ผู้เดียวที่มีอำนาจเด็ดขาดในการบังคับบัญชาวินิจฉัยสั่งการในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหลาย ทั้งปวงเพื่อให้หน่วยงานของทางราชการรวมทั้งประชาชนนำไปปฏิบัติตามนอกจากนี้รัฐบาลใน ส่วนกลางยังมีอำนาจในการออกกฎหมายและตราระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้แก่หน่วยการปกครอง ระวัง ๆ ลงไป เพื่อนำไปใช้เป็นหลักการปฏิบัติอีกด้วย

ลักษณะสำคัญของการรวมอำนาจ

- รวมอำนาจการบังคับบัญชากองทัพและตำรวจให้ขึ้นกับส่วนกลาง เพื่อจูงใจมุ่งหมายในการ รักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ
- รวมอำนาจในการกำหนดนโยบายที่สำคัญ ๆ ไว้กับส่วนกลาง เพื่อการพัฒนาประเทศ ทั้งทางการเมืองเศรษฐกิจ สังคม นอกจากนี้ยังรวมอำนาจการวินิจฉัย สั่งการ การตัดสินใจ และการกำหนดงบประมาณในโครงการต่าง ๆ เอาไว้เพื่อการพัฒนาประเทศ
- รวมอำนาจในการกำหนดอัตรากำลังบุคลากร ว่าแต่ละหน่วยงานควรมีอัตรากำลังคน เท่าใด จึงเหมาะสมกับปริมาณภาระงานที่ต้องปฏิบัติ ตลอดจนรวมอำนาจการแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษ การถอดถอนภายใต้กฎระเบียบ และบทบัญญัติทาง กฎหมาย ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากร สนองนโยบายของรัฐบาลอย่างเต็มที่จากลักษณะสำคัญดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลในส่วนกลางเป็นศูนย์รวมแห่งอำนาจของรัฐทั้งหลายทั้งปวงในการดำเนินกิจการ ต่าง ๆ ของประเทศในทุก ๆ ด้าน

หลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) หมายถึง การที่รัฐบาลกลางแบ่งอำนาจการ ปกครองและบริหารบางส่วนให้แก่ตัวแทน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากส่วนกลาง ให้ไปปฏิบัติหน้าที่ ในส่วนภูมิภาค โดยมอบหมายนโยบาย และมอบอำนาจการตัดสินใจบางส่วนไปให้แต่ไม่ทั้งหมด ทั้งนี้ส่วนกลางจะยังคงอำนาจในการตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ ในเรื่องที่สำคัญ ๆ เอาไว้รวมทั้ง การแต่งตั้งโยกย้าย และการพิจารณาความดีความชอบ

ลักษณะสำคัญของการรวมอำนาจ

- รัฐบาลในส่วนกลางจะมอบอำนาจเฉพาะบางส่วนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ นำนโยบายจากรัฐบาลกลางนำไปปฏิบัติ ในฐานะที่เป็นตัวแทน

- เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนกลางจะต้องเชื่อฟังคำสั่งของส่วนกลางอยู่เสมอ

หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การที่รัฐบาลในส่วนกลางยินยอมมอบอำนาจการปกครองและบริหารกิจการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเอง โดยประชาชนเลือกผู้แทนของตนเข้าไปดำเนินกิจการ ดังนั้นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจึงมีอิสระอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องติดอยู่ภายใต้เงื้อมมือของนโยบายรัฐบาล เนื่องจากผู้บริหารหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบต่อประชาชนที่เลือกเขาเข้ามา อย่างไรก็ตามส่วนกลางก็มีอำนาจควบคุมท้องถิ่นอย่างหลวม ๆ เช่น การใช้กฎระเบียบในการตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาควบคุมการใช้งบประมาณของท้องถิ่น หรือการควบคุมการประมูลจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบของทางราชการ

ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจ

- มีฐานะเป็นนิติบุคคล แยกออกจากราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่ขึ้นอยู่กับการบังคับบัญชาจากส่วนกลางทำให้สามารถตอบสนองภาระงานในท้องถิ่นตามนโยบายของฝ่ายบริหารได้อย่างอิสระ

- มีอิสระในการกำหนดนโยบายและการใช้งบประมาณตามโครงการที่ท้องถิ่นมีความประสงค์โดยไม่ต้องคำนึงถึงนโยบายของรัฐบาล

โรเบิร์ต โนซิก และ บุคคาเนน (Robert Nozick and Buchanan) มีความเห็นว่า สังคมที่มีการให้บริการแบบผูกขาดโดยธรรมชาติเมื่อไม่สามารถกีดกันได้ ไม่สามารถแข่งขันในการบริโภคได้จะเกิดปัญหา บุคคลที่ไม่จ่ายแต่ได้รับผลประโยชน์จึงต้องบังคับเก็บภาษี รัฐบาลเกิดจากรวมตัวกันโดยการบังคับการจัดเก็บและมองว่ารัฐบาลเป็นผู้ผูกขาดโดยธรรมชาติ และขยายอำนาจบังคับไปถึงการตุลาการ ส่วนบุคคาเนน (Buchanan) มีความเห็นว่า สังคมไม่ได้ผูกมัดโดยศีลธรรมจรรยาเพียงอย่างเดียวและไม่มีจรรยาใด ๆ เลยถ้าประชาชนเห็นแก่ตัว คอยแสวงหาผลประโยชน์ก็จะเกิดปัญหา จึงต้องมีกฎหมาย (Law) และข้อขัดกลาง (Social Contrast)

จากแนวคิดของ โรเบิร์ต โนซิก และบุคคาเนน ทำให้เกิดการกำหนดบทบาทในการบริหารของรัฐจนถึงบทบาทท้องถิ่นที่จะทำให้เกิดสวัสดิภาพต่อสังคมที่ดีขึ้น ส่วนที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมคือ

๑. การเลือกตั้งผู้แทนของตนเข้าไปเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารในองค์กรส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นตัวแทนในการพิทักษ์รักษาประโยชน์และกำหนดทิศทางในการพัฒนา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองและชุมชน

๒. เสนอความต้องการของคนต่อผู้แทน เพื่อนำสู่การพิจารณากำหนดเป็นนโยบายแผนงาน โครงการ ในเรื่องต่าง ๆ แล้วเสนอความคิดเห็นผ่านตัวแทนของตน รวมทั้งร้องเรียนผ่านผู้บริหาร ของหน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กร

๓. ร้องเรียน หรือร้องทุกข์ในกรณีที่ได้รับความสะดวกหรือจากการประกอบกิจการใด ๆ ในท้องถิ่นซึ่งเป็นสิทธิของประชาชนที่จะร้องเรียนได้

๔. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นบัญญัติขึ้น^{๔๖}

สรุปได้ว่าประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรที่เป็น อันหนึ่งอันเดียวกับประชาชน ได้เป็นที่พึ่งและเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน ท้องถิ่น สมดังเจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการกระจายอำนาจสู่ประชาชนอย่าง แท้จริง แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเข้มแข็งได้ด้วยประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีการรวมตัว เป็นองค์กรต่าง ๆ อย่างหลากหลายความต้องการของชุมชน เพื่อให้ทุกส่วนของชุมชนมีส่วนร่วม ในการกำหนดปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผนดำเนินการและติดตามผล

๒.๕ การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมาก ที่สุด มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และตอบสนองความ ต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง การปรับกลยุทธ ทัศนคติ วิธีคิด วิธีการทำงานของบุคลากร ขององค์กรบริหารส่วนตำบลไปสู่การเป็น “ราชการยุคใหม่” มุ่งปฏิบัติเพื่อเป้าหมาย คือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สำหรับธรรมาภิบาล นั้นได้กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหาร กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับให้ทันสมัย และเป็น ธรรมเป็นที่ยอมรับของชุมชนและชุมชนยินยอมปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติของ อบต. สามารถดำเนินการให้สอดคล้องได้โดยการออกข้อบัญญัติตำบลของ อบต. ต้องเป็นไปตามที่ กฎหมายให้อำนาจไว้และต้องมุ่งให้เกิดความเป็นธรรม เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนเป็น หลักเป็นที่ยอมรับของชุมชน ควรเปิดเวทีให้ประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง อบต. ต้องเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติตำบลและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของ ประชาชนให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงด้วยการปิดประกาศ ณ. ที่ทำการ อบต. หรือชุมชน

^{๔๖}ชูชัย สุภวงส์ และยุวดี ภาคการณ์ ไกล, องค์กรบริหารส่วนตำบลในแนวทางประชาคม, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, ๒๕๒๔), หน้า ๓๒.

ทุกหมู่บ้าน หรือการประชาสัมพันธ์ด้วยรูปแบบอื่น ๆ เช่นทำเอกสารแจกจ่ายในการประชุมหรือเสียงตามสาย

๒. หลักคุณธรรม เป็นการปฏิบัติที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน เพื่อเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจ มีระเบียบ วินัย มาทำงานตรงต่อเวลาให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค ถูกต้อง สมาชิกสภา อบต. ต้องตระหนักในหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้แทนของประชาชนต้องมุ่งเน้นรักษาผลประโยชน์ส่วนตน มาประชุมอย่างสม่ำเสมอ พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ในสภาพอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา ยึดหลักผลประโยชน์ต่อส่วนรวมและถูกต้องตามกฎหมายผู้บริหาร อบต. ต้องมีคุณธรรมสูง ในขณะเดียวกันก็เป็นผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณต่าง ๆ จะต้องยึดหลักความถูกต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ จัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกชุมชน

๓. หลักความโปร่งใส โดยเน้นการปรับกลไกและวิธีการทำงานให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลต้องถือปฏิบัติในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2539 โดยเอกสารที่ต้องเปิดเผยให้ประชาชนทราบได้แก่

๓.๑ ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

๓.๒ มติการประชุมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลกระทบต่อผลได้ผลเสียของประชาชน

๓.๓ มติของสภาที่ผ่านการรับรองแล้ว โดยเฉพาะมติที่กระทบต่อสิทธิหน้าที่รวมทั้งผลได้ผลเสียแก่ประชาชน รวมทั้งมติอื่น ๆ ที่ประชาชนควรทราบ

๓.๔ วาระการประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องเปิดเผยให้ประชาชนทราบล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความสนใจเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมสภาซึ่งสภาต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

๓.๕ ข้อบัญญัติตำบล กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งข่าวสารราชการที่ประชาชนควรรู้และประชาชนต้องปฏิบัติ

๓.๖ ขั้นตอนการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งเงื่อนไข การติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การชำระภาษีต่าง ๆ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร เป็นต้น ให้ประชาชนรู้ว่า มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร ต้องใช้เอกสารประกอบอะไร และต้องใช้เวลา นานเท่าใด

๓.๗ ผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

๓.๘ เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง โดยเฉพาะการสอบราคา หรือประกวดราคา

๓.๙ ข้อมูลด้านการเงิน-การคลัง

๓.๑๐ ข้อมูลอื่น ๆ ที่ อบต. เห็นว่าควรเปิดเผยและเป็นประโยชน์แก่ประชาชน

๔. หลักการมีส่วนร่วม ถือเป็นหลักที่มีความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้บริหาร และมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ตั้งแต่การรับรู้ข่าวสาร แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจทำอะไร อย่างไรขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการตรวจสอบ การประเมินผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนมีสิทธิ มีอำนาจในการถอดถอนผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชนเห็นว่าปฏิบัติงานเสียหาย ล้มเหลว มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย รวมทั้งจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างน้อย ได้แก่

๔.๑ จัดทำแผนพัฒนา ทั้งแผนพัฒนา ๕ ปี และแผนพัฒนาประจำปี โดยให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดการจัดทำแผนพัฒนา โดยร่วมเสนอปัญหาความต้องการ และร่วมเสนอโครงการ/กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในรูปแบบกระบวนการประชาคม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาในภาพรวม ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาของ อบต.ว่าจะเดินไปทางใด ควรทำอะไรก่อน-หลัง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งผู้แทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อ-จัดจ้าง เพื่อให้เกิดความถูกต้องโปร่งใสและเป็นธรรม

๔.๓ ประชาชนมีสิทธิเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์การบริหารส่วนตำบลต้องแจ้งวาระการประชุมให้ประชาชนทราบทุกครั้งและอำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่เข้าร่วมสังเกตการณ์ประชุมสภา

๔.๔ ประชาชนมีสิทธิในการเสนอข้อบัญญัติ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาออกข้อบัญญัติตำบลตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๔.๕ ประชาชนมีสิทธิถอดถอนผู้บริหารและสมาชิกสภา อบต. ที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย ได้ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนน เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๒

๕. หลักความรับผิดชอบ อบต. ต้องตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชน มีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชน และมีความกระตือรือร้น ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของ

ประชาชนให้บรรลุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติและมีความกล้าหาญที่จะยอมรับผลการกระทำ นอกจากนี้ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร้องทุกข์และแจ้งความเดือดร้อนได้สะดวก มีความจริงใจในการนำโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยประชาชน-ประชาคม นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน นำเอาโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามที่สัญญาไว้กับประชาชน หากทำไม่ได้ก็ต้องแจ้งให้ทราบ

๖ หลักความคุ้มค่า เป็นการเน้นประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยใช้ทรัพยากรงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รวมทั้งการรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์และยั่งยืน โดยมีหลักการดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ การดำเนินแผนงาน/โครงการ ต้องจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน ควรทำอะไรก่อนหลัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

๖.๒ ในการจัดซื้อ จัดจ้าง ต้องมุ่งให้เกิดการประหยัดและทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์มากขึ้น

๖.๓ รมรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้จ่ายทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดรวมทั้งจัดกิจกรรมบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

๖.๔ จัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณไม่ให้รั่วไหลสูญเปล่า โดยอาศัยอำนาจข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๘๕ และ ๘๐ เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของฝ่ายบริหาร

๖.๕ การบริหารจัดการครุภัณฑ์ต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดทำระเบียบคุมให้ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน และควบคุมการใช้ให้เป็นประโยชน์เป็นไปตามวัตถุประสงค์และประโยชน์ต่อส่วนรวม

สรุปได้ว่า การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลข้างต้นเป็นหลักพื้นฐานที่สามารถนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติได้จริงมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๒.๖ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

๒.๕.๑ ลักษณะที่ตั้ง

ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์วงษ์ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอขุนหาญทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๕ กิโลเมตร

๒.๕.๒ เนื้อที่

ได้แก่ พื้นที่โดยประมาณ ๓๗.๖๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๓,๕๐๖.๒๕ ไร่

๒.๕.๓ อาณาเขต

ทิศเหนือ	เป็นเขตติดต่อกับ	ตำบลไพร
ทิศตะวันออก	เป็นเขตติดต่อกับ	ตำบลภูฝ้าย
ทิศใต้	เป็นเขตติดต่อกับ	ตำบลพราน ตำบลลี
ทิศตะวันตก	เป็นเขตติดต่อกับ	ตำบลลี ตำบลกระหวั้น

๒.๕.๔ จำนวนหมู่บ้าน หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์มีทั้งสิ้น ๘ หมู่บ้าน ได้แก่

- หมู่ที่ ๑ บ้านโพธิ์
- หมู่ที่ ๒ บ้านเขวา
- หมู่ที่ ๓ บ้านกระมัล
- หมู่ที่ ๔ บ้านปรือ
- หมู่ที่ ๕ บ้านตาหมื่น
- หมู่ที่ ๖ บ้านกระมัลพัฒนา
- หมู่ที่ ๗ บ้านโนนแดง
- หมู่ที่ ๘ บ้านโนนสันติสุข

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จินตนา กัลยาณพันธ์ ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เพศและอายุที่แตกต่างกัน ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ที่แตกต่างกัน ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕^{๔๔}

^{๔๔}จินตนา กัลยาณพันธ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ๒๕๔๕), 129 หน้า.

ชมภูษ กาศสกุล ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ๑. เพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้มีความพึงพอใจแตกต่างกัน แต่อายุที่แตกต่างกัน ทำให้มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ๒. เพศ ระดับการศึกษา และอายุที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด ๓. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล ๕ ประการ คือ ๓.๑ สมาชิกสภา อบต. มีความขัดแย้งกัน ๓.๒ อบต. ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในการวางแผนงานต่างๆ ๓.๓ อบต. ขาดการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงาน ๓.๔ การจัดทำแผนงาน/โครงการไม่สามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้ ๓.๕ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของ อบต. การค้นคว้าอิสระนี้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ ๑. ควรให้ความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้แก่สมาชิก อบต. ได้เข้าใจและรับทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตน ตลอดจนปลูกจิตสำนึกให้สมาชิก อบต. มีความสามัคคี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วมในการที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ๒. อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในการดำเนินงานพัฒนาตำบล เช่น เสนอแนวความคิด โครงการ และแผนงาน ตลอดจนวิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เนื่องจาก ไม่มีใครที่จะทราบถึงปัญหาของท้องถิ่นได้ดีเท่ากับคนในท้องถิ่นเอง ๓. อบต. ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ที่ อบต. ได้จัดทำให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ เพื่อที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ๔. รัฐบาลควรจัดสรรเงินอุดหนุน และจัดสรรรายได้ที่มาจากการจัดเก็บภาษีให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อที่ อบต. จะ ได้มีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงานพัฒนาตำบลต่อไป^{๔๕}

ชาญวิทย์ ศรีจันทร์ทิพย์ ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับต่ำ และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประโยชน์ที่ได้รับจากภารกิจของ อบต. ต่างกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑, .๐๐๑ และ .๐๐๑ ตามลำดับนอกจากนี้ ยังพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในเขต อบต. ต่างกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมือง

^{๔๕}ชมภูษ กาศสกุล, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๖, 127 หน้า.

เมืองไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมุ่งให้ความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะการให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารของ อบต. และการสร้างจิตสำนึกการปกครองท้องถิ่นที่ประชาชนเป็นเจ้าของ ซึ่งการเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชน จะทำให้การบริหารงานในรูปแบบองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้^{๕๐}

ธนิตา ฐิติภากร ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ความโปร่งใสของเทศบาลตำบลอยู่ในระดับปานกลางและองค์กรบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบลพบว่า ทั้ง ๒ หน่วยงานมีความโปร่งใสในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันคือ การเปิดเผยข้อมูล การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ ความรับผิดชอบในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก และการให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารมีความแตกต่างกัน คือเทศบาลตำบลได้ให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารน้อยกว่าองค์กรบริหารส่วนตำบล^{๕๑}

นพพล สุรนักกรินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์กรบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนชุมชนเชียงใหม่” วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ ๑) เพื่อศึกษาทัศนะของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์กรบริหารส่วนตำบล ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนที่มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารส่วนตำบลตามปัจจัยด้านบุคคล ขนาดขององค์กรบริหารส่วนตำบล ความรู้ความเข้าใจในองค์กรบริหารส่วนตำบล และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์กรบริหารส่วนตำบลกับความรู้ความเข้าใจในองค์กรบริหารส่วนตำบล และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์กรส่วนตำบล ๓) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์กรบริหารส่วนตำบลกับความรู้ความเข้าใจในองค์กรบริหารส่วนตำบล ๔) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์กรบริหารส่วน

^{๕๐}ชาญวิทย์ ศรีจันทิก, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๗, 89 หน้า.

^{๕๑}ธนิตา ฐิติภากร, “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานเขตเทศบาลตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๔๖, ๑๑๗ หน้า.

ตำบลตามทัศนคติของประชาชนชาวเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวกเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่รายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต. ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านขนาดของ อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านความรู้กับความเข้าใจ อบต. แต่ปัจจัยด้านขนาดของ อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้กับความเข้าใจใน อบต. แต่ปัจจัยด้านขนาดของ อบต. มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต.^{๕๒}

เบญจวรรณ วันดีศรี ได้ทำการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดมีธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม ด้านนิติธรรม มีธรรมาภิบาลระดับสูง ส่วนด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม มีธรรมาภิบาลระดับต่ำ สำหรับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ความรู้ความเข้าใจใน บทบาทหน้าที่ และความรู้ความเข้าใจในการปกครองด้วยหลักธรรมาภิบาล ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ขณะที่อายุ ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด^{๕๓}

บุญเลิศ บุรณุปกรณ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนในเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารเทศบาลเชียงใหม่ในแต่ละด้าน คือ มีความพึงพอใจด้านคุณสมบัติของผู้บริหารในระดับมาก มีความพึงพอใจด้านการปฏิบัติตามนโยบาย และด้านผลงานของผู้บริหาร ในระดับปานกลาง

^{๕๒} นพพล สุรนักครินทร์, “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนชาวเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๗, ๘๕ หน้า.

^{๕๓} เบญจวรรณ วันดีศรี, “การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี), ๒๕๔๖, ๑๒๗ หน้า.

ปัจจัยส่วนตัวของประชาชนประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และภูมิฐานะ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจผู้บริหาร^{๔๔}

ปิยะดา เวชประสิทธิ์ ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อผลงานของเทศบาลนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ประชาชนมีความพึงพอใจงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ๒. ประชาชนมีความพึงพอใจงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง ๓. ประชาชนมีความพึงพอใจงานด้านการพัฒนาสังคมอยู่ในระดับสูง ๔. ประชาชนมีความพึงพอใจงานการพัฒนากิจการเมืองการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัย สามารถสรุปความพึงพอใจโดยรวม คือ ประชาชนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในผลงานของเทศบาลนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับ ปานกลาง^{๔๕}

พรินทร์ เพ็งสุวรรณ ทำการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ระดับการบริหารงานของเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล ๓ องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริการแบบโปร่งใส และการบริหารแบบมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง ๒. ประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาจากความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน ประปา ขยะมูลฝอยและตลาด ๓. ปัจจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ๓ องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมบริหารแบบโปร่งใส และการบริหารแบบมีความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล ข้อเสนอแนะการวิจัย คือ (๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ การนำระบบประกันคุณภาพการบริหารงานที่ประกอบด้วยด้านภาวะผู้นำ การบริหารจัดการความรู้ การวางแผนพัฒนาบุคลากรและหลักธรรมาภิบาล มาใช้บริหารงาน การจัดทำคู่มือการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การแสดงบัญชีทรัพย์สินของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประชาชนติดตามตรวจสอบและการจัดตั้งสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๒) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การแจ้งข้อมูลให้ประชาชนรับทราบและสร้างระบบในการ

^{๔๔}บุญเลิศ บูรณุปกรณ์, “ความพึงพอใจของประชาชนในเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๖, ๑๔๕ หน้า.

^{๔๕}ปิยะดา เวชประสิทธิ์, “ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อผลงานของเทศบาลนครศรีธรรมราช”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๓๘, ๑๒๕ หน้า.

ร้องเรียน หรือร้องทุกข์สำหรับประชาชนพร้อมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบและรายงานความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ประชาชนรับทราบ^{๕๓}

ณัฐดิฐ อิศระเสนีย์ ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรม การเลือกตั้งและความพึงพอใจของประชาชนในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีความสนใจในการเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และประชาชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน สำหรับด้านพฤติกรรม การเลือกตั้งพบว่า อาชีพนักการเมืองมีความสนใจการเมืองท้องถิ่นสูงกว่าอาชีพอื่น และผู้มีการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ขึ้นไป ใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาดำกว่า แต่ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน^{๕๔}

เลขา จักร์เขียว ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักคุณธรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบต่อประชาชน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง^{๕๕}

วรุณี วัชรเสวี ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเมืองที่มีต่อโครงการเมืองนำอยู่ของเทศบาลนครราชสีมา” ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ๑. ประชาชนในเขตเทศบาลรับรู้สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความตระหนักต่อ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และความคิดเห็นเกี่ยวกับ

^{๕๓}พรินทร์ เฟ็งสุวรรณ, “ธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๕๑, ๑๕๕ หน้า.

^{๕๔}ณัฐดิฐ อิศระเสนีย์, “พฤติกรรม การเลือกตั้งและความพึงพอใจของประชาชนในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม), ๒๕๕๑, ๕๘ หน้า.

^{๕๕}เลขา จักร์เขียว, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง), ๒๕๕๕, ๑๑๕ หน้า.

ความน่าอยู่ของเทศบาลนครราชสีมาน่าอยู่ ในระดับปานกลาง และเห็นว่าเทศบาลนครราชสีมามีความน่าอยู่ที่สุดในประเทศไทย ๒. ในโครงการเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้บริการที่ทางเทศบาลจัดให้ แต่ยังไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินการหรือระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาของชุมชน ๓. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ อาชีพ ระดับการศึกษา การรับรู้ สาเหตุความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม และความคิดเห็นที่มีต่อ โครงการเมืองน่าอยู่ ปัจจัยไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ อายุ เพศ และรายได้ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ เทศบาลควรประชาสัมพันธ์โครงการให้ทั่วถึงและ ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยความคิดเห็น ของประชาชนเอง ทั้งนี้เทศบาลนครราชสีมา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ความช่วยเหลือในด้าน เทคนิคและวิชาการ^{๔๕}

วุฒิกกร คำมา ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบโดยตลอดไม่ว่าจะเป็นการจัดแผนงานหรือโครงการ ลักษณะการทำงานของคณะผู้บริหารมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้มีการดำเนินงานตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำหรับพนักงานส่วนตำบลมีการปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้เช่นกัน ตลอดจนสามารถให้บริการได้ตามที่ประชาชนต้องการด้วยมนุษยสัมพันธ์และการวางตัวที่ดี^{๕๐}

อรัญญา บุญตานนท์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาดำบลท่าสาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่า

^{๔๕} วารุณี วัชรเสวี, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเมืองที่มีต่อโครงการเมืองน่าอยู่ของเทศบาลนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๔๔, ๑๒๕ หน้า.

^{๕๐} วุฒิกกร คำมา, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย), ๒๕๕๐, ๑๕๕ หน้า.

สายในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานอยู่ในระดับสูงในค่านิถีธรรม ด้านการเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ด้านหลักคุณธรรม ด้านประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักความรับผิดชอบ ยกเว้นด้านหลักความคุ้มค่าและด้านความโปร่งใสมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสาย ได้แก่ อายุ ความรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล^{๖๐}

อิทธิตน์ ชันน้อย ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้อง อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัย พบว่า ๑. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้อง อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านงานบริการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลางความพึงพอใจด้านงานบริการสาธารณสุขและคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลางและความพึงพอใจด้านงานบริการทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง ๒. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้อง อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดสุรินทร์ เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากรพบว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้อง อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยสถานภาพด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้มีความพึงพอใจโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และปัจจัยด้านอาชีพมีความพึงพอใจในการบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๖๑}

สรุปได้ว่าการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายท่านได้ให้ความเห็นความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลเพราะว่าบุคคลแต่ละบุคคลแตกต่างกันอันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อความเห็นเช่นเพศ อายุ อาชีพ

^{๖๐} อริญญา บุญตานนท์, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาตำบลท่าสาย อำเภอมือง จังหวัดเชียงราย”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง), ๒๕๕๐, ๑๖๕ หน้า.

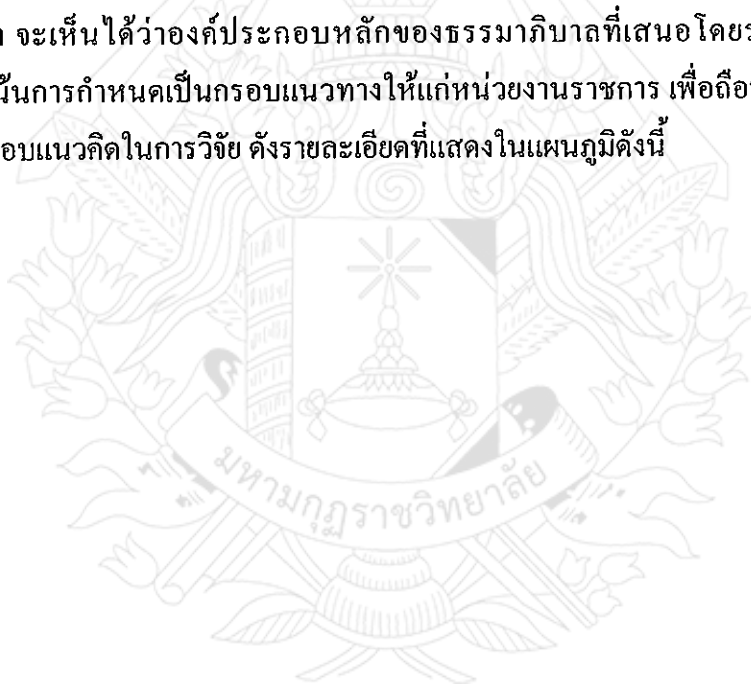
^{๖๑} อิทธิตน์ ชันน้อย, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้อง อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดสุรินทร์”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์), ๒๕๕๒, ๑๔๕ หน้า.

การศึกษาของแต่ละบุคคลอยู่ในระดับต่างกันและปัจจัยอื่นๆเช่น ประสิทธิภาพการบริหารและผลประโยชน์เพื่อคนส่วนใหญ่หรือไม่ซึ่งมีผลต่อความพึงพอใจที่แตกต่างกันออกไป

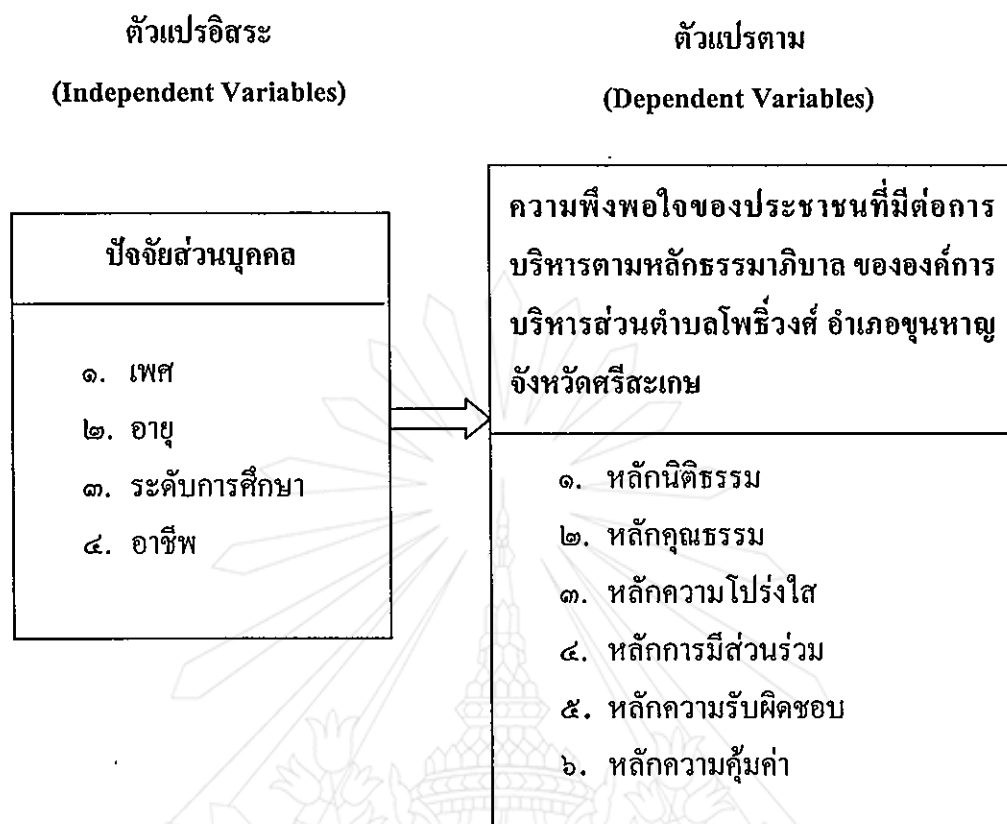
๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ” ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยจากเอกสาร สำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ ขึ้น ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒^{๖๐} โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ได้ระบุถึงหลักสำคัญของธรรมาภิบาล ๖ หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบหลักของธรรมาภิบาลที่เสนอ โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เน้นการกำหนดเป็นกรอบแนวทางให้แก่หน่วยงานราชการ เพื่อถือปฏิบัติผู้วิจัยจึงนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังรายละเอียดที่แสดงในแผนภูมิดังนี้

^{๖๐}ธีระพล อรุณะกสิกร และคนอื่นๆ, ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารการบ้านเมืองและสังคมที่ดี, อ้างแล้ว, หน้า ๕.

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๖,๔๔๓ คน^๑

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)^๒ ที่มีจำนวนประชากรที่ ๖,๔๔๓ คน จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๖๔ คน

---

^๑สำนักงานทะเบียนราษฎร อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ณ มีนาคม ๒๕๕๑

^๒สงศรี ชมพวงศรี, เอกสารประกอบวิชาการเรียนการสอนวิจัย, (นครศรีธรรมราช : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๖๔.

๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

๓.๒.๑ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) โดยการหาสัดส่วนของประชากรทั้ง ๘ หมู่บ้าน จำนวน ๓๖๔ ตัวอย่าง โดยใช้สูตรการหาสัดส่วน ดังนี้

$$n = \frac{N_1 \times n_1}{N}$$

โดย n = จำนวนตัวอย่างโดยแบ่งตามสัดส่วนประชากรทั้ง ๘ หมู่บ้าน

N_1 = จำนวนประชากรทั้ง ๘ หมู่บ้าน

n_1 = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

N = จำนวนประชากร

จากการคำนวณดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวนดัง ตารางประกอบ ที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แบ่งจำนวนประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอยุทธยา จังหวัดศรีสะเกษ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร	สูตร $\frac{N_1 \times n_1}{N}$	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
๑	บ้านโพธิ์	๕๑๓	$= \frac{๕๑๓ \times ๓๖๔}{๖,๔๔๓}$	๕๒
๒	บ้านเขวา	๑,๑๒๘	$= \frac{๑,๑๒๘ \times ๓๖๔}{๖,๔๔๓}$	๖๔
๓	บ้านกระมัต	๘๓๖	$= \frac{๘๓๖ \times ๓๖๔}{๖,๔๔๓}$	๔๗
๔	บ้านปรือ	๑,๐๒๖	$= \frac{๑,๐๒๖ \times ๓๖๔}{๖,๔๔๓}$	๕๘
๕	บ้านตาหมื่น	๘๕๔	$= \frac{๘๕๔ \times ๓๖๔}{๖,๔๔๓}$	๔๘
๖	บ้านกระมัตพัฒนา	๑,๐๕๓	$= \frac{๑,๐๕๓ \times ๓๖๔}{๖,๔๔๓}$	๕๙
๗	บ้านโนนแดง	๔๒๖	$= \frac{๔๒๖ \times ๓๖๔}{๖,๔๔๓}$	๒๔
๘	บ้านโนนสันติสุข	๒๐๗	$= \frac{๒๐๗ \times ๓๖๔}{๖,๔๔๓}$	๑๒
	รวม	๖,๔๔๓	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	๓๖๔

๓.๒.๒ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการเลือกประชาชนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แสดงไว้ โดยไม่เจาะจงและเป็นผู้ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ที่มีภูมิลำเนา ใน ตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ จนครบจำนวนที่กำหนดไว้

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออก ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ปลายจับส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ข้อคำถามแบบปลายปิด (Close-ended) และให้เลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ ๒ สอบถามข้อมูลระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ้อ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๖ คำ คือ

๑) หลักนิติธรรม	จำนวน ๕ ข้อ
๒) หลักคุณธรรม	จำนวน ๕ ข้อ
๓) หลักความโปร่งใส	จำนวน ๕ ข้อ
๔) หลักความรับผิดชอบ	จำนวน ๕ ข้อ
๕) หลักการมีส่วนร่วม	จำนวน ๕ ข้อ
๖) หลักความคุ้มค่า	จำนวน ๕ ข้อ
รวมทั้งหมด	๓๐ ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale)^๖ แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าระดับ ดังนี้

๕	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
๔	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
๓	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
๒	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
๑	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

^๖ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : บิสิกเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๑), หน้า ๕๔๖.

จากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสังคมศาสตร์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย โดยการหาค่าอันตรภาคชั้น เพื่อจัดระดับช่วงของการหาค่าเฉลี่ย

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำที่สุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

จากนั้นสามารถจัดแบ่งเกณฑ์การแปลความหมายความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดังนี้

ระดับค่า	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๑.๐๐ – ๒.๓๓ หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๒.๓๔ – ๓.๖๖ หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๓.๖๗ – ๕.๐๐ หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

สำหรับการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการดังนี้

๓.๔.๑ ศึกษาค้นคว้าแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร/บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๒ สร้างเครื่องมือตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมด้านเนื้อหาและภาษา ความสมบูรณ์และความเที่ยงตรงของข้อความ

๓.๔.๓ ขอรับแบบสอบถามที่อาจารย์ตรวจทานและแก้ไขแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ และนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง ความสอดคล้องของคำถามและเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

๑) พระมหาศิลปะ ธรรมลีโป

วุฒิการศึกษา - M.A. (Political Science), M.A. (Sociology)
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒) รองศาสตราจารย์ศรชัย ท้าวมิตร

วุฒิการศึกษา M.A. (Political Science)
 ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๓) อาจารย์ถนอมศักดิ์ สุภักดิ์

วุฒิการศึกษา สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม)
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไป สำหรับค่า IOC (Index of Item Object Congruence) ที่ได้มีค่าระหว่าง ๐.๖๗ - ๑.๐๐

๓.๔.๔ นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไพร อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีสถานภาพเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ ๐.๘๖

๓.๔.๕ เมื่อทำการทดลองใช้และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแล้ว ได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๓.๕.๑ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงนายกองค์การบริหารตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๒ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (พร้อมซองสำหรับใส่แบบสอบถาม) ไปแจกให้กับประชาชนในแต่ละหมู่บ้านที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้อธิบายเหตุผลการทำวิจัย และวิธีการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และรอรับกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๓.๕.๑ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจากประชาชนแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละเก้าสิบเก้า แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น ๕ ตอน ดังนี้

๓.๖.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage)

๓.๖.๒ วิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ทั้ง ๖ ด้าน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

๓.๖.๓ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม ในเรื่อง เพศ ส่วน F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า ๒ กลุ่ม ในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

๓.๖.๔ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ที่เป็นคำถามปลายเปิดโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องนี้ ได้แก่

๓.๗.๑ สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หาค่าร้อยละ (Percentage) บรรยายข้อมูลทั่วไปและนำเสนอในรูปตาราง

๓.๓.๒ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test และ F- test สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

๑. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๔

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ}$$

$$N = \text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}$$

๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)^๕

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

๓) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

$$S = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

๒. สถิติอนุมาน หรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

^๔ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, อ่างแก้ว, หน้า ๑๔๘.

^๕เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔๕.

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

๑) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้ T-Test Independent ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที-เทสท์ (t-test Independent) โดยที่ $df = n_1 + n_2 - 2$

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๒) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่าสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้สถิติทดสอบ (One - Way ANOVA) หรือ (F-test) ^๑

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

๓) การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ความเที่ยงตามโครงสร้าง (Constant Validity) โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ (Face Validity) ใช้สูตรดังนี้

๑) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) มีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_i^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๓.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕๑.

^๓ ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, อ่างแก้ว, หน้า ๑๘๐.

$$\begin{aligned}
 K &= \text{จำนวนข้อของมาตรวัด} \\
 S_i^2 &= \text{ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ} \\
 S_t^2 &= \text{ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ}
 \end{aligned}$$

๒) หาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Index of Objective Congruence) โดยหาความสอดคล้องของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร^๕

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร } IOC &= \frac{\sum x}{N} \\
 \text{เมื่อ } IOC &= \text{ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ} \\
 \sum x &= \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ} \\
 N &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}
 \end{aligned}$$

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๐.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอนูนาญ จังหวัดศรีสะเกษ” เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ คือ

๑) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอนูนาญ จังหวัดศรีสะเกษ

๒) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอนูนาญ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน

๓) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอนูนาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางสำเร็จของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวน ๓๖๔ คน และได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Sampling Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยอธิบายเหตุผลและวิธีการตอบและ รับแบบสอบถามกลับคืนมา ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และ นำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยการใส่ตารางประกอบการบรรยาย โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้ ดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
M.S.	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
df.	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
S.S.	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตาราง และคำอธิบายได้ตาราง โดยทำการวิเคราะห์ ๔ ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังปรากฏในตารางที่ ๔.๑ - ๔.๔

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังปรากฏในตารางที่ ๔.๕ - ๔.๑๑

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบ ความความพึงพอใจที่มี มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพต่างกัน โดยใช้สถิติ (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม ในเรื่องเพศ ส่วน F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า ๒ กลุ่ม ในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังปรากฏในตารางที่ ๔.๑๒ - ๔.๑๓

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการบริการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนนาค จังหวัดศรีสะเกษ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ดังปรากฏในตารางที่ ๔.๑๔ - ๔.๑๕

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังปรากฏในตารางที่ ๔.๑-๔.๔

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๓๗	๔๘.๖
หญิง	๑๘๗	๕๑.๔
รวม	๓๒๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีเพศหญิง จำนวน ๑๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔ และเพศชายจำนวน ๑๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑๘ - ๒๗ ปี	๘๑	๒๒.๓
๒๘ - ๓๗ ปี	๖๕	๑๙.๘
๓๘ - ๔๗ ปี	๑๑๐	๓๓.๖
๔๘ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓๓.๓
รวม	๓๖๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ ๓๘-๔๗ ปี จำนวน ๑๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒ รองลงมา มีอายุ ๔๘ ปีขึ้นไปจำนวน ๑๐๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๗ และน้อยที่สุดอายุระหว่าง ๒๘ - ๓๗ ปี จำนวน ๖๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๘๔	๗๘.๐
ปริญญาตรี	๕๕	๑๕.๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๕	๖.๙
รวม	๓๖๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๘๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐ รองลงมา มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน ๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๙

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	๘๒	๒๒.๕
รับราชการ	๕๘	๑๕.๙
ทำสวน ทำไร่ ทำนา	๒๐๒	๕๕.๕
อื่นๆ ระบุ	๒๒	๖.๐
รวม	๓๖๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๔ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีอาชีพทำสวน ทำไร่ ทำนา จำนวน ๒๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕ รองลงมา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ และน้อยที่สุดมีอาชีพอื่นๆ ระบุ จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ” ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติ
ธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านหลัก
ความคุ้มค่า ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูป
ตารางประกอบการบรรยาย ดังปรากฏในตารางที่ ๔.๕-๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๕ แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึง
พอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ทุกด้าน

ความพึงพอใจต่อการบริหารตาม หลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านหลักนิติธรรม	๓.๐๕	๐.๘๖	ปานกลาง
๒. ด้านหลักคุณธรรม	๓.๑๗	๐.๘๕	ปานกลาง
๓. ด้านหลักความโปร่งใส	๒.๕๕	๐.๕๔	ปานกลาง
๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	๓.๑๐	๐.๘๕	ปานกลาง
๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ	๓.๑๐	๐.๕๔	ปานกลาง
๖. ด้านหลักความคุ้มค่า	๓.๐๔	๑.๐๐	ปานกลาง
รวม	๓.๐๘	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง ๖ ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย คือด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม
ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม

ด้านหลักนิติธรรม		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	มีการออกกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยเป็นที่ยอมรับและประชาชนให้การปฏิบัติตาม	๓.๒๑	๑.๐๔	ปานกลาง
๒	จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ในการออกข้อบังคับต่างๆ ให้กับประชาชนทราบก่อนทุกครั้ง	๓.๑๗	๑.๐๕	ปานกลาง
๓	การบริหารงานด้านต่าง ๆ มีความชัดเจนในการปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	๓.๐๒	๑.๐๐	ปานกลาง
๔	ประชาชนเมื่อมีปัญหาเดือดร้อนเกิดขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้อย่างรวดเร็วถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย	๓.๐๓	๑.๐๑	ปานกลาง
๕	เป็นโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับใช้	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง
รวม		๓.๐๕	๐.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ แสดงว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ๑.มีการออกกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยเป็นที่ยอมรับและประชาชนให้การปฏิบัติตาม รองลงมา คือ ข้อ๒. จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ในการออกข้อบังคับต่าง ๆ ให้กับประชาชนทราบก่อนทุกครั้ง และน้อยที่สุด คือ ข้อ ๓. การบริหารงานด้านต่าง ๆ มีความชัดเจนในการปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างถูกต้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม

ด้านหลักคุณธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑ มีการรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม	๓.๑๗	๑.๐๗	ปานกลาง
๒ มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรม	๓.๑๕	๑.๐๕	ปานกลาง
๓ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมในการบริหารงานและการให้บริหาร	๓.๐๖	๑.๐๕	ปานกลาง
๔ มีคุณธรรมในการบริหารงานและให้บริการประชาชน เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสุภาพ อ่อนโยน มีไมตรีจิตดี	๓.๒๖	๑.๐๓	ปานกลาง
๕ ส่งเสริมให้มีโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และประเพณีต่างๆ ในวันสำคัญแก่ประชาชน	๓.๑๘	๑.๐๓	ปานกลาง
รวม	๓.๑๗	๑.๐๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗ แสดงว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อ ๔. มีคุณธรรมในการบริหารงานและให้บริการประชาชน เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสุภาพ อ่อนโยน มีไมตรีจิตดี รองลงมา คือ ข้อ ๕. ส่งเสริมให้มีโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และประเพณีต่าง ๆ ในวันสำคัญแก่ประชาชน และน้อยที่สุดคือ ข้อ ๓. มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และยึดมั่นในคุณธรรมศีลธรรม จริยธรรมในการบริหารงานและการให้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส

ด้านหลักความโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑ การบริหารในด้านนโยบายต่าง ๆ ของผู้บริหาร เป็นไปอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	๒.๕๗	๑.๑๗	ปานกลาง
๒ การบริหารงานโครงการต่าง ๆ มีความถูกต้อง โปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุด	๓.๐๖	๑.๐๕	ปานกลาง
๓ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบ การปฏิบัติโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว	๒.๕๑	๑.๐๘	ปานกลาง
๔. การพัฒนาทางด้านการบริหารจัดการและการบริการ ประชาชนดำเนินงานได้อย่างโปร่งใสทุกโครงการ	๒.๕๕	๑.๐๗	ปานกลาง
๕ ประกาศการดำเนินงานตามแผน / โครงการต่าง ๆ ให้ ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ	๓.๐๕	๑.๐๑	ปานกลาง
รวม	๒.๕๕	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๕ ประกาศการดำเนินงานตามแผน โครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ ข้อ ๒ การบริหารงานโครงการต่าง ๆ มีความถูกต้อง โปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุด และน้อยที่สุด คือ ข้อ ๓ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบการปฏิบัติโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว อยู่ในระดับมาปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในการตัดสินใจ	๓.๒๐	๑.๐๑	ปานกลาง
๒. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นปัญหาความต้องการและข้อมูลต่าง ๆ ต่อการจัดทำร่างแผนพัฒนา	๓.๑๘	๑.๐๗	ปานกลาง
๓. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดหาจัดซื้อ จัดจ้าง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์การ	๒.๕๕	๑.๐๕	ปานกลาง
๔. ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมที่มีผลกระทบต่อประชาชนในการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น	๓.๐๓	๐.๕๓	ปานกลาง
๕. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น	๓.๑๔	๑.๐๔	ปานกลาง
รวม	๓.๑๐	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๑ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในการตัดสินใจ รองลงมา คือ ข้อ ๒ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นปัญหาความต้องการและข้อมูลต่าง ๆ ต่อการจัดทำร่างแผนพัฒนา และน้อยที่สุด คือ ข้อ ๓ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดหาจัดซื้อ จัดจ้าง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์การ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของ
 ประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
 โพธิ์วงษ์ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ

ด้านหลักความรับผิดชอบ		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	ให้ความสำคัญต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อประชาชนตำบล	๓.๑๔	๑.๐๘	ปานกลาง
๒	ให้ความสนใจการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานในตำบล	๓.๑๓	๑.๐๓	ปานกลาง
๓	มีความกล้าที่รับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการบริหาร	๓.๐๖	๑.๑๔	ปานกลาง
๔	ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต้องให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและตอบสนองความต้องการ	๓.๐๔	๑.๐๐	ปานกลาง
๕	ให้ความสำคัญในเวลาปฏิบัติงานที่เหมาะสม ไม่เลือกปฏิบัติกับประชาชนทุกคนที่เข้าไปใช้บริการ	๓.๑๒	๑.๐๘	ปานกลาง
รวม		๓.๑๐	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๐ แสดงว่า ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ๑ ให้ความสำคัญต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อประชาชนตำบล รองลงมา คือ ข้อ๒ ให้ความสนใจการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานในตำบล และน้อยที่สุดคือ ข้อ๔ ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต้องให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและตอบสนองความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า

ด้านหลักความคุ้มค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวได้รับผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม	๓.๐๕	๑.๑๘	ปานกลาง
๒. ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการบริหารงานทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน	๒.๕๖	๑.๐๔	ปานกลาง
๓. การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม	๓.๐๒	๑.๐๒	ปานกลาง
๔. องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการรณรงค์จัดกิจกรรมบำรุงทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง	๓.๑๒	๑.๑๕	ปานกลาง
๕. การพัฒนาในแต่ละปีมีการใช้งบประมาณในโครงการต่าง ๆ ที่มีอย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่ากับผลงานที่ได้รับ	๓.๐๔	๑.๑๐	ปานกลาง
รวม	๓.๐๔	๑.๐๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๑ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อ ๔ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการรณรงค์จัดกิจกรรมบำรุงทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ข้อ ๑ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวได้รับผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม และน้อยที่สุด คือ ข้อ ๒ ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการบริหารงานทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม ในเรื่องเพศ และ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า ๒ กลุ่ม ในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ จะเปรียบเทียบโดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศ ต่างกันความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ ๑ ใช้สถิติ t-test คือ กลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม มีความเป็นอิสระต่อกัน ใช้ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ดังนั้น จะเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า .๐๕ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดย รวมจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๗๗	๓.๐๕	๐.๘๕	ปานกลาง
หญิง	๑๘๗	๓.๐๘	๐.๘๑	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๘	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๒ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเพศชายมีความพึงพอใจการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลัก
 ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ
 โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๑๗๗	๓.๐๕	๐.๘๕	๑.๒๑	๐.๕๐
หญิง	๑๘๗	๓.๐๘	๐.๘๑		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตาม
 หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ
 ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของ
 ประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
 โพธิ์วังศ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรมจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๗๗	๓.๑๐	๐.๘๔	ปานกลาง
หญิง	๑๘๗	๓.๐๕	๐.๘๕	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๕	๐.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๔ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม
 จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๑๗๗	๓.๑๐	๐.๘๔	๐.๐๒	๐.๙๘
หญิง	๑๘๗	๓.๐๕	๐.๘๕		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรมจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๗๗	๓.๒๓	๐.๕๕	ปานกลาง
หญิง	๑๘๗	๓.๑๒	๐.๘๒	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๑๗	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๖ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๑๗๗	๓.๒๓	๐.๕๕	๑.๑๗	๐.๒๔
หญิง	๑๘๗	๓.๑๒	๐.๘๒		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่าง มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใสจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๗๗	๒.๕๖	๐.๕๕	ปานกลาง
หญิง	๑๘๗	๓.๐๒	๐.๘๕	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๒.๕๕	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๘ แสดงว่า ประชาชน เพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๑๗๗	๒.๕๖	๐.๕๕	-๐.๕๖	๐.๕๗
หญิง	๑๘๗	๓.๐๒	๐.๘๕		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ แสดงว่า ประชาชน ที่มีเพศต่างกันความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วมจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๗๗	๓.๐๕	๐.๕๒	ปานกลาง
หญิง	๑๘๗	๓.๑๐	๐.๘๗	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๑๐	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๐ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วมจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๑๗๗	๓.๐๕	๐.๕๒	-๐.๐๘	๐.๕๓
หญิง	๑๘๗	๓.๑๐	๐.๘๗		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๗๗	๓.๑๓	๐.๕๕	ปานกลาง
หญิง	๑๘๗	๓.๐๖	๐.๕๒	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๑๐	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๒ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๑๗๗	๓.๑๓	๐.๕๕	๐.๗๖	๐.๔๔
หญิง	๑๘๗	๓.๐๖	๐.๕๒		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่าจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๗๗	๓.๐๑	๑.๐๒	ปานกลาง
หญิง	๑๘๗	๓.๐๗	๐.๕๘	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๔	๑.๐๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๔ แสดงว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่าจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จําแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (๒-tailed)
ชาย	๑๗๗	๓.๐๑	๑.๐๒	-๐.๕๖	๐.๕๗
หญิง	๑๘๗	๓.๐๗	๐.๙๘		

* มีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ แสดงว่า ประชาชน ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ ๒ ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า .๐๕ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสําคัญทางสถิติ .๐๕ จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมจําแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๒๗ ปี	๘๑	๓.๐๖	๐.๙๔	ปานกลาง
๒๘ - ๓๗ ปี	๖๕	๒.๗๓	๐.๗๗	ปานกลาง
๓๘ - ๔๗ ปี	๑๑๐	๓.๒๔	๐.๖๘	ปานกลาง
๔๘ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๑๕	๐.๘๗	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๘	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๖ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนาภุม จังหวัคศรีสะเกษ โดยรวม จําแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๓๘ - ๔๗ ปี ๔๘ ปีขึ้นไป ๑๘ - ๒๗ ปี ๒๘ - ๓๗ ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนาภุม จังหวัคศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จําแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๓๓๓	๔	๓.๗๗๘	๕.๖๑๓	.๐๐๑*
ภายในกลุ่ม	๒๔๒.๒๗๘	๓๖๐	.๖๗๓		
รวม	๒๕๓.๖๑๑	๓๖๔			

* มีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่าง มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนาภุม จังหวัคศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๒๘

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ		๑๘ - ๒๗ ปี	๒๘ - ๓๗ ปี	๓๘ - ๔๗ ปี	๔๘ ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	๓.๐๖	๒.๗๓	๓.๒๔	๓.๑๕
๑๘ - ๒๗ ปี	๓.๐๖	-	๐.๓๒	๐.๑๘	๐.๐๙
๒๘ - ๓๗ ปี	๒.๗๓		-	(๐.๕๐*)	(๐.๔๑*)
๓๘ - ๔๗ ปี	๓.๒๔			-	๐.๐๙
๔๘ ปีขึ้นไป	๓.๑๕				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๒๘ แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน๒คู่ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๘ - ๓๗ ปี และอายุ ๓๘-๔๗ปี ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกับประชาชนอายุตั้งแต่ ๔๘ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกจากนั้นไม่พบความแตกต่างกันในรายคู่

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๒๗ ปี	๘๑	๒.๕๕	๐.๘๕	ปานกลาง
๒๘ - ๓๗ ปี	๖๕	๒.๘๖	๐.๗๔	ปานกลาง
๓๘ - ๔๗ ปี	๑๑๐	๓.๒๘	๐.๗๕	ปานกลาง
๔๘ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๑๓	๐.๕๘	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๕	๐.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๘.๔๗๔	๔	๒.๑๑๘๕	๓.๘๒๗	.๐๑๐*
ภายในกลุ่ม	๒๖๕.๗๒๖	๓๖๐	.๗๓๘		
รวม	๒๗๔.๒๐๐	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๐ แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๓๑

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงการทดสอบความความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุเป็นรายกลุ่ม ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

อายุ		๑๘ - ๒๗ ปี	๒๘ - ๓๗ ปี	๓๘ - ๔๗ ปี	๔๘ ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	๒.๕๕	๒.๘๖	๓.๒๘	๓.๑๓
๑๘ - ๒๗ ปี	๒.๕๕	-	๐.๑๓	๐.๒๕	๐.๑๔
๒๘ - ๓๗ ปี	๒.๘๖		-	(๐.๔๒*)	๐.๒๗
๓๘ - ๔๗ ปี	๓.๒๘			-	๐.๑๔
๔๘ ปีขึ้นไป	๓.๑๓				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๓๑ แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ คู่ ได้แก่ประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๘ - ๓๗ ปี ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๓๘ - ๔๗ ปี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕และนอกนั้นความพึงพอใจไม่ความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๒๗ ปี	๘๑	๓.๐๒	๑.๐๓	ปานกลาง
๒๘ - ๓๗ ปี	๖๕	๒.๘๓	๐.๘๑	ปานกลาง
๓๘ - ๔๗ ปี	๑๑๐	๓.๓๕	๐.๖๕	ปานกลาง
๔๘ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๒๔	๐.๕๕	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๑๖	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๒ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๕.๖๘๓	๔	๓.๒๒๘	๔.๑๖๕	.๐๐๖*
ภายในกลุ่ม	๒๗๘.๕๕๔	๓๖๐	.๗๗๕		
รวม	๒๘๔.๒๓๗	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๓ แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๓๔

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการทดสอบความความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ		๑๘ - ๒๗ ปี	๒๘ - ๓๗ ปี	๓๘ - ๔๗ ปี	๔๘ ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	๓.๐๒	๒.๖๓	๓.๓๕	๓.๒๔
๑๘ - ๒๗ ปี	๓.๐๒	-	๐.๐๕	๐.๓๒	๐.๒๑
๒๘ - ๓๗ ปี	๒.๖๓		-	(๐.๔๒*)	๐.๓๑
๓๘ - ๔๗ ปี	๓.๓๕			-	๐.๑๑
๔๘ ปีขึ้นไป	๓.๒๔				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๓๔ แสดงว่า ประชาชนอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน๑คู่ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๒๘ - ๓๗ ระหว่าง ปีมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกับที่มีอายุ ๓๘ - ๔๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ – ๒๗ ปี	๘๑	๒.๕๕	๐.๕๖	ปานกลาง
๒๘ – ๓๗ ปี	๖๕	๒.๖๑	๐.๕๕	ปานกลาง
๓๘ – ๔๗ ปี	๑๑๐	๓.๑๘	๐.๘๑	ปานกลาง
๔๘ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๐๑	๐.๕๗	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๒.๕๕	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๕ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๓.๔๑๕	๔	๔.๔๑๓	๕.๑๘๐	.๐๐๒*
ภายในกลุ่ม	๓๑๐.๘๔๗	๓๖๐	.๘๖๓		
รวม	๓๒๔.๒๖๗	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๖ แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๓๗

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ		๑๘ - ๒๗ ปี	๒๘ - ๓๗ ปี	๓๘ - ๔๗ ปี	๔๘ ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	๒.๕๕	๒.๖๑	๓.๑๘	๓.๐๑
๑๘ - ๒๗ ปี	๒.๕๕	-	๐.๓๗	๐.๑๕	๐.๐๒
๒๘ - ๓๗ ปี	๒.๖๑		-	(๐.๕๗*)	๐.๔๐
๓๘ - ๔๗ ปี	๓.๑๘			-	๐.๑๗
๔๘ ปีขึ้นไป	๓.๐๑				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๓๗ แสดงว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ คู่ ได้แก่ประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๘ - ๓๗ ปีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๓๘ - ๔๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ – ๒๗ ปี	๘๑	๓.๑๕	๑.๐๑	ปานกลาง
๒๘ – ๓๗ ปี	๖๕	๒.๘๒	๑.๘๗	ปานกลาง
๓๘ – ๔๗ ปี	๑๑๐	๓.๑๕	๑.๗๕	ปานกลาง
๔๘ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๑๕	๑.๕๓	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๕	๑.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๘ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๕.๘๑๓	๓	๑.๙๓๘	๒.๔๒๒	.๐๖๖
ภายในกลุ่ม	๒๘๗.๑๗๗	๓๖๑	.๘๐๐		
รวม	๒๙๒.๙๙๐	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๙ แสดงว่า ประชาชน อายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๒๗ ปี	๘๑	๓.๐๘	๑.๐๕	ปานกลาง
๒๘ - ๓๗ ปี	๖๕	๒.๖๔	๐.๕๒	ปานกลาง
๓๘ - ๔๗ ปี	๑๑๐	๓.๓๑	๐.๖๕	ปานกลาง
๔๘ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๑๗	๐.๕๕	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๑๐	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๐ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๖๖๓	๓	๖.๒๒๑	๗.๔๑๓	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๓๐๒.๐๕๗	๓๖๑	.๘๓๕		
รวม	๓๒๐.๗๒๐	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๔๒

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

อายุ		๑๘ – ๒๗ ปี	๒๘ – ๓๗ ปี	๓๘ – ๔๗ ปี	๔๘ ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	๓.๐๘	๒.๖๔	๓.๓๑	๓.๑๗
๑๘ – ๒๗ ปี	๓.๐๘	-	(๐.๔๓*)	๐.๒๒	๐.๐๘
๒๘ – ๓๗ ปี	๒.๖๔		-	(๐.๖๖*)	(๐.๕๒*)
๓๘ – ๔๗ ปี	๓.๓๑			-	๐.๑๔
๔๘ ปีขึ้นไป	๓.๑๗				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๔๒ แสดงว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ – ๒๗ ปี กับประชาชนที่มีอายุ ๒๘ – ๓๗ ปี และ ประชาชนที่มีอายุ ๓๘ – ๔๗ ปี ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๔๘ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๒๗ ปี	๘๑	๓.๑๐	๑.๐๔	ปานกลาง
๒๘ - ๓๗ ปี	๖๕	๒.๕๒	๑.๐๓	ปานกลาง
๓๘ - ๔๗ ปี	๑๑๐	๓.๑๖	๐.๗๗	ปานกลาง
๔๘ ปีขึ้นไป	๑๐๘	๓.๑๕	๑.๐๗	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๔	๑.๐๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๓ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๒.๑๐๑	๓	๗.๓๖๗	๗.๖๗๓	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๓๔๕.๖๒๘	๓๖๑	.๙๖๐		
รวม	๓๖๗.๗๒๙	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๔ แสดงว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๔๕

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ		๑๘ - ๒๗ ปี	๒๘ - ๓๗ ปี	๓๘ - ๔๗ ปี	๔๘ ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	๓.๑๐	๒.๕๒	๓.๑๖	๓.๑๕
๑๘ - ๒๗ ปี		-	(๐.๕๘*)	๐.๐๖	๐.๐๕
๒๘ - ๓๗ ปี			-	(๐.๖๔*)	(๐.๖๗*)
๓๘ - ๔๗ ปี				-	๐.๐๒
๔๘ ปีขึ้นไป					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๔๕ แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ - ๒๗ ปี แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ ๒๘ - ๓๗ ปี และประชาชนที่มีอายุ ๓๘ - ๔๗ ปี ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกับและประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๔๘ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ ๓ ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า .๐๕ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๘๔	๓.๑๘	๐.๘๔	ปานกลาง
ปริญญาตรี	๕๕	๒.๕๕	๐.๗๒	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๕	๓.๑๓	๐.๕๐	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๘	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๖ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ การศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๗.๕๓๗	๓	๕.๘๖๕	๑๓.๗๓๒	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๓๕.๑๑๕	๓๖๑	.๖๕๓		
รวม	๒๕๓.๐๕๒	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๗ แสดงว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๔๘

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$		
	๓.๑๘	๒.๕๕	๓.๑๓
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๑๘	-	(๐.๖๒*)
ปริญญาตรี		๒.๕๕	(๐.๕๗*)
สูงกว่าปริญญาตรี			๓.๑๓

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๔๘ แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๒ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มี

การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่ากับประชาชนที่มีการศึกษา ปริญญาตรี และประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความพึงพอใจมากกว่า ปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกนั้น ไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนนาค จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๘๔	๓.๒๐	๐.๘๕	ปานกลาง
ปริญญาตรี	๕๕	๒.๕๖	๐.๖๒	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๕	๓.๐๕	๐.๖๓	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๕	๐.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนนาค จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนนาค จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๖๑๑	๓	๕.๓๐๖	๑๓.๑๔๔	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๕.๕๘๘	๓๖๑	.๗๐๘		
รวม	๒๗๔.๒๐๐	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๐ แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนนาค จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๕๑

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงการทดสอบความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตาม
 หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัด
 ศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ
 เชฟเฟ (Scheffé)

การศึกษา		ต่ำปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$	๓.๒๐	๒.๕๖	๓.๐๕
ต่ำปริญญาตรี	๓.๒๐	-	(๐.๖๓*)	๐.๑๐
ปริญญาตรี	๒.๕๖		-	(๐.๕๒*)
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๐๕			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๕๑ แสดงว่า ประชาชน มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการ
 บริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัด
 ศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๒ คู่ ได้แก่
 ประชาชนที่มีการศึกษาต่ำปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่าง
 ประชาชนที่มีการศึกษา ปริญญาตรี และประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๘๔	๓.๒๓	๐.๘๘	ปานกลาง
ปริญญาตรี	๕๕	๒.๗๖	๐.๕๕	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๕	๓.๔๔	๐.๓๖	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๑๗	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๒ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามการศึกษา พบว่า มากที่สุด คือ สูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ ๔.๕๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๒.๒๐๕	๓	๖.๑๐๕	๗.๕๗๒	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๗๖.๔๒๗	๓๖๑	.๗๖๖		
รวม	๒๘๘.๖๓๒	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๓ แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๕๔

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงการทดสอบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

การศึกษา		ต่ำปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$	๓.๒๓	๒.๗๖	๓.๔๔
ต่ำปริญญาตรี	๓.๒๓	-	(๐.๔๗*)	๐.๒๐
ปริญญาตรี	๒.๗๖		-	(๐.๖๘*)
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๔๔			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๕๔ แสดงว่า ประชาชน มีระดับการศึกษาต่างกัน ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๒ คู่ ได้แก่ประชาชนที่มีการศึกษาดำกว่าปริญญาตรีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างประชาชนที่มีการศึกษา ปริญญาตรี และประชาชนที่มีการศึกษาสูงปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๘๔	๓.๑๑	๐.๕๓	ปานกลาง
ปริญญาตรี	๕๕	๒.๒๗	๐.๗๕	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๕	๓.๒๐	๐.๖๒	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๒.๕๕	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๕ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓๓.๕๖๕	๔	๑๖.๗๘๓	๒๐.๘๔๑	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๐.๗๐๑	๓๖๑	.๖๙๕		
รวม	๓๒๔.๒๖๗	๓๖๕			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๖ แสดงว่า ประชาชน มีระดับการศึกษาต่างกันความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๕๗

ตารางที่ ๔.๕๗ แสดงการทดสอบความความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

การศึกษา		ต่ำปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$	๓.๑๑	๒.๒๗	๓.๒๐
ต่ำปริญญาตรี	๓.๑๑	-	(๐.๘๓*)	๐.๐๕
ปริญญาตรี	๒.๒๗		-	(๐.๙๓*)
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๒๐			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๕๗ แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๒ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างประชาชนที่มีการศึกษา ปริญญาตรี และประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษา ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๘๔	๓.๑๖	๐.๘๕	ปานกลาง
ปริญญาตรี	๕๕	๒.๗๕	๐.๕๕	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๕	๓.๑๖	๐.๔๖	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๕	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๔ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๓๕๕	๓	๓.๘๓๘	๔.๘๕๔	.๐๐๘*
ภายในกลุ่ม	๒๘๕.๒๓๔	๓๖๑	.๗๙๒		
รวม	๒๘๘.๕๘๙	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๕ แสดงว่า ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๖๐

ตารางที่ ๔.๖๐ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามการศึกษา รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

การศึกษา		ต่ำปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$	๓.๑๖	๒.๗๕	๓.๑๖
ต่ำปริญญาตรี	๓.๑๖	-	(๐.๔๐*)	๐.๐๐
ปริญญาตรี	๒.๗๕		-	๐.๔๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๑๖			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๖๐ แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ คู่ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่าการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๖๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๘๔	๓.๒๒	๐.๕๒	ปานกลาง
ปริญญาตรี	๕๕	๒.๕๓	๐.๘๓	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๕	๒.๕๖	๐.๘๓	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๑๐	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖๑ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๒.๒๕๑	๓	๑๑.๑๔๕	๑๓.๔๘๑	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๘.๔๖๕	๓๖๑	.๗๑๖		
รวม	๓๒๐.๗๑๖	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

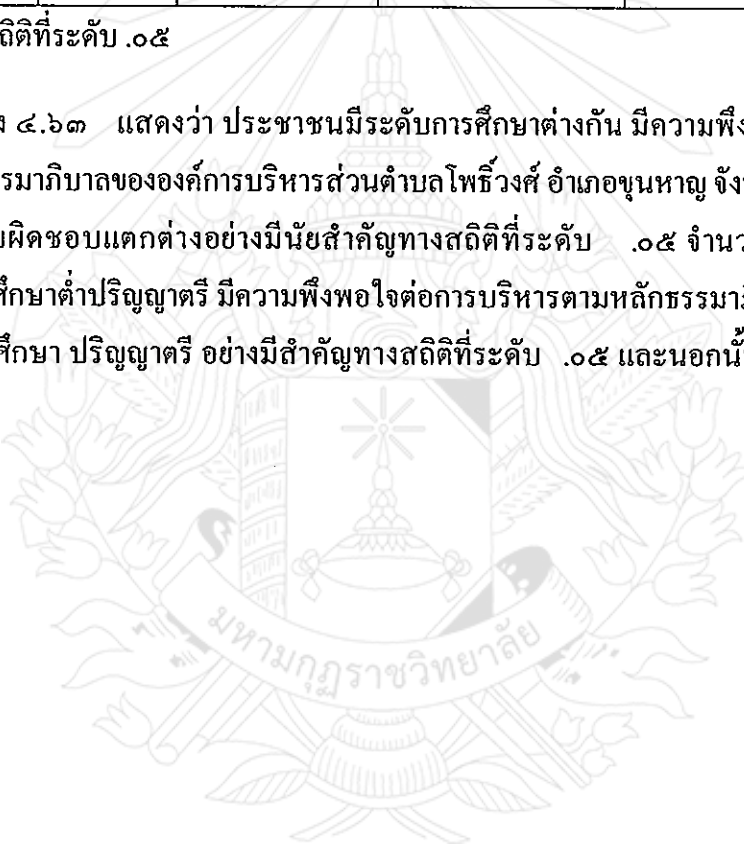
จากตารางที่ ๔.๖๒ แสดงว่า ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๖๓

ตารางที่ ๔.๖๓ แสดงการทดสอบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลัก
 ธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนนาค จังหวัดศรีสะเกษ
 ด้านหลักความรับผิดชอบ จําแนกตามการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้
 (Scheffé)

การศึกษา		ต่ำปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$	๓.๒๒	๒.๕๓	๒.๕๖
ต่ำปริญญาตรี	๓.๒๒	-	(๐.๖๘*)	๐.๒๖
ปริญญาตรี	๒.๕๓		-	๐.๔๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๒.๕๖			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๖๓ แสดงว่า ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการ
 บริหารตามหลักธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนนาค จังหวัดศรีสะเกษ
 ด้านหลักความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ คู่ ได้แก่
 ประชาชนที่มีการศึกษาต่ำปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมชาติมากกว่า
 ประชาชนที่มีการศึกษา ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และนอกนั้น ไม่พบความ
 แตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๖๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๘๔	๓.๑๖	๐.๕๕	ปานกลาง
ปริญญาตรี	๕๕	๒.๔๖	๑.๐๓	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๕	๒.๕๖	๐.๖๓	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๔	๑.๐๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖๔ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๐.๐๗๓	๓	๑๑.๕๓๖	๑๒.๐๘๔	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๓๔๔.๖๕๓	๓๖๑	.๙๕๕		
รวม	๓๖๗.๗๒๖	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๖๕ แสดงว่า ประชาชน มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุทธนา จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๖๖

ตารางที่ ๔.๖๖ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

การศึกษา		ต่ำปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$	๓.๑๖	๒.๔๖	๒.๙๖
ต่ำปริญญาตรี	๓.๑๖	-	(๐.๗๐*)	๐.๑๕
ปริญญาตรี	๒.๔๖		-	๐.๕๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๒.๙๖			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๖๖ แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ หลักความคุ้มค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๑ คู่ ได้แก่ประชาชนที่มีการศึกษิต่ำกว่าปริญญาตรี ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ ๒ ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า .๐๕ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๖๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับจ้างทั่วไป	๘๒	๒.๕๘	๐.๗๑	ปานกลาง
รับราชการ	๕๘	๒.๖๗	๐.๖๘	ปานกลาง
ทำสวน ทำไร่ ทำนา	๒๐๒	๓.๓๐	๐.๘๔	ปานกลาง
อื่น ๆ	๒๒	๒.๔๕	๐.๘๖	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๘	๐.๘๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖๗ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๗.๕๓๓	๓	๙.๑๗๘	๑๔.๖๑๐	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๒๕.๕๑๕	๓๖๑	.๖๒๘		
รวม	๒๕๓.๐๕๒	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๖๘ แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๖ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๖๙

ตารางที่ ๔.๖๕ แสดงการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษโดยรวม จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อาชีพ		รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	ทำสวน ทำไร่	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	๒.๕๘	๒.๖๗	๓.๓๐	๒.๔๕
รับจ้างทั่วไป	๒.๕๘	-	๐.๓๐	(๐.๓๑*)	๐.๔๘
รับราชการ	๒.๖๗		-	(๐.๖๒*)	๐.๑๘
ทำสวนทำไร่	๓.๓๐			-	(๐.๘๐*)
อื่น ๆ	๒.๔๕				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๖๕ แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่าง ประชาชนที่มีอาชีพทำไร่ ทำนา และรับราชการมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างประชาชนที่มีอาชีพทำสวน ทำไร่ และประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๖๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับจ้างทั่วไป	๘๒	๒.๕๕	๐.๗๗	ปานกลาง
รับราชการ	๕๘	๒.๖๔	๐.๖๒	ปานกลาง
ทำสวน ทำไร่ ทำนา	๒๐๒	๓.๒๗	๐.๘๕	ปานกลาง
อื่น ๆ	๒๒	๓.๒๓	๑.๐๖	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๕	๐.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗๐ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๗๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๐.๔๔๔	๔	๖.๘๒๕	๕.๖๖๘	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๕๓.๗๕๕	๓๖๐	.๗๐๕		
รวม	๒๗๔.๒๐๐	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๗๑ แสดงว่า ประชาชนมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๗๒

ตารางที่ ๔.๗๒ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อาชีพ	รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	ทำสวน ทำไร่	อื่น ๆ
$\bar{X}$	๒.๕๕	๒.๖๔	๓.๒๗	๓.๒๓
รับจ้างทั่วไป	-	๐.๓๐	(๐.๓๒*)	๐.๒๘
รับราชการ		-	(๐.๖๓*)	(๐.๕๕*)
ทำสวน ทำไร่			-	๐.๐๓
อื่น ๆ				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๑๒ แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพ ทำรับจ้างทั่วไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพ สวน ทำไร่ ทำนา และประชาชนที่รับราชการ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพ อื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ นอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับจ้างทั่วไป	๘๒	๓.๑๗	๐.๗๘	ปานกลาง
รับราชการ	๕๘	๒.๗๕	๐.๘๓	ปานกลาง
ทำสวน ทำไร่ ทำนา	๒๐๒	๓.๓๖	๐.๘๘	ปานกลาง
อื่น ๆ	๒๒	๒.๔๔	๐.๘๒	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๑๗	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๓ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรมจำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ ทำสวน ทำไร่ ทำนา

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๗.๕๖๓	๓	๙.๑๘๘	๑๒.๖๖๕	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๖๑.๐๗๔	๓๖๑	.๗๒๕		
รวม	๒๘๘.๖๓๗	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๗๔ แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑุก จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๗๕

ตารางที่ ๔.๗๕ แสดงการทดสอบความความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑุก จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อาชีพ		รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	ทำสวน ทำไร่	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	๓.๑๗	๒.๗๕	๓.๓๖	๒.๔๔
รับจ้างทั่วไป	๓.๑๗	-	๐.๓๘	๐.๑๕	๐.๗๓
รับราชการ	๒.๗๕		-	(๐.๕๗*)	๐.๓๔
ทำสวน ทำไร่	๓.๓๖			-	(๐.๕๒*)
อื่น ๆ	๒.๔๔				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๗๕ แสดงว่า ประชาชนอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑุก จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๒ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพทำสวน ทำไร่ ทำนา ความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันกับประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ และประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๗๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จําแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับจ้างทั่วไป	๘๒	๒.๘๗	๐.๕๔	ปานกลาง
รับราชการ	๕๘	๒.๖๕	๐.๗๓	ปานกลาง
ทำสวน ทำไร่ ทำนา	๒๐๒	๓.๑๕	๐.๕๕	ปานกลาง
อื่น ๆ	๒๒	๒.๔๖	๐.๘๕	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๒.๕๕	๐.๕๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗๖ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จําแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ ทำสวน ทำไร่ ทำนา

ตารางที่ ๔.๗๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จําแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๒.๒๓๖	๓	๗.๔๑๒	๘.๘๓๕	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๓๐๒.๐๓๑	๓๖๑	.๘๓๕		
รวม	๓๒๔.๒๖๗	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๗๗ แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอยุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๗๘

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงทดสอบความแตกต่าง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหาร
ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอบุณฑล จังหวัด
ศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้
(Scheffé)

อาชีพ	รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	ทำสวน ทำไร่	อื่น ๆ
$\bar{X}$	๒.๘๗	๒.๖๕	๓.๑๕	๒.๔๖
รับจ้างทั่วไป	-	๐.๒๑	๐.๓๒	๐.๔๐
รับราชการ	๒.๖๕	-	(๐.๕๓*)	๐.๑๕
ทำสวน ทำไร่	๓.๑๕		-	(๐.๗๓*)
อื่น ๆ	๒.๔๖			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๑๘ แสดงว่า ประชาชนอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลัก
ความโปร่งใสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๒ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มี
อาชีพรับราชการ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกับประชาชนที่มี
อาชีพทำสวน ทำไร่ ทำนา และประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕
และนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจของประชาชน
ที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์
อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับจ้างทั่วไป	๘๒	๓.๐๒	๐.๘๕	ปานกลาง
รับราชการ	๕๘	๒.๗๗	๐.๗๖	ปานกลาง
ทำสวน ทำไร่ ทำนา	๒๐๒	๓.๒๕	๐.๘๖	ปานกลาง
อื่น ๆ	๒๒	๒.๓๕	๑.๐๖	ปานกลาง
รวม	๓๖๔	๓.๐๕	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗๕ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๗๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๕.๑๑๒	๓	๘.๓๗๑	๑๑.๒๑๘	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๖๗.๘๗๗	๓๖๑	.๗๔๖		
รวม	๒๙๒.๙๘๙	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๗๖ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๗๗

ตารางที่ ๔.๗๗ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อาชีพ		รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	ทำสวน ทำไร่	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	๓.๐๒	($\bar{X}$ = ๒.๗๗)	($\bar{X}$ = ๓.๒๕)	($\bar{X}$ = ๒.๗๕)
รับจ้างทั่วไป	$\bar{X}$ = ๓.๐๒	-	๐.๒๕	๐.๒๖	๐.๖๓*
รับราชการ	$\bar{X}$ = ๒.๗๗		-	๐.๕๑*	๐.๓๘
ทำสวน ทำไร่	$\bar{X}$ = ๓.๒๕			-	๐.๕๐*
อื่น ๆ	$\bar{X}$ = ๒.๗๕				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๔.๘๑ แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่าง ๆ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๓๑ ได้แก่ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ ประชาชนที่มี อาชีพ รับราชการ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพรับราชการทำสวน ทำไร่ ทำนา และประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีอาชีพ ทำสวน ทำไร่ ทำนา มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ น้อยกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และประชาชนที่มีอาชีพ อื่นๆ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ น้อยกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ทำสวน ทำไร่ ทำนา

ตารางที่ ๔.๘๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับจ้างทั่วไป	๘๒	๒.๕๘	๐.๘๗	ปานกลาง
รับราชการ	๕๘	๒.๕๘	๐.๘๔	ปานกลาง
ทำสวน ทำไร่ ทำนา	๒๐๒	๓.๓๕	๐.๘๔	ปานกลาง
อื่นๆ	๒๒	๒.๒๐	๑.๐๑	ต่ำ
รวม	๓๖๔	๓.๑๐	๐.๘๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘๒ แสดงว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุด คือ ทำสวน ทำไร่ ทำนา

ตารางที่ ๔.๘๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๕๑.๒๘๕	๓	๑๗.๐๙๖	๒๒.๘๔๐	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๖๕.๗๒๑	๓๖๑	.๗๔๕		
รวม	๓๒๐.๗๖๐	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘๓ แสดงว่าประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๘๔

ตารางที่ ๔.๘๔ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

อาชีพ		รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	ทำสวน ทำไร่	อื่นๆ
	$\bar{X}$	๒.๕๘	๒.๕๘	๓.๓๕	๒.๒๐
รับจ้างทั่วไป	๒.๕๘	-	๐.๔๐	(๐.๔๐*)	(๐.๓๗*)
รับราชการ	๒.๕๘		-	(๐.๘๐*)	๐.๓๗
ทำสวน ทำไร่	๓.๓๕			-	(๑.๑๕*)
อื่นๆ	๒.๒๐				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๔.๘๔ แสดงว่า ประชาชนอาชีพ แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๔ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันกับประชาชนที่

มีอาชีพทำสวน ทำไร่ ทำนา ประชาชนที่มีอาชีพทำสวนทำไร่ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันกับประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ และประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพทำสวน ทำไร่ ทำนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๘๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับจ้างทั่วไป	๘๒	๒.๕๕	๐.๘๘	ปานกลาง
รับราชการ	๕๘	๒.๖๒	๐.๗๓	ปานกลาง
ทำสวน ทำไร่ ทำนา	๒๐๒	๓.๒๕	๑.๐๐	ปานกลาง
อื่น ๆ	๒๒	๒.๒๓	๑.๒๘	ต่ำ
รวม	๓๖๔	๓.๐๔	๐.๘๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘๕ แสดงว่า ประชาชนมีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ ทำสวน ทำไร่ ทำนา

ตารางที่ ๔.๘๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓๘.๐๐๕	๓	๑๒.๖๖๘	๑๓.๘๓๒	.๐๐๐*
ภายในกลุ่ม	๖๒๕.๗๒๑	๓๖๑	.๕๑๖		
รวม	๓๖๗.๗๒๖	๓๖๔			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘๖ แสดงว่า ประชาชนอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลัก

ความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๘๗

ตารางที่ ๔.๘๗ แสดงการวิเคราะห์ความความแตกต่างพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

อาชีพ		รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	ทำสวน ทำไร่	อื่นๆ
	$\bar{X}$	๒.๕๕	๒.๖๒	๓.๒๕	๒.๒๓
รับจ้างทั่วไป	๒.๕๕	-	๐.๓๓	๐.๓๓	(๐.๓๑*)
รับราชการ	๒.๖๒		-	(๐.๖๓*)	๐.๓๘
ทำสวน ทำไร่	๓.๒๕			-	(๑.๐๕*)
อื่นๆ	๒.๒๓				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘๗ แสดงว่า ประชาชนอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไปมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพ ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างประชาชนที่มีทำสวน ทำไร่ ทำนา ประชาชนที่มีอาชีพทำสวน ทำไร่ ทำนา มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพ ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และนอกจากนี้ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีอาชีพ ทำสวน ทำไร่ ทำนา มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ น้อยกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ น้อยกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ทำสวน ทำไร่ ทำนา

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ๒๐๑๖

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ends Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปากฎดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๘๘ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงานให้มากขึ้น	๒๑
๒	ควรแนะนำให้ประชาชนเข้าใจในข้อกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ	๔๑
๓	เมื่อประชาชนเกิดปัญหา สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อกฎหมาย	๓๕

จากตารางที่ ๔.๘๘ แสดงว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรมจำนวน ๑๐๑ คน ความถี่ ข้อเสนอแนะดังนี้คือมากที่สุด คือ ควรแนะนำให้ประชาชนเข้าใจในข้อกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ รองลงมา คือ เมื่อประชาชนเกิดปัญหา สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อกฎหมาย และน้อยที่สุดคือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงานให้มากขึ้น

ตารางที่ ๔.๘๕ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรมีกิจกรรมด้านการพัฒนาหลักคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน	๕๑
๒	ควรมีแผนการพัฒนากุศลกรด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างชัดเจน	๓๖

จากตารางที่ ๔.๘๕ แสดงว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรมจำนวน ๘๗ คน ความถี่ ข้อเสนอแนะดังนี้คือ มากที่สุด คือ ควรมีกิจกรรมด้านการพัฒนาหลักคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน รองลงมา คือ ควรมีแผนการพัฒนากุศลกรด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างชัดเจน

ตารางที่ ๔.๘๖ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงาน	๕๕
๒	เปิดโอกาสให้พนักงานตรวจสอบตนเอง	๒๓
๓	ควรเปิด โครงการเกี่ยวกับการต่อต้านการคอร์รัปชัน	๑๕

จากตารางที่ ๔.๘๖ แสดงว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใสจำนวน ๙๓ คน ความถี่ ข้อเสนอแนะดังนี้คือ มากที่สุด คือ ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงาน รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้พนักงานตรวจสอบตนเอง และน้อยที่สุด คือ ควรเปิด โครงการเกี่ยวกับการต่อต้านการคอร์รัปชัน

ตารางที่ ๔.๕๑ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน
ตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ความสำคัญต่อการร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหา	๓๑
๒	ควรส่งเสริมกิจกรรมให้กับประชาชนในการมีส่วนร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบล	๔๓

จากตารางที่ ๔.๕๑ แสดงว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่
ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์
อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วมจำนวน ๗๔ คน ความถี่ ข้อเสนอแนะ
ดังนี้คือ มากที่สุด คือ ควรส่งเสริมกิจกรรมให้กับประชาชนในการมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล
รองลงมา คือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ความสำคัญต่อการร่วมคิดร่วมแก้ปัญหา

ตารางที่ ๔.๕๒ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน
ตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ

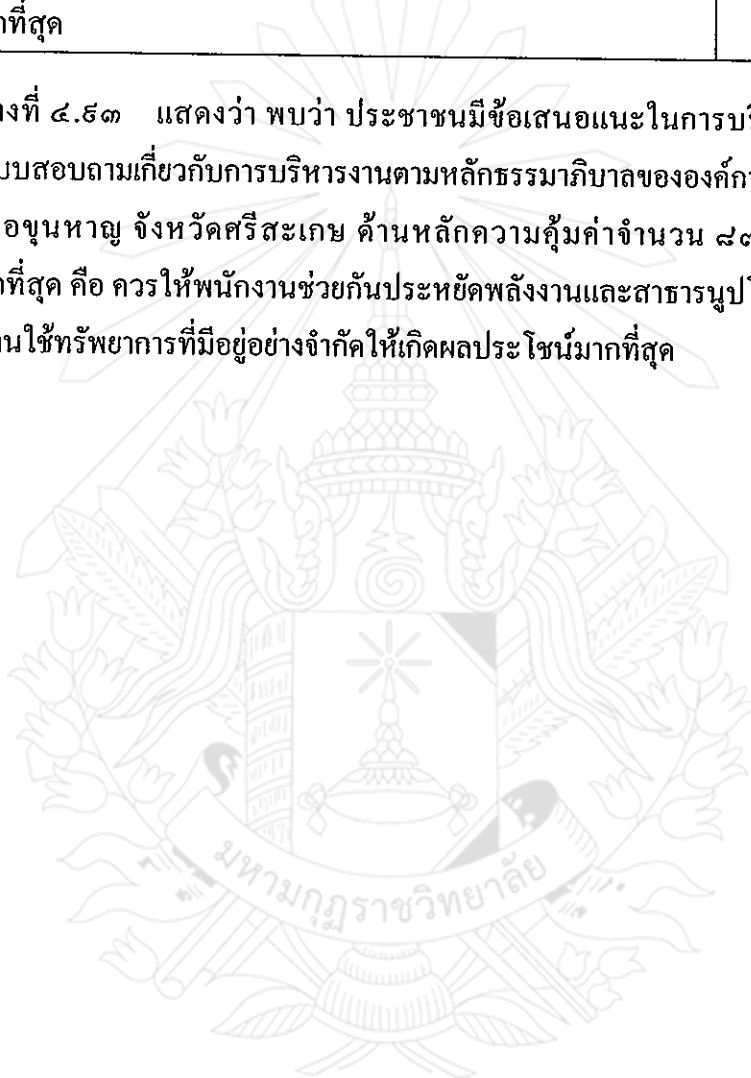
ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	พนักงานยังไม่รักษาภาวะเบียบ ตามระเบียบของราชการอย่าง เคร่งครัด	๔๒
๒	พนักงานความมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานให้มากที่สุดที่เป็นอยู่	๔๖

จากตารางที่ ๔.๕๒ แสดงว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่
ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์
อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบจำนวน ๘๘ คน ความถี่ ข้อเสนอแนะ
ดังนี้คือ มากที่สุด คือ พนักงานความมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานให้มากที่สุดที่เป็นอยู่ รองลงมา
คือ พนักงานยังไม่รักษาภาวะเบียบ ตามระเบียบของราชการอย่างเคร่งครัด

ตารางที่ ๔.๕๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน
ตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑	ควรให้พนักงานช่วยกันประหยัดพลังงานและสาธารณูปโภค	๔๒
๒	ควรให้พนักงานใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลประโยชน์มากที่สุด	๓๕

จากตารางที่ ๔.๕๓ แสดงว่า พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะในการบริหารงานของ
เจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน
ตำบลโพธิ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่าจำนวน ๘๗ คน ความถี่
ข้อเสนอแนะ มากที่สุด คือ ควรให้พนักงานช่วยกันประหยัดพลังงานและสาธารณูปโภค รองลงมา
คือ ควรให้พนักงานใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลประโยชน์มากที่สุด

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ” เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ

๒) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน ๓๖๔ คนและได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยอธิบายเหตุผลและวิธีการตอบและรับแบบสอบถามกลับคืนมา ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติอนุมาน หรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่า t-test และ One -Way NOVA โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุป

อภิปรายผล

ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุป

การวิจัยความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ สรุปผลดังนี้

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน ๑๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔ และเพศชายจำนวน ๑๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖ ส่วนมากมีอายุระหว่าง ๓๘ - ๔๗ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒ รองลงมาคืออายุ ๔๘ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗ และน้อยที่สุดอายุระหว่าง ๒๘ - ๓๗ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐ รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑ และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘ และมีอาชีพทำสวน ทำไร่ ทำนา จำนวน ๒๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕ รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ และน้อยที่สุดมีอาชีพอื่นๆ ระบุ จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐

๕.๑.๒ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้ง ๖ ด้าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๒๑$) คือข้อ ๑ มีการออกกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยเป็นที่ยอมรับและประชาชนให้การปฏิบัติตาม รองลงมาซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๑๗$) คือ ข้อ ๒ จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ในการออกข้อบังคับต่าง ๆ ให้กับประชาชนทราบก่อนทุกครั้งและน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๐๒$) คือ ข้อ ๓ การบริหารด้านต่าง ๆ มีความชัดเจนในการปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๒๘$) คือ ข้อ ๔) มีคุณธรรมในการบริหารงานและให้บริการประชาชนเช่นมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสุภาพอ่อนโยน มีไมตรีจิตดี รองลงมาซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๑๘$) คือ ข้อ ๕) ส่งให้มีโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและประเพณีต่างๆ ในวันสำคัญแก่ประชาชนและน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๐๘$) คือ ข้อ ๓) มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ และยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรมจรรยาในการบริหารงานและการให้บริการ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ปานกลางเมื่อพิจารณาการเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๐๘$) คือ ข้อ ๕) ประกาศการดำเนินงานตามแผน/โครงการต่างๆ ให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๐๖$) คือ ข้อ ๒) การบริหาร โครงการต่าง ๆ มีความถูกต้อง โปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุด น้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๒.๘๑$) คือ ข้อ ๓) เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบการปฏิบัติโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้วอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ระดับปานกลางเมื่อพิจารณาการเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๒๐$) คือ ข้อ ๑) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในการตัดสินใจ รองลงมา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๑๘$) คือ ข้อ ๒) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นปัญหาความต้องการ และ ข้อมูลต่าง ๆ ต่อ การจัดทำร่างแผนพัฒนา น้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๒.๘๕$) คือ ข้อ ๓) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดหาจัดซื้อ จัดจ้าง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์การอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๑๔$) คือ ข้อ ๑) ให้ความสำคัญต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อประชาชนในตำบล รองลงมา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๑๓$) คือ ข้อ ๒) ให้ความสำคัญในการ

แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากบริหารงานในตำบล และน้อยที่สุดซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๐๔$) คือ ๔. ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆต้องให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและตอบสนองความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ในอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๑๒$) คือ ข้อ ๔ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการรณรงค์จัดกิจกรรมบำรุงทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง ร่องลงมา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๐๕$) คือ ข้อ ๑ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวได้รับผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม น้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๒.๕๖$) คือ ข้อ ๒.ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม

๕.๑.๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความพึงพอใจของประชาชนที่ต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ส่วนประชาชนที่มี เพศ โดยรวมไม่ต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกันในทุกด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก

คุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบต่อประชาชนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ :๐๕ ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบต่อประชาชนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบต่อประชาชนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จากผลสรุปการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามตัวปัจจัยส่วนบุคคลโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) นำไปสู่การตั้งสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงรายละเอียดไว้ดังนี้

ตารางประกอบที่ ๕.๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบ	
	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ปัจจัยส่วนบุคคล	ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ	
เพศ	-	✓
อายุ	✓	-
การศึกษา	✓	-
อาชีพ	✓	-

5.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม จำนวน ๑๐๑ คน ความถี่ข้อเสนอแนะประชาชนมีมากที่สุด คือ ควรแนะนำให้ประชาชนเข้าใจในข้อกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ จำนวน ๔๑ คน รองลงมา คือ เมื่อประชาชนเกิดปัญหา สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๓๕ คน และน้อยที่สุดคือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงานให้มากขึ้น จำนวน ๒๑ คน

ด้านหลักคุณธรรม จำนวน ๘๗ คน ความถี่ข้อเสนอแนะประชาชนมีมากที่สุด คือ ควรมีกิจกรรมด้านการพัฒนาหลักคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน จำนวน ๕๑ คน รองลงมา คือ ควรมีแผนการพัฒนากุศลกรด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างชัดเจน จำนวน ๓๖ คน

ด้านหลักความโปร่งใส จำนวน ๘๗ คน ความถี่ข้อเสนอแนะประชาชนมีมากที่สุด คือ ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงาน จำนวน ๕๕ คน รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้พนักงานตรวจสอบกันเอง จำนวน ๒๓ คน และน้อยที่สุดคือ ควรเปิดโครงการเกี่ยวกับการต่อต้านการคอร์รัปชัน จำนวน ๑๕ คน

ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำนวน ๗๔ คน ความถี่ข้อเสนอแนะประชาชนมีมากที่สุด คือ ควรส่งเสริมกิจกรรมให้กับประชาชนในการมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔๓ คน รองลงมา คือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ความสำคัญต่อการร่วมคิดร่วมแก้ปัญหา จำนวน ๓๑ คน

ด้านหลักความรับผิดชอบ จำนวน ๘๘ คน ความถี่ข้อเสนอแนะประชาชนมีมากที่สุด คือ พนักงานมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การทำงานให้มากที่สุดที่เป็นอยู่ จำนวน ๔๖ คน รองลงมา คือ พนักงานยังไม่รักษากฎระเบียบ ตามระเบียบของราชการอย่างเคร่งครัด จำนวน ๔๒ คน

ด้านหลักความคุ้มค่า จำนวน ๗๗ คน ความถี่ข้อเสนอแนะประชาชนมีมากที่สุดคือ ควรให้พนักงานช่วยกันประหยัดพลังงานและสาธารณูปโภค จำนวน ๔๒ คน รองลงมาคือ ควรให้พนักงานใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลประโยชน์มากที่สุด จำนวน ๓๕ คน

๕.๒ อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการอภิปรายความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

๕.๒.๑ การศึกษาวิเคราะห์ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

จากการศึกษาวิเคราะห์ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นอย่างนี้อภิปรายได้ว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศยังไม่เป็นที่พึงพอใจของประชาชน จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลพอสมควรในการให้ความร่วมมือสนับสนุนการบริหารงาน และดำเนินกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ ที่ได้ดำเนินตามนโยบายและแผนในการพัฒนาตำบล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เลขา จักร์เขียว ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา : กรณีศึกษา อำเภอมือง จังหวัดพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักคุณธรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๑๙$) อภิปรายได้ว่า คุณธรรมในการบริหารงาน และให้บริการประชาชน เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพอ่อนโยน มีไม่ตรีจิตดี ในการยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างของสังคม

บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพพล สุรนักครินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนชนเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการนำหลักคุณธรรมมาปรับใช้อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางบวก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๕๕$) อภิปรายได้ว่า ประกาศการดำเนินงานตามแผน/โครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบ อย่างสม่ำเสมอ มีความถูกต้อง โปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุด และเปิดโอกาสให้ประชาชน สามารถติดตามตรวจสอบการปฏิบัติโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ธนิตา ฐิติภากร ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการ บริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ความโปร่งใสของเทศบาลตำบลอยู่ในระดับปานกลางและองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก

ด้านหลักนิติธรรม จากการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์วังศ อำเภอนูนาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ได้รับความ ร่วมมือจากประชาชน เนื่องจากระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญในการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการประกาศ ออกคำสั่งต่างๆ ที่มีผลบังคับใช้กับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลขา จักร์เขียว ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พะเยา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักคุณธรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้าน หลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม และความ รับผิดชอบ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๑ มีการออกกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยเป็นที่ ยอมรับ และประชาชนให้การปฏิบัติตาม ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๒๑$) อภิปรายได้ ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้ปฏิบัติตามข้อบังคับ และระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัยเป็นที่ยอมรับ ของประชาชนจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีความพอใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรนักครินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วน ตำบลตามทัศนคติของประชาชนชนเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการนำ หลักนิติธรรมมาปรับใช้อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางบวก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๓ การบริหารงานด้านต่างๆ มีความชัดเจนในการปฏิบัติ เป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๐๒$) อภิปรายได้ว่า การบริหารงานด้านต่างๆ ยังไม่มีความชัดเจน ไม่เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ อย่างถูกต้อง ทำให้ประชาชนข้องใจในการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตา ฐติภากร ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาล ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ความโปร่งใสของเทศบาล ตำบลอยู่ในระดับปานกลางและองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก

ด้านหลักคุณธรรม จากการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์วงษ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า คุณธรรม ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และไม่ค่อยยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานของคุณธรรม ในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรวัณครินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลัก ธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนชาวนนทบุรีใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ทัศนะของประชาชนที่มีต่อการนำหลักคุณธรรมมาปรับใช้อยู่ในระดับปานกลาง ก่อนไปทางบวก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๔ มีคุณธรรมในการบริหารงานและให้บริการประชาชน เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพอ่อนโยน มีไมตรีจิตดี ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๒๕$) อภิปรายได้ว่า พนักงานไม่ค่อยเน้นเรื่องคุณธรรมในการบริหารงานและการให้บริการ ประชาชน เช่นการไหว้ การทักทาย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลขา อัคร์เขียว ทำการ วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลัก คุณธรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก ความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๓ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมในการบริหารงานและการให้บริการ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๐๕$) อภิปรายได้ว่า ความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่และยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมใน การบริหารงานและการให้บริการของพนักงานยังไม่เต็มที่ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ วุฒิกกร คำมา ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักความโปร่งใส จากการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่โปร่งใสเท่าที่ควร เนื่องจากประชาชนไม่มีโอกาสได้ติดตามตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ และขาดการติดประกาศ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการต่าง ๆ ในแผนงานบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรินทร์ เพ็งสุวรรณ ทำการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานของเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล ๓ องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริการแบบโปร่งใส และการบริหารแบบมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๕ ประกาศการดำเนินงานตามแผน/โครงการต่างๆ ให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๐๕$) อภิปรายได้ว่าการดำเนินงานตามแผน/โครงการต่างๆ ประชาชนไม่รับทราบจากการประกาศได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตา ฐติภากร ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ความโปร่งใสของเทศบาลตำบลอยู่ในระดับปานกลางและองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ทั้ง ๒ หน่วยงานมีความโปร่งใสในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันคือ การเปิดเผยข้อมูล การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ ความรับผิดชอบในการบริหารงานอยู่ในระดับมากและการให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารมีความแตกต่างกัน คือเทศบาลตำบลได้ให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๓ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบการปฏิบัติโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๕๑$) อภิปรายได้ว่าการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานในโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

เลขา จักร์เซียว ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักคุณธรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักการมีส่วนร่วม จากการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนยังน้อยอยู่ ในการแสดงความคิดเห็น การเสนอแนะ การไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรินทร์ เพ็งสุวรรณ ทำการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ระดับการบริหารงานของเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล ๓ องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริการแบบโปร่งใส และการบริหารแบบมีความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๑ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในการตัดสินใจ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๒๐$) อภิปรายได้ว่า ประชาชนไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตามแผนของตำบล ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิกร คำมา ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบโดยตลอดไม่ว่าจะเป็นการจัดแผนงานหรือโครงการ ลักษณะการทำงานของคณะผู้บริหารมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้มีการดำเนินงานตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำหรับพนักงานส่วนตำบลมีการปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้เช่นกัน ตลอดจนสามารถให้บริการได้ตามที่ประชาชนต้องการด้วยมนุษยสัมพันธ์และการวางตัวที่ดี

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๓ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดหาจัดซื้อ จัดจ้าง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์การ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๘๕$) อภิปรายได้ว่า ประชาชนไม่ได้สนใจในการมีส่วนร่วมในการจัดหา จัดซื้อ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ใน

องค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรนักครินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนชนเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า หลักการมีส่วนร่วม ทัศนะของประชาชนที่มีต่อการนำหลักความโปร่งใสมาปรับใช้อยู่ในระดับปานกลางก่อนไปทางลบ

ด้านหลักความรับผิดชอบ จากการศึกษา พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอนูนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า การให้ความสำคัญต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ยังเลือกปฏิบัติต่อประชาชนที่เข้ามาใช้บริการไม่ทั่วถึง และไม่คอยตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรินทร์ เพ็งสุวรรณ ทำการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของเทศบาล” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานของเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล ๓ องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริการแบบโปร่งใส และการบริหารแบบมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๑ ให้ความสำคัญต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อประชาชน ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๑๔$) อภิปรายได้ว่าประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อการบริหารในตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรนักครินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนชนเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า หลักความรับผิดชอบต่อประชาชนที่มีต่อการนำหลักความรับผิดชอบต่อมาปรับใช้อยู่ในระดับปานกลางก่อนไปทางลบ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๔ ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ต้องให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและตอบสนองความต้องการ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๐๔$) อภิปรายได้ว่า การให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ประชาชนได้รับการบริการไม่ทั่วถึง และไม่ได้ตอบสนองต่อความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรินทร์ เพ็งสุวรรณ ทำการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของเทศบาล” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานของเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล ๓ องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริการแบบโปร่งใส และการบริหารแบบมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักค้ำจุนค่า จากการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอนูนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า การใช้ทรัพยากรในองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เกิดผล

เท่าที่ควรในการปฏิบัติของผู้บริหาร ตลอดถึงสมาชิกในองค์การ เพราะว่า ขาดการบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ ขาดการพัฒนาและการรณรงค์อย่างต่อเนื่องในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีอยู่ให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรัญญา บุญตานนท์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาดำบลท่าสาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสายในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานอยู่ในระดับสูงในด้าน นิติธรรม ด้านการเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ด้านหลักคุณธรรม ด้านประชาชนได้รับการ อำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักความรับผิดชอบ ยกเว้นด้านหลักความคุ้มค่า และด้านความ โปร่งใสมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๔ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการรณรงค์จัดกิจกรรม บำรุงทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๑๒$) อภิปรายได้ว่า การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรณรงค์ หรือจัดกิจกรรมบำรุง ทรัพยากรธรรมชาติไม่เกิดผลต่อประชาชนเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี วัชรเสวี ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเมืองที่มีต่อโครงการเมืองน่าอยู่ของเทศบาล นครราชสีมา” ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ประชาชนในเขตเทศบาลรับรู้สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความตระหนักต่อ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าอยู่ของเทศบาล นครราชสีมาน่าอยู่ ในระดับปานกลาง และเห็นว่าเทศบาลนครราชสีมามีความน่าอยู่ที่สุดใน ประเทศไทย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๒ ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการบริหารงาน ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๕๖$) อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนหนึ่งไม่ได้รับผลประโยชน์จากการบริหารงานทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะดา เวชประสิทธิ์ ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชน ในเขตเทศบาลที่มีต่อผลงานของเทศบาลนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ประชาชนมีความ พึงพอใจงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ๒. ประชาชนมีความพึงพอใจ งานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง ๓. ประชาชนมีความพึงพอใจงานด้านการพัฒนา สังคมอยู่ในระดับสูง ๔. ประชาชนมีความพึงพอใจงานด้านการพัฒนาการเมืองการบริหารอยู่ใน ระดับปานกลาง จากผลการวิจัย สามารถสรุปความพึงพอใจโดยรวมคือ ประชาชนในเขตเทศบาล ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในผลงานของเทศบาลนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับ ปานกลาง

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน จะมีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐาน ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธ สมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาตามปัจจัยส่วนบุคคลมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

๑) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมไม่ แตกต่างกันในทุกด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลัก ความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนมีความคิดเห็นไม่ แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า ผู้ชายและผู้หญิง ก็ย่อมมีสิทธิหน้าที่ใน การรับรู้ข่าวสาร การศึกษา อาชีพ และใช้สิทธิเลือกตั้งเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ ศรีจันทิก ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในเขต อบต. ต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งไม่ แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ นพพล สุรณรงค์รินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนชาวนนทบุรี” พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การ บริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

๒) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม

ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า คนที่มีอายุต่างกัน ย่อมมีความคิด จิตนาการ ประสบการณ์ และการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ก็ย่อมมีผลต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ ศรีจันทิก ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์กร บริหารส่วนตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา และประโยชน์ที่ได้รับจากภารกิจของ อบต. ต่างกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ ชมภูษ กาศสกุล ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า เพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้มีความพึงพอใจแตกต่างกัน แต่อายุที่ต่างกัน ทำให้มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกัน

๓) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า การศึกษาย่อมมีผลในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของแต่ละบุคคล ตามระดับ สติปัญญาและการศึกษาที่ได้เรียนรู้กันมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ ศรีจันทิก ทำการ วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประโยชน์ที่ได้รับจากภารกิจของ อบต. ต่างกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๔) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้าน

หลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ ประชาชนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า อาชีพของแต่ละบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจดำเนินงานต่าง ๆ อาจเป็นไปตามกลุ่มองค์กร หรือสิ่งแวดลอมในองค์กร ให้มีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อพิรัตน ชันน้อย ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้อง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้มีความพึงพอใจโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และปัจจัยด้านอาชีพมีความพึงพอใจในการบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ฉะนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล ควรปรับปรุงการบริหารงานและการให้บริการต่อประชาชนให้มากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๑๓$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ต้องแก้ไขปรับปรุงในเรื่องของคุณธรรมของพนักงาน และการให้บริการต่อประชาชนให้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้กับพนักงาน และการบริการที่ดีต่อประชาชน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๕๕$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ต้องแก้ไขปรับปรุงในเรื่องความโปร่งใสในการบริหารงาน ให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง ให้รับรู้ข่าวสาร ข้อมูล และการประกาศดำเนินโครงการต่าง ๆ

ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ควรต้องแก้ไข

ปรับปรุงในด้านนี้ โดยการออกระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีผลต่อประชาชนต้องเป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมายกำหนด ข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๑ มีการออกกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นที่ยอมรับ และประชาชนให้การปฏิบัติตาม ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๒๑$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ควรต้องแก้ไขในข้อนี้ โดยการเปลี่ยนแปลง แก้ไขระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ การปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ในการบริหารงานอย่างเป็นธรรมของพนักงานและผู้บริหาร

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๓ การบริหารงานด้านต่างๆ มีความชัดเจนในการปฏิบัติ เป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๐๒$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ควรต้องริบดำเนิการแก้ไขในข้อนี้ โดยการปฏิบัติหน้าที่ตามความสำคัญของงานให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ควรต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงในด้านคุณธรรมขององค์กร โดยการจัดให้มีการอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร และการให้บริการต่อประชาชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ ๔ มีคุณธรรมในการบริหารงานและให้บริการประชาชน เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสุภาพอ่อนโยน มีไมตรีจิตดี ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๒๕$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ควรปรับปรุงแก้ไขในข้อนี้ โดยใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงาน และการให้บริการแก่ประชาชนเป็นไปอย่างเสมอภาค ยุติธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ดีในการทำงาน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๓ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมในการบริหารงานและการให้บริการ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๐๕$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ควรให้ความสำคัญแก้ไขในข้อนี้ โดยการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานให้ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่

ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ควรให้ความสำคัญในด้านนี้ให้มาก โดยการแก้ไข การดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ในแผนงานบริหาร และให้ประชาชนมี

ส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานในการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการต่าง ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๕ ประกาศการดำเนินงานตามแผน/โครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๐๘$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ควรปรับปรุงแก้ไขในข้อนี้ โดยการประชาสัมพันธ์ในโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนรับรู้ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างสม่ำเสมอ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๓ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบการปฏิบัติโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๘๑$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ควรแก้ไขในข้อนี้โดยการให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบในโครงการต่างๆ ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการติดตามการดำเนินโครงการต่าง ๆ สามารถตรวจสอบได้จากการปฏิบัติโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว

ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ควรปรับปรุงแก้ไขในด้านนี้ โดยการจัดกิจกรรมและโครงการต่างๆ ที่มีผลประโยชน์ต่อประชาชน และให้ประชาชนมีส่วนในการเสนอแผนงาน โครงการต่าง ๆ ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการผ่านประชาคมหมู่บ้าน ตำบล ในการเสนอปัญหาความเดือดร้อนและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๑ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในการตัดสินใจ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๒๐$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ควรปรับปรุงแก้ไขในข้อนี้โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมเข้ามาเสนอแนะปัญหาและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยผ่านตัวแทน หรือประชาคมหมู่บ้าน ตำบลในการช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๓ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดหาจัดซื้อ จัดจ้าง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์การ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๘๕$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ควรให้การแก้ไขปรับปรุงในข้อนี้ โดยการเปิดประมูลการจัดซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ขององค์การ ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ขององค์การให้เกิดความโปร่งใส

ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อําเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ควรรับผิดชอบกับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ให้แน่ใจและให้ความสำคัญต่อสิทธิ

และหน้าที่ความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่เลือกปฏิบัติกับประชาชนที่มาใช้บริการ อย่างเสมอภาค และเป็นธรรม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๑ ให้ความสำคัญต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อประชาชน ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๑๔$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ควรให้ความสำคัญในข้อนี้ต่อประชาชน โดยการเคารพต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๔ ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ต้องให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและตอบสนองความต้องการ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๐๔$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ควรให้ความสำคัญในข้อนี้ต่อประชาชนในการให้บริการ โดยการเข้าถึงประชาชนที่มีความเดือดร้อน และจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน

ด้านหลักค้ำค้ำ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ควรแก้ไขปรับปรุงในด้านนี้โดยการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่มีผลต่อทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่องในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๔ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการรณรงค์จัดกิจกรรมบำรุงทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๓.๑๒$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ควรปรับปรุงแก้ไขในข้อนี้ โดยการรณรงค์จัดกิจกรรมบำรุงทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ ๒ ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการบริหารงานทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๕๖$) ดังนั้น ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ ควรปรับปรุงแก้ไขในข้อนี้ โดยการให้ประชาชนรับบริการในกิจกรรม โครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการขึ้น ให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการบริหารขององค์การ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอบึงนาราง จังหวัดศรีสะเกษ มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

๑. ควรศึกษาวิจัยความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการตามหลักสังกัดหมวดหมู่ เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

๒. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบความแตกต่าง หรือมีความสอดคล้องกัน

๓. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือทั่วไป

กิติมา ปรีดีดิถก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อักษร
พิมพ์ จำกัด, ๒๕๓๒.

ชัยอนันต์ สมุทรวานิช. Good Governance กับการปฏิรูปการศึกษา - การปฏิรูปการเมือง. ม.ป.พ.,
๒๕๔๑.

ชัยอนันต์ สมุทรวานิช. ธรรมนูญการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการทางด้าน
สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : เดือนตุลาการพิมพ์, ๒๕๔๓.

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ. การตลาดบริการ. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๔๗.

ไชยวัฒน์ คำชู. การบริหารการปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : นำฝนการพิมพ์,
๒๕๔๘.

ชูชัย สุภวงศ์ และยุวดี คาคการณ์ไกล. องค์การบริหารส่วนตำบลในแนวทางประชาคม.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, ๒๕๒๔.

เด่น ชะเนติยัง. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., ๒๕๓๓.

ทองหล่อ เดชไทย. หน่วยที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุข. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๕.

ธนจรัส พูนสิทธิ์. การจัดการองค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก, ๒๕๔๑.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ ๕.
กรุงเทพมหานคร : บิสดิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๑.

ธีรวุฒิ บุญยโสภณ และวีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : อักษร
ปริทรรศน์, ๒๕๓๔.

ธีรยุทธ บุญมี. แนวคิดและวาทะกรรมว่าด้วยรัฐธรรมนูญแห่งชาติ. เอกสารประกอบการประชุมทาง
วิชาการเนื่องในวาระครบรอบ ๕๐ ปีคณะรัฐศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

ติณ ประชัญพฤทธิ. หลักการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๕.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. การสร้างธรรมนูญ Good Governance ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, ๒๕๔๒.

บุญเรียง ขจรศิลป์. ศักยภาพการบริหารงาน. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๘.

ประทาน คงฤทธิศึกษากร. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : พีระพัฒนา, ๒๕๒๖.

พะยอม วงศ์สารศรี. องค์กรและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : พรานนกการพิมพ์, ๒๕๔๒.

พงษ์ศักดิ์ ปัญญาพรผล. องค์กรและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏนครปฐม,
๒๕๔๒.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖.

รุ่ง แก้วแดง. รีเอ็นจีเนียริ่งระบบราชการไทย : ข้อเขียนจากประสบการณ์การบริหารงาน. พิมพ์ครั้งที่ ๗.
กรุงเทพมหานคร : มติชน, ๒๕๔๒.

วิชรา ไชยสาร. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๔๔.

วิญญู อังคนารักษ์. แนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร :
องค์กรปกครองท้องถิ่น, ๒๕๑๕.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. การบริหารงานพัฒนาชนบท การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงาน
พัฒนาสภาพตำบล : สาเหตุและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์,
๒๕๓๖.

วิโรจน์ สารรัตน์. การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์, ๒๕๔๒.

สมาน รังสีโยกฤษฎ์. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗.

สัมพันธ์ ภูไพบูลย์. องค์กรและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : พิทักษ์อักษร,
๒๕๔๒.

สิริภพ เหล่าลาภะ. พุทธศาสตร์การเมือง. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก, ๒๕๔๕.

สุพิน เกษาคูปต์. การจัดการปฏิบัติงาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์,
๒๕๔๔.

สุนันต์ ธรรมชาติ. การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีลัด. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๐. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๔๐.

ต่งศรี ชมพวงศ์. เอกสารประกอบวิชาการเรียนการสอนวิจัย. นครศรีธรรมราช : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

สมคิด บางโม. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๕.

สมบูรณ์ พรรณนาภ. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๔๒.

สมยศ นาวิการ. การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. การบริหารตามสถานการณ์. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๔๕.

สมวงศ์ พงศ์สถาพร. การตลาดบริการ. กรุงเทพมหานคร : เลฟแอนด์ดีฟ, ๒๕๔๖.

เสถียร เหลืองอร่าม. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา, ๒๕๔๒.

หลุย จำปาเทศ. จิตวิทยาการจูงใจ. กรุงเทพมหานคร : สามัคคีสาส์นจำกัด, ๒๕๓๓.

อุทัย หิรัญโค. สารานุกรมการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยการปกครอง, ๒๕๓๑.

๒) บทความจากหนังสือรวมบทความ

นฤมล ทับจุมพล. “แนวคิดและวาทะกรรมว่าด้วยรัฐธรรมนูญแห่งชาติ”. ใน การจัดการปกครอง Good Governance. บรรณาธิการ ม.ร.ว. พุทธิวิธาน จุมพล ๑๕ - ๓๑. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑ : ๕๗.

๓) บทความในวารสาร

ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. “ธรรมภิบาลกับราชการไทย”, สรรพากรสาส์น. ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๕ (กันยายน ๒๕๔๓) : ๖๓.

๔) วิทยานิพนธ์/รายงานการวิจัย

จินตนา กัลยาณพันธ์. “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ๒๕๔๕.

ชาญวิทย์ ศรีจันทิก. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๖.

ชมภูษ กาศสกุล. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.

ณัฐศิษฐ์ อิศระเสนีย์. “พฤติกรรม การเลือกตั้งและความพึงพอใจของประชาชนในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๑.

ธนิตา จูติภากร. “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานเขตเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๖.

นพพล สุรนต์กรินทร์. “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนชาวเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗.

บุญเลิศ นุรณุกรณ์. “ความพึงพอใจของประชาชนในเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.

เบญจวรรณ วันดีศรี. “การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๖.

ปิยะดา เวชประสิทธิ์. “ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อผลงานของเทศบาลนครศรีธรรมราช”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

ไพศาล วรรณะ. “ความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย”. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๒.

พรินทร์ เพ็งสุวรรณ. “ธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๗.

เลขา จักรเขียว. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, ๒๕๔๘.

- วารุณี วัชรเสวี. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเมืองที่มีต่อโครงการเมื่อนำอยู่ของเทศบาลนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๔.
- วุฒิกกร คำมา. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๐.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. “ผลการประเมินความพร้อมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจและกำกับดูแลตรวจสอบองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น”. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยและพัฒนา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๗.
- อรัญญา บุญदानนท์. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาดำบลท่าสาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, ๒๕๕๐.
- อทิรัตน์ ชันน้อย. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้อง อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๒.
- อนุเทพ เบื้องบน. “การศึกษาความพึงพอใจการให้บริการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด มหาชน สาขามายาคพุด”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๔.

๒. ภาษาอังกฤษ

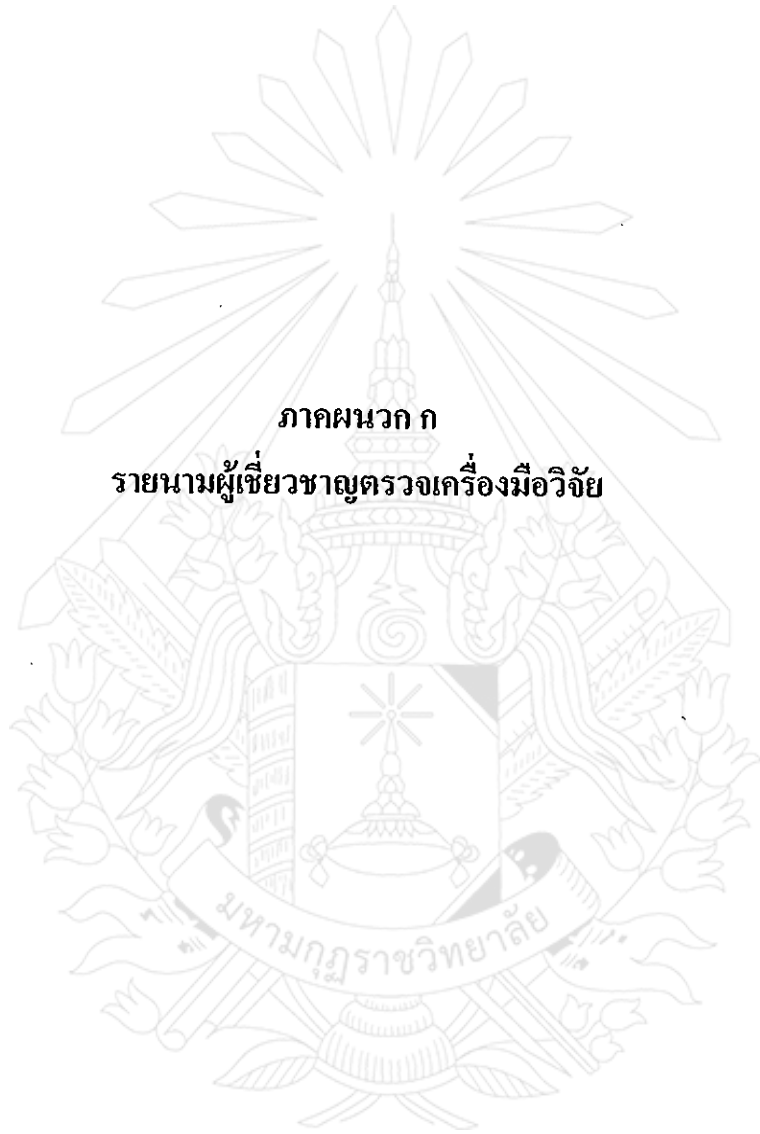
1) Books

- Evams, Hurlock. **Adolescent Development**. New York : McGraw-Hill Book, 1995.
- Gulick L. and Urwick J. **Papers on the Science of Administration**. New York : Institute of Public Administration, 1973.
- Maslow. Abraham Harold. **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York : Harper & Row, 1970.
- Simon. H.A. **Administrative Behavior**. 3rd ed. New York : Free Press, 1960.
- Wit Daniel. **A Comparative Survey of Local Government and Administration**. Bangkok : Prachandra Printing Press, 1961.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

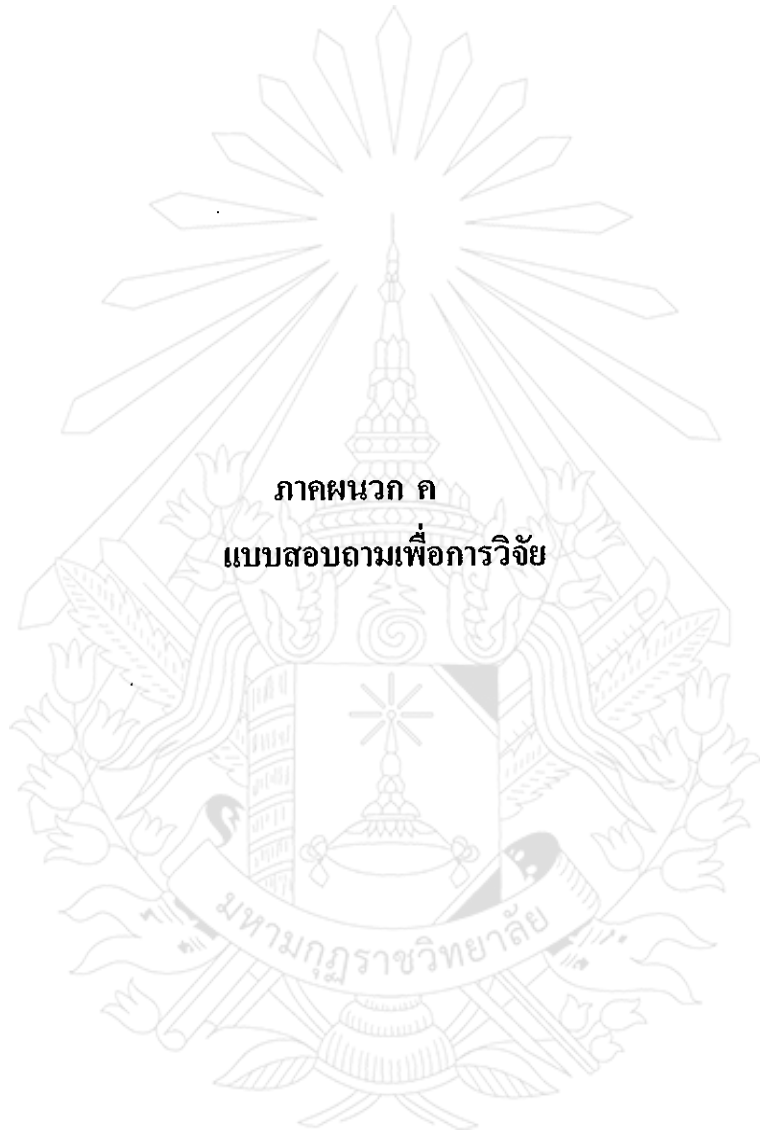

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

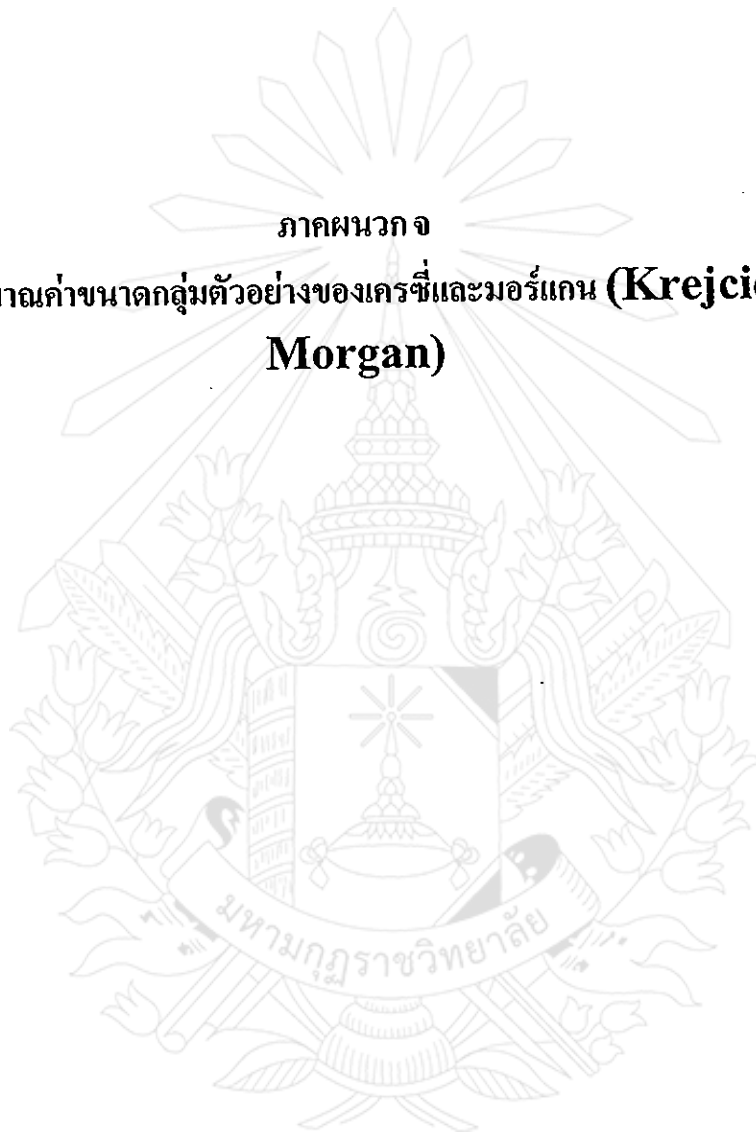

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis)

ภาคผนวก
ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and
Morgan)

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

๑. พระมหาศิลาปะ ธรรมลิปโป

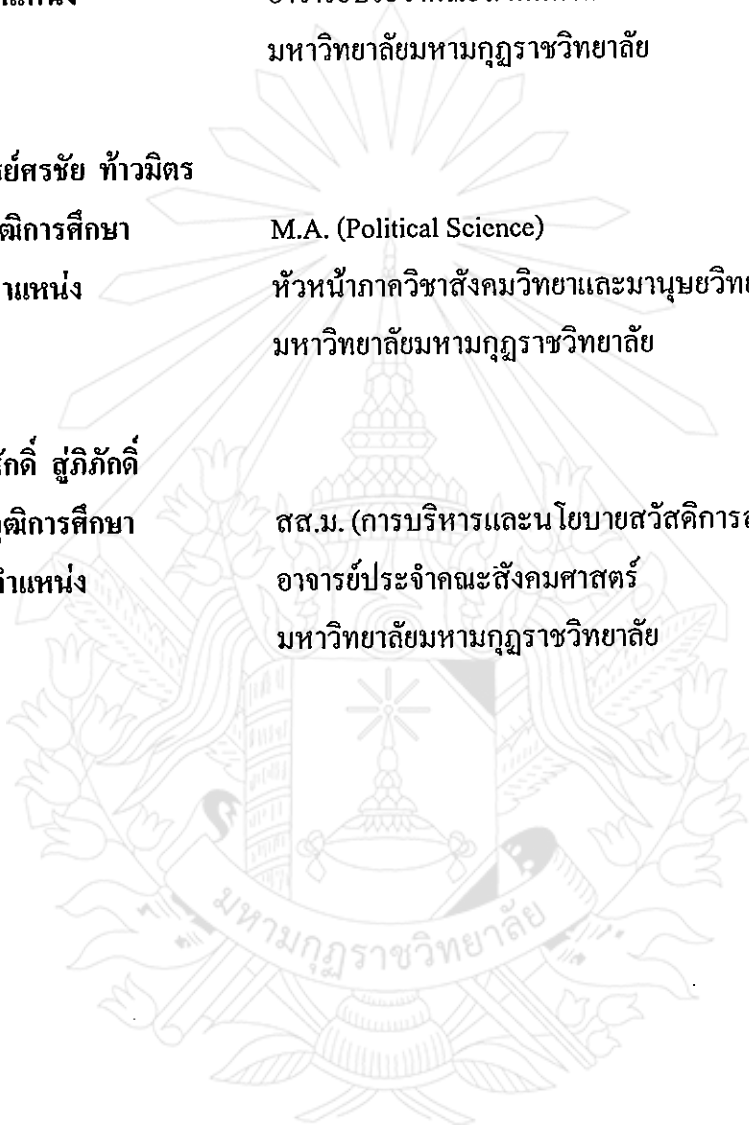
วุฒิการศึกษา M.A. (Political Science), M.A. (Sociology)
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒. รองศาสตราจารย์ศรัชัย ท้าวมิตร

วุฒิการศึกษา M.A. (Political Science)
ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๓. อาจารย์ถนอมศักดิ์ สุภิกภักดิ์

วุฒิการศึกษา สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม)
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒๔๘๒-๔๕๐๑

ที่ ศธ ๖๐๐๒(๑)/ว ๒๐๐ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รศ.ศรชัย ท้าวมิตร

ด้วย นางสาวจันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี รศ.สงบ เชื้อทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และมี ผศ.ประจวบ ประเสริฐดั่งษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าว ได้ ตามสำเนาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว สำหรับวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาทือทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

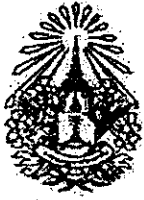
(Handwritten signature and stamp)
๑๕๓๐๐/วิชา๑๕๓๐๐๒

(๑๕๓๐๐ ท้าวมิตร)

๑๕๓๐๐

(Handwritten signature)
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒๔๘๒-๔๕๐๑

ที่ ศธ ๖๐๐๒ (๑) / ๖๒๐๐ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาศิลปะ ฐมฺสฺสฺสฺส

ด้วย นางสาวจันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงษ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี รศ.สงบ เชื้อทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และมี ผศ.ประจวบ ประเสริฐดั่งษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

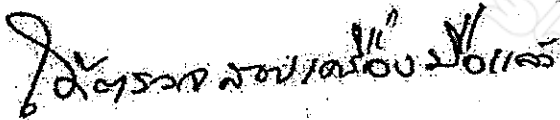
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าว ได้ ความชำนาญเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว สำหรับวันและเวลาดำเนินการจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

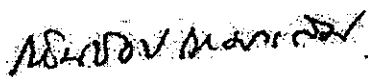
จึงเรียนมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

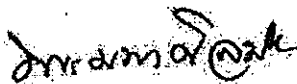

(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๕ ก.ย. ๕๓.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ วัดบวรนิเวศวิหาร ถนนพระสุเมรุ กทม. ๑๐๒๐๐
โทร. (๐๒) ๒๕๑-๖๔๒๗, ๒๕๒-๘๓๐๒-๓, ๒๕๒-๘๑๐๕,
๒๕๒-๘๑๐๙, ๒๕๒-๑๗๑๕ โทรสาร: (๐๒) ๒๕๑-๐๒๙๔

ที่ ศร ๖๐๐๒ / ๖๒๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอดำเนินการเป็นผู้อยู่ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร อาจารย์ถนอมศักดิ์ สุภักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังที่ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี รศ.สงบ เชื้อทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และมี ผศ.ประจวบ ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หรือ ให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง ตามสำเนาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเจริญพรมหาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

ท.ญ.ถนอมศักดิ์ สุภักดิ์
(พระครูปลัดตัมพิตพัฒนวิริยาจารย์)
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)
๒๕๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาขาว-นครชัยศรี ศ.ศ.สาธา.อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร.๐-๒๕๔๗-๕๕๐๑ โทรสาร :๐-๒๕๔๗-๕๕๐๔

ดร.จก.ก.ก.ก.
จ.จก.
๑๔ ม.ค. ๕๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 ๒๔๘ วัดบวรนิเวศวิหาร ถนนพระสุเมรุ กทม. ๑๐๒๐๐
 โทร. (๐๒) ๒๘๑-๖๔๒๗, ๒๘๒-๘๓๐๒-๓, ๒๘๒-๘๑๐๕,
 ๒๘๒-๘๑๐๙, ๒๘๒-๑๓๑๕ โทรสาร: (๐๒) ๒๘๑-๐๒๙๔

ที่ ศร ๖๐๐๒ / ๒๕๕๔

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เจริญพร นายชาญเกียรติ แก้วกันหา นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ
 ตำบลที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำ
 การนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบลโพธิ์วังศ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี รศ.สงบ เชื้อทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
 การนิพนธ์ และมี ศศ.ประจวบ ประเสริฐดั่งษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มี
 ความประสงค์ขอแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ จำนวน ๓๖๔
 ชุด เพื่อเสนอบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จึงเจริญพรมมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้แก่นักศึกษาผู้นี้ได้เข้าแจก
 แบบสอบถามดังกล่าว ตามแต่จะเห็นสมควร

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบ และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(Signature)
 (พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยารักษ์)
 รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(Signature)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7:1)
 ๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถนนศาลาขาว-นครชัยศรี ต.ศาลาขาว อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๑๓๑๑๐
 โทร. ๐-๒๕๘๒-๕๕๐๑ โทรสาร ๐-๒๕๘๒-๕๕๐๔
 นางสาวจันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์ : ๐๘-๖๓๘๕-๘๘๒๘

(Signature)
(Signature)
 24 ต.ค. 53

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ วัดบวรนิเวศวิหาร ถนนพระสุเมรุ กทม. ๑๐๒๐๐
โทร. (๐๒) ๒๘๑-๖๔๒๓๗, ๒๘๒-๘๓๐๒-๓, ๒๘๒-๘๑๐๕,
๒๘๒-๘๑๐๙, ๒๘๒-๑๗๑๕ โทรสาร: (๐๒) ๒๘๑-๐๒๙๔

ที่ ศธ ๖๐๐๒ / ๗๐๔

๒๔ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try Out

เจริญพร นายชาญชัย จันดี นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโพธิ์

ด้วย นางดาวจันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังศ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี รศ.สงวน เชื้อทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และมี ผศ.ประจวบ ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาาร่วม เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ คั้งนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try Out จำนวน ๓๐ ชุด ในการทำสารนิพนธ์ตามความประสงค์

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบและหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปลัดกัมภีร์พัฒนวิริยาจารย์)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ต.ศาลาขาว-นครชัยศรี ต.ศาลาขาว อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๘๒-๔๕๐๑ โทรสาร : ๐-๒๔๘๒-๔๕๐๔

นางดาวจันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์ : ๐๙-๖๗๘๕-๑๘๒๘

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

๒. แบบสอบถามทั้งหมดมี ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ คือ

(๑) ด้านนิติธรรม

(๒) ด้านคุณธรรม

(๓) ด้านความโปร่งใส

(๔) ด้านการมีส่วนร่วม

(๕) ด้านความรับผิดชอบ

(๖) ด้านความคุ้มค่า

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วงค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

๓. โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพื่องานวิจัยครั้งนี้จะได้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่าสามารถนำผลวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

๔. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ซึ่งจะไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะนำเสนอข้อมูลเป็นผลรวมหรือกลุ่มบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

๑. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

๒. อายุ

( ) ๑๘ - ๒๗ ปี

( ) ๒๘ - ๓๗ ปี

( ) ๓๘ - ๔๗ ปี

( ) ๔๘ ปีขึ้นไป

๓. การศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี

( ) ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อาชีพ

( ) รับจ้างทั่วไป

( ) รับราชการ

( ) ทำสวน ทำไร่ ทำนา

( ) อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่มีข้อความตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านหลักนิติธรรม	๕	๔	๓	๒	๑
๑.	มีการออกกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยเป็นที่ยอมรับและประชาชนให้การปฏิบัติตาม					
๒.	จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ในการออกข้อบังคับต่างๆ ให้กับประชาชนทราบก่อนทุกครั้ง					
๓.	การบริหารงานด้านต่างๆ มีความชัดเจนในการปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่างๆ อย่างถูกต้อง					
๔.	ประชาชนเมื่อมีปัญหาเดือดร้อนเกิดขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาให้ได้อย่างรวดเร็วถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย					
๕.	เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่มีผลบังคับใช้					
	ด้านหลักคุณธรรม					
๖.	มีการรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม					
๗.	มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรม					
๘.	มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมในการบริหารงานและการให้บริการ					
๙.	มีคุณธรรมในการบริหารงานและให้บริการประชาชน เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสุภาพอ่อนโยน มีไมตรีจิตดี					

๑๐.	ส่งเสริมให้มีโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ ประเพณีต่างๆ ในวันสำคัญแก่ประชาชน					
ข้อที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านหลักความโปร่งใส	๕	๔	๓	๒	๑
๑๑.	การปฏิบัติงานในด้านนโยบายต่างๆ ของผู้บริหารเป็นไปอย่าง โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้					
๑๒.	การบริหารงานโครงการต่างๆ มีความถูกต้อง โปร่งใส และ เกิดประโยชน์สูงสุด					
๑๓.	เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบการ ปฏิบัติโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว					
๑๔.	การพัฒนาทางด้านการบริหารจัดการและการบริการ ประชาชนดำเนินงานได้อย่างโปร่งใสทุกโครงการ					
๑๕.	ประกาศการดำเนินงานตามแผน/โครงการต่างๆ ให้ ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ					
	ด้านหลักการมีส่วนร่วม					
๑๖.	เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามแผน ยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในการตัดสินใจ					
๑๗.	เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความ คิดเห็นปัญหาความต้องการและข้อมูลต่างๆ ต่อการจัดทำ ร่างแผนพัฒนา					
๑๘.	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในองค์การ					
๑๙.	ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมที่มีผลกระทบต่อ ประชาชนในการพัฒนาโครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้น					
๒๐.	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ข้อปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน และข้อเสนอแนะแนวทางใน					

ทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น						
ข้อที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านหลักความรับผิดชอบ	๕	๔	๓	๒	๑
๒๑.	ให้ความสำคัญต่อสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อประชาชน					
๒๒.	ให้ความสนใจการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานในตำบล					
๒๓.	มีความกล้าที่รับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการบริหาร					
๒๔.	ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆต้องให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและตอบสนองความต้องการ					
๒๕.	ให้ความสำคัญในเวลาปฏิบัติงานที่เหมาะสม ไม่เลือกปฏิบัติ กับประชาชนทุกคนที่เข้าไปใช้บริการ					
	ด้านหลักความคุ้มค่า					
๒๖.	การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวได้รับผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม					
๒๗.	ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการบริหารงานทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน					
๒๘.	การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วม					
๒๙.	องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการรณรงค์จัดกิจกรรมและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง					
๓๐.	การพัฒนาในแต่ละปีมีการใช้งบประมาณในโครงการต่างๆที่มีอย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่ากับผลงานที่ได้รับ					

ตอนที่ ๓ ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นอย่างไร

๑. ด้านหลักนิติธรรม

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ด้านหลักคุณธรรม

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ด้านหลักความโปร่งใส

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม

.....

.....

.....

.....

.....

๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ

.....

.....

.....

.....

.....

๖. ด้านความคุ้มค่า

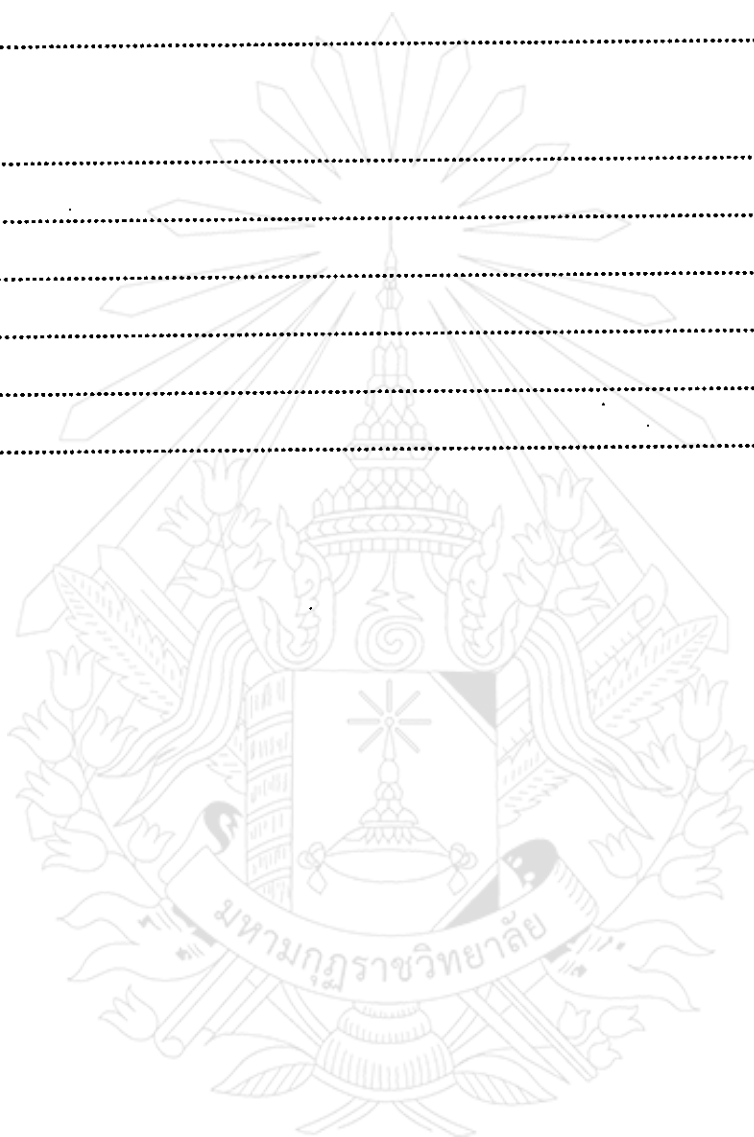
.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Item-Total Statistics

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance If Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1.01	160.66	907.35	.81	.97
A1.02	160.76	964.79	.79	.94
A1.03	161.06	919.12	.82	.95
A1.04	161.57	899.90	.69	.97
A1.05	161.43	916.49	.62	.94
B2.06	161.10	896.77	.97	.93
B2.07	161.06	917.06	.63	.98
B2.08	161.06	917.59	.90	.94
B2.09	161.10	918.71	.57	.95
B2.10	161.16	918.05	.61	.94
C3.11	161.10	918.01	.67	.96
C3.12	160.96	923.32	.84	.94
C3.13	160.57	915.77	.97	.94
C3.14	161.20	815.73	.76	.98
C3.15	161.80	817.38	.63	.94
D4.16	161.06	928.89	.81	.98
D4.17	160.80	823.56	.59	.97
D4.18	161.10	919.98	.92	.94
D4.19	160.90	917.19	.63	.98
D4.20	161.10	816.97	.74	.94
E5.21	161.26	819.33	.61	.96
E5.22	160.66	916.32	.73	.97
E5.23	160.66	917.95	.56	.97

E5.24	161.10	812.65	.74	.97
E5.25	161.00	847.38	.65	.98
F6.26	160.83	907.97	.62	.97
F6.27	161.30	889.69	.78	.97
F6.28	160.17	997.65	.58	.97
F6.29	160.96	985.06	.59	.97
F6.30	161.00	886.96	.72	.98

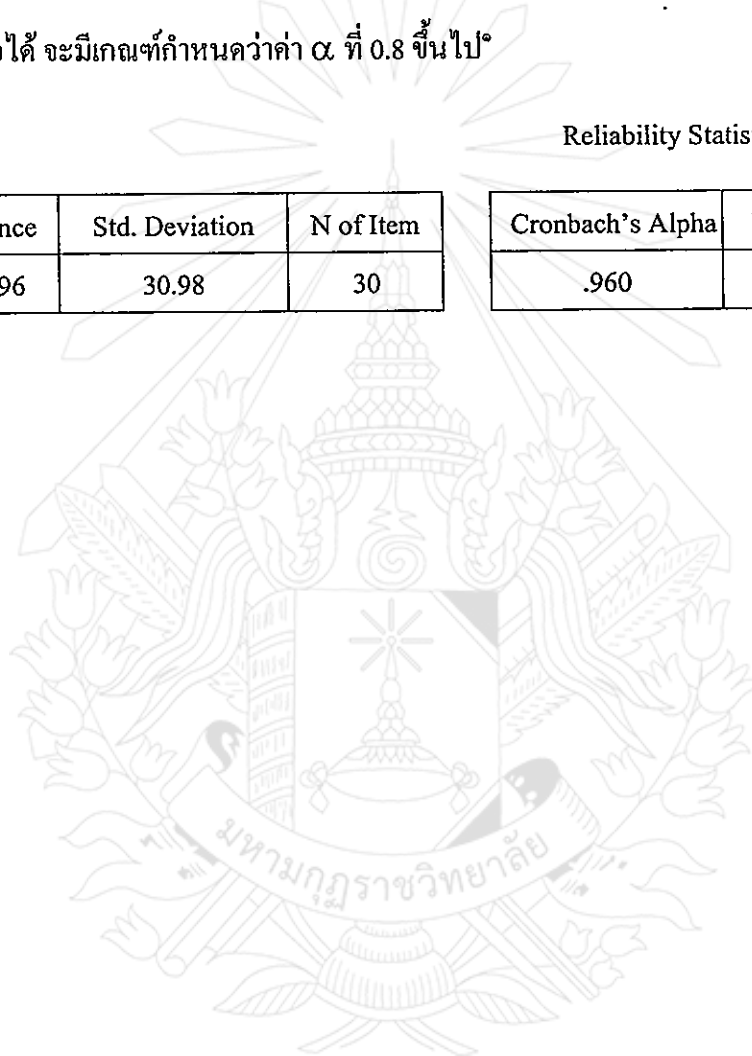
การวัดความเชื่อถือได้ จะมีเกณฑ์กำหนดว่าค่า α ที่ 0.8 ขึ้นไป*

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Item
161.00	886.96	30.98	30

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Item
.960	30

การวิเคราะห์ด้วยดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence)

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์รังสัตว์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ (1=เห็นด้วย, 0=ไม่แน่ใจ, -1=ไม่เห็นด้วย)			รวม	IOC	สรุป
	1	2	3			
1 หลักนิติธรรม						
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2 หลักคุณธรรม						
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3 หลักความโปร่งใส						
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ค่า IOC ที่ใกล้ 1 ถือว่าดี ถ้าต่ำกว่า 0.63 ต้องปรับปรุงแก้ไข)					1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ (1=เห็นด้วย, 0=ไม่แน่ใจ, -1=ไม่เห็นด้วย)			รวม	IOC	สรุป
	1	2	3			
4 หลักการมีส่วนร่วม						
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5 หลักการรับผิดชอบ						
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6 หลักการคุ้มค่า						
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ค่า IOC ที่ใกล้ 1 ถือว่าดี ถ้าต่ำกว่า 0.63 ต้องปรับปรุงแก้ไข)					1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ -นามสกุล : นางสาวจันทร์เพ็ญ ยอดสิงห์
- วัน เดือน ปี เกิด : วันพุธที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
- ชาติภูมิ : ๖๖/๑ หมู่ ๑ ตำบลโพธิ์วังค์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๖๓/๑๕๘ ซอยคลองเก่า ๗ แขวงคลองสามวาตะวันออก เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
- การศึกษา
- พ.ศ. 2525 : มัธยมศึกษาปลาย (ม. ๖) โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ จังหวัดศรีสะเกษ
- พ.ศ. 2547 : ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (อนุปริญญา) วิทยาลัยชุมชนกรุงเทพ (กาญจสิงหาสน์)
- พ.ศ. 2549 : ศาสตราจารย์บัณฑิต (ศน.บ.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

